

SIKÇA SORULAN SORULAR

Sıkça Sorulan Sorular

• [ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ](#)

◦ [> SORU 1: Asgari geçim indirimi maaşıma kaç TL uygulanacaktır?](#)

(Asgari ücret: 2019 yılı için aylık 2.358,40 TL, yıllık 30.700,80 TL olarak belirlenmiştir.)						ÜCRETİNİN MEDENİ DURUMU	ASGARİ ÜCRET	ORAN (%)	MATRAH (Yıllık Brüt Asgari Ücret X Aylık Oran)	İNDİRİM TUTARI ([4]x[5])	AYLIK TUTAR ([5]/12)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)						
BEKAR	30.700,80	80	15.350,40	2.302,56	191,88						
EVLİ EŞİ ÇALIŞMAYAN	30.700,80	80	15.420,48	2.363,07	230,24						
EVLİ EŞİ ÇALIŞMAYAN 1 ÇOCUKLU	30.700,80	87,5	16.723,04	3.108,46	259,04						
EVLİ EŞİ ÇALIŞMAYAN 2 ÇOCUKLU	30.700,80	75	15.025,60	3.453,84	287,82						
EVLİ EŞİ ÇALIŞMAYAN 3 ÇOCUKLU*	30.700,80	85	16.095,68	3.914,35	326,20						
EVLİ EŞİ ÇALIŞAN	30.700,80	80	15.350,40	2.302,56	191,88						
EVLİ EŞİ ÇALIŞAN 1 ÇOCUKLU	30.700,80	87,5	17.652,96	2.647,94	220,66						
EVLİ EŞİ ÇALIŞAN 2 ÇOCUKLU	30.700,80	85	19.955,2	2.993,33	249,44						
EVLİ EŞİ ÇALIŞAN 3 ÇOCUKLU	30.700,80	75	15.025,60	3.453,84	287,82						
EVLİ EŞİ ÇALIŞAN 4 ÇOCUKLU	30.700,80	80	14.560,64	3.684,10	307,01						
EVLİ EŞİ ÇALIŞAN 5 ÇOCUKLU*	30.700,80	85	16.095,68	3.914,35	326,20						

◦ [> SORU 2: Asgari geçim indiriminden kimler yararlanır?](#)

▪ Asgari geçim indiriminden;

- Ücretleri gerçek usulde vergilendirilen tam mükellef gerçek kişiler (Diğer bir ifade ile ücretleri tevkif suretiyle vergilendirilen tam mükellef kişiler).
- Tevkifata tabi tutulmamış ücret gelirlerini yıllık beyanname ile bildirenler.
- Gelir Vergisi Kanununun 61. maddesi kapsamında ücret kapsamında değerlendirilen ücret geliri elde edenler (Örneğin; sosyal güvenlik destekleme primi ödemek suretiyle çalışanlar ile kurumların yönetiminde görevli olanlar) yararlanır.

◦ [> SORU 3: Asgari geçim indiriminden kimler yararlanamaz?](#)

▪ Asgari geçim indiriminden;

- Ücretleri diğer ücret kapsamında vergilendirilen hizmet erbabı
Bunlar;
  - a) Kazançları basit usulde tespit edilen ticaret erbabı yanında çalışanlar.
  - b) Özel hizmetlerde çalışan şoförler.
  - c) Özel inşaat sahiplerinin ücretle çalıştırdığı inşaat işçileri.
  - d) Gayrimenkul sermaye iradı sahibi yanında çalışanlar.
  - e) Gerçek ücretlerinin tespitine imkân olmaması sebebiyle, Danıştay'ın müspet mütalaasıyla, Maliye Bakanlığınca bu kapsama alınlar.
- Ücret geliri elde etmeyen diğer gerçek kişiler.
- Dar mükellefiyet kapsamında ücret geliri elde edenler. (İkametgahı Türkiye'de olmayan ve bir takvim yılında 6 aydan az süre ile Türkiye'de ikamet edenler)
- Başka bir kanun hükmü (3218 Sayılı Serbest Bölgeler Kanunu, 4490 Sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu, 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu vb.) uyarınca ücretlerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayanlar yararlanamazlar.

◦ [> SORU 4: Asgari geçim indirimi uygulamasında çocuk tabirinden ne anlamamız gerekiyor?](#)

- İndirimin uygulamasında çocuk tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları ifade etmektedir.

-
- [> SORU 5: Eşlerin her ikisinin de ücretli olması durumunda asgari geçim indirimi uygulamasında çocukları hangi eş bildirecektir?](#)
- Asgari geçim indirimi uygulamasında eşlerin her ikisinin de ücretli olması halinde çocuklar yalnızca sosyal güvenlik yönünden tabi oldukları eşin bildirimine dâhil edilecektir.
-
- [> SORU 6: Asgari geçim indiriminde; aile fertlerinin, emekli maaşı olanların ve boşanmış ücretlinin çocukları asgari geçim indiriminden nasıl yararlanmaktadır?](#)
- - Ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı,
- Emekli maaşı alanlar da çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş olarak kabul edilecek,
- Eşlerin her ikisinin de ücretli olması halinde çocuklar yalnızca sosyal güvenlik yönünden tabi oldukları eşin bildirimine dahil edilecek,
- Çocuklar için asgari geçim indiriminden, boşanan eşlerden her ikisinin de çalışması durumunda nafakaya hükmedilen eşin,
- Çocuklar için nafaka ödenmesine karar verilmesine rağmen boşandığı eşi tarafından bu yükümlülüğün yerine getirilmemesinin belgelendirilmesi durumunda, çalışanın bu çocukları için, asgari geçim indiriminden yararlanması mümkündür.
- Nafakaya hükmedilen ve bu yükümlülüğünü yerine getiren eşin çalışmaması veya emekli olması durumunda, diğer çalışan eşin çocukları için asgari geçim indiriminden yararlanması söz konusu değildir.
-
- [> SORU 7: Kimler çalışmayan eş statüsündedir?](#)
- Sadece aktif ücretli olarak çalışan eş, çalışan eş statüsündedir. Örneğin eşiniz serbest avukat ya da serbest doktor olarak çalışıyorsa bu eş, asgari geçim indirimin hesabında çalışmayan eş olarak dikkate alınacaktır. Örneğin eşiniz ücretli olarak devlet hastanesinde çalışıyorsa bu çalışan eş statüsünde dikkate alınacaktır.
-
- [> SORU 8: Asgari geçim indirimi tutarı nasıl hesaplanır?](#)
- Asgarî geçim indirimi, ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarına;
    - Mükellefin kendisi için % 50'si,
    - Çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u,
    - Çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5'i,
    - Üçüncü çocuk için %10'u
    - Diğer çocuklar için % 5'i,olmak üzere ücretlinin şahsi ve medeni durumu dikkate alınarak hesaplanan indirim oranlarının uygulanması sonucu bulunacak matrahın, gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine karşılık gelen %15'lik oranla çarpımı suretiyle bulunan tutarın 12'ye bölünmesi sonucu her aya isabet eden tutar hesaplanır. Hesaplanan bu tutar ise ödenecek vergiden mahsup edilir. Ancak, ödenecek asgari geçim indirimi tutarı aylık asgari ücret üzerinden hesap edilen vergiden fazla olamayacaktır.

-
- o [> SORU 9: Ay içinde kıst dönem çalışan ücretlinin asgari geçim indirimi nasıl hesaplanır?](#)
- Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınacağından hesaplanan yıllık tutarın o aya isabet eden tutarından kıst döneme ait gelir vergisi tutarı mahsup edilecektir. Dolayısıyla ücretlinin maaşına yansıtacak kısımda mahsup edilen miktar kadar olacaktır.
-
- o [> SORU 10: Medeni durum ve çocuk sayısının değişmesi durumunda asgari geçim indirimi nasıl hesaplanacaktır?](#)
- Ücretliler, medeni durumları ve çocuk sayıları ile eşinin iş ve gelir durumu hakkında "Aile Durumu Bildirimi" ile işverenlerine bildirimde bulunacaklardır. Durumlarında herhangi bir değişiklik olması halinde (evlenme, boşanma, ölüm, doğum vb.) bu değişiklikleri işverene bir ay içerisinde bildireceklerdir. Asgari geçim indirimi oranını etkileyen değişiklikler, söz konusu değişikliğin işverene bildirildiği tarih itibarıyla uygulanacaktır.
-
- o [> SORU 11: Doğum nedeniyle aylıksız/ücretsiz izine ayrılan memur veya işçi asgari geçim indiriminden yararlanabilir mi?](#)
- Aylıksız izinde ücretlinin herhangi bir şekilde işvereninden aylık maaş alması söz konusu değildir. Dolayısıyla, aylık maaş ödemesi olmadığı için, ödenmeyen ücret üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılması da söz konusu değildir. Sonuç olarak, aylıksız izine ayrılan hizmet erbabının asgari geçim indiriminden yararlanması mümkün değildir.
-
- o [> SORU 12: Ücretlinin raporlu, izinli veya ücretsiz izinli olması durumunda asgari geçim indiriminden nasıl yararlanır?](#)
- Raporlu ve izinli olunan dönemde de ücret alınması ve bu ücretten gelir vergisi kesilmesi halinde asgari geçim indiriminden yararlanılabilir. Ancak ücretsiz izinli olunan dönemde gelir vergisi kesintisi yapılmadığı için asgari geçim indiriminden yararlanılamayacaktır.
-
- o [> SORU 13: Yıl içinde işyeri ve işvereni değişen ücretliler hangi tarihten itibaren asgari geçim indiriminden yararlanacaklardır?](#)
- Yıl içinde işyeri ve işvereni değişen ücretliler, yeni işyerlerinde veya işverenleri nezdinde çalışmaya başladıkları aydan itibaren asgari geçim indiriminden yararlanmaya devam edeceklerdir.
-
- o [> SORU 14: Engellilik indiriminden faydalananlar için asgari geçim indirimi nasıl uygulanır?](#)
- Engellilik indirimi bulunan ücretlinin gelir vergisi matrahı hesaplanırken engellilik indirimi de mahsup edilecek, engellilik indiriminin mahsubundan sonra kalan gelir vergisi matrahı üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarından da yıllık asgari geçim indirimi tutarının 1/12'si mahsup edilecektir. Mahsup edilecek tutar, kalan gelir vergisi tutarını aşamayacak ve asgari geçim indirimi farkı diğer dönemlerde de değerlendirilmeyecektir. Ödenecek asgari geçim indirimi tutarı, aylık asgari

cret üzerinden hesap edilen vergiden fazla olamayacaktır.

---

o > [SORU 15: Yıllık beyanname veren cretlilerde asgari geçim indiriminden nasıl yararlanır?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 95 inci maddesi gereği ücretlerinden vergi tevkifatı yapılmayan ve bu nedenle ücretlerini yıllık beyanname ile beyan etmek zorunda olan cretlilerde asgari geçim indirimi, yıllık beyannameye hesaplanan gelir vergisinin ücret gelirlerine isabet eden tutarından mahsup edilmesi suretiyle gerçekleştirilecektir.

---

o > [SORU 16: Asgari geçim indirimi tutarının hesaplanmasında üst sınır nedir?](#)

- Asgari geçim indiriminin yıllık tutarı, her ücretli için takvim yılı başında geçerli olan asgarî ücret üzerinden hesaplanan yıllık vergi tutarını aşamayacak ve yılı içerisinde asgari ücret tutarında meydana gelen değişiklikler, asgari geçim indirimi uygulamasında dikkate alınmayacaktır. Asgari geçim indirimi tutarının, ücretlinin aylık hesaplanan vergisinden fazla olması halinde, fazlası dikkate alınmayacaktır. Dolayısıyla, ücretlinin yararlanacağı aylık asgari geçim indirimi tutarı, aylık asgari ücret tutarı üzerinden hesaplanan aylık vergi tutarını aşamayacaktır.

---

o > [SORU 17: Sosyal güvenlik destek primi ödeyenler asgari geçim indiriminden yararlanabilir mi?](#)

- Sosyal güvenlik destekleme primi ödemek suretiyle çalışanlar ile kurumların yönetiminde görevli olanlar da genel hükümlere göre asgari geçim indiriminden yararlanacaklardır. Buna göre; asgari geçim indirimi uygulamasından ücretleri gerçek usulde vergilendirilen gerçek kişiler yararlanabileceğinden, emekli olduktan sonra yeniden çalışmaya başlanarak, gerçek usulde ücret geliri elde edilmesi durumunda, asgari geçim indiriminden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

---

o > [SORU 18: Asgari crette yıl içinde \(Temmuz ayında\) meydana gelen değişiklik asgari geçim indirimi hesaplamasını etkiler mi?](#)

- Yılı içerisinde asgari ücret tutarında meydana gelen değişiklikler, asgari geçim indirimi uygulamasında dikkate alınmayacaktır.

---

o > [SORU 19: Birden fazla işverenden tevkifata tabi ücret elde edilmişse asgari geçim indirimi uygulaması nasıl olacak?](#)

- Aynı zamanda birden fazla işverenden ücret alınması halinde, asgari geçim indirimi uygulaması, en yüksek ücretin elde edildiği işveren tarafından gerçekleştirilecektir. Ücretliler medeni durumu ve ocuk sayısı hakkında bildirimlerini, en yüksek ücret geliri elde ettikleri işverene vererek uygulamanın ilgili işverence yerine getirilmesini sağlayacaklardır. En yüksek ücretin hangi işverenden alınacağının belli olmaması halinde, indirimden yararlanacağı işvereni ücretli kendisi belirleyecektir.

-
- o [> SORU 20: İşverenler, asgari geçim indirimini ücretliye ödemedikleri takdirde ne tür cezai işlem uygulanacaktır?](#)
- İşverenler tarafından hizmet erbabının ücret gelirlerinden kesilen gelir vergisinden mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarının, o ayki ücretiyle birlikte ücretliye nakden ödenmesi gerekir. Aksi takdirde, ücretliye nakden ödenmeyen asgari geçim indirimi, işverenler tarafından haksız yere yapılan bir mahsup işlemi niteliği taşıyacak ve tevkif suretiyle kesilen verginin bu tutar kadar olan kısmı, muhtasar beyanname ile eksik beyan edilmiş olacaktır. Bu nedenle, yukarıda belirtilen şekilde ücretliye nakden ödenmeyen asgari geçim indirimi o ayda eksik beyan edilmiş vergi tevkifatı olarak kabul edilerek, bu vergiler için de işverenler hakkında cezalı tarhiyat yapılacaktır.
-
- o [> SORU 21: Asgari geçim indirimi yüksek ve düşük ücret geliri elde eden herkese aynı oranda mı uygulanacaktır?](#)
- Asgari geçim indirimi avantajından, ücret seviyesi ne olursa olsun, medeni durumları aynı olan gerçek usulde ücret geliri elde eden tüm ücretliler aynı ölçüde yararlanacaktır. Yani eşi çalışmayan ve dört çocuğu üzerinden sistemden yararlanan bir asgari ücretli ile aynı şartlarda eşi çalışmayan ve dört çocuğu bulunan ve 10.000 TL ücret alan bir ücretlinin alacağı asgari geçim indirimi tutarı aynı olmaktadır.
-
- o [> SORU 22: Ücretlinin sağlık yönünden bakmakla yükümlü bulunduğu anne ve babası veya aynı evde ikamet ettiği diğer aile üyeleri için asgari geçim indirimi uygulanacak mı?](#)
- Kanuni düzenlemede ücretlinin kendisi, eşi ve çocukları dışında bir kişinin asgari geçim indiriminden yararlanacağına ilişkin bir düzenleme yoktur. Bu nedenle, ücretlinin anne veya babasına sağlık güvencesi yönünden bakmakla yükümlü bulunması farklı bir konu olup, bu durumun asgari geçim indirimi sistemiyle bir ilişkisi yoktur. Ancak, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar da çocuk tanımı içinde yer aldıklarından bunlar içinde asgari geçim indiriminden faydalanılması mümkün bulunmaktadır.
-
- o [> SORU 23: Sadece emekli maaşı alanların ücret geliri dışında diğer gelir unsurlarını da elde etmesi sistemden yararlanmasına engel midir?](#)
- Genel Tebliğde yer alan, "...münhasıran emekli maaşı alanlar da çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş olarak kabul edilecektir." ifadesi yer almaktadır. Emekli aylığı elde edenlerin, bu gelirlerinin dışında diğer gelir unsurlarını (gerçek usulde elde edilen ücret geliri hariç) elde etmeleri durumunda da asgari geçim indirimi uygulamasında dikkate alınmalarına engel bir durum yoktur. Örneğin; ücretli Bay (A) özel sektörde çalışmakta olup, eşi Bayan (B) ise bir kamu kurumundan emekli olmuş ve emekli aylığı almaktadır. Bu durumda, ücretli Bay (A)'nın emekli aylığı geliri olan eşi, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş kapsamında değerlendirilecek ve asgari geçim indirimi oranının tespitinde %10 olarak dikkate alınacaktır.
-
- o [> SORU 24: Her ikisi de ücretli olan eşlerden birinin ücretsiz izne ayrılması durumunda asgari geçim indirimi nasıl uygulanacaktır?](#)

- Asgari geçim indirimi uygulamasından yararlanmaya başladıktan sonra çeşitli sebeplerle ücretsiz izne (aylıksız izin) ayrılan bir ücretlinin, ücretsiz izne ayrıldıktan sonra artık ücret geliri elde etmesi söz konusu olmadığından, asgari geçim indirimi uygulanması mümkün değildir. Ancak, ücretsiz izne ayrılan çalışanın ücret geliri elde eden bir eşinin olması durumunda, bu eşin ücretsiz izinde olan eşini işverene bildirmesi durumunda, asgari geçim indirimi oranının hesabında ücretsiz izindeki çalışmayan eşi için %10 oranını dikkate alması mümkün bulunmaktadır.

◦ [> SORU 25: Bir şirketi olan veya şirkette ortak olan bir kişi aynı zamanda ücret geliri de elde etmesi durumunda asgari geçim indiriminden yararlanabilir mi?](#)

- Ücretli olarak çalışıp gerçek usulde ücret geliri elde eden bir kişinin, bir şirketinin olması veya bir şirkete ya da ücret geliri elde ettiği şirkette ortak olması halinde genel hükümlere uymak kaydıyla asgari geçim indiriminden yararlanmasına engel değildir. Önemli olan, gerçek usulde ücret gelirinin elde edilmiş olmasıdır.

• [BA-BS BİLDİRİM FORMLARI](#)

◦ [> SORU 1: Bir sigorta şirketine firmamızın aracını sigorta yaptırdım. Sigorta poliçesini Ba bildirim formunda bildirecek miyim?](#)

- 396 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin (1.2.1.) numaralı bölümünde yer alan "Bildirim mecburiyeti bulunan mükelleflerce, belirlenen hadler çerçevesinde yapılan her türlü mal ve/veya hizmet alış ve satışları, bunlara ilişkin belgenin türüne (Fatura, irsaliyeli fatura, serbest meslek makbuzu, müstahsil makbuzu, gider pusulası, akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihaz fişi, sigorta komisyon gider belgesi ve yolcu bileti gibi) bakılmaksızın Ba-Bs bildirim formlarına dahil edilecektir" açıklaması uyarınca sigorta hizmeti alanların poliçe bilgilerini Ba bildirim formuna dahil etmeleri gerekmektedir.

◦ [> SORU 2: Ba-Bs bildirim formlarının verilme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde, bildirimlerin verilmesine ilişkin süreler nasıl hesaplanır?](#)

- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 18 inci maddesi uyarınca, resmi tatil günleri süreye dahil olmakla birlikte, sürenin son günü resmi tatile rastlarsa tatili takibeden ilk iş gününün tatil saatinde biter. Bu bağlamda; bildirim formlarının verilme süresinin son günü resmi tatile rastlarsa, bildirimlerin tatili takibeden ilk iş günü saat 24:00'ten önce gönderilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan aynı Kanunun mükerrer 355 inci maddesine göre kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezasına ilişkin süre hesabında (bildirimlerin kanuni süresinden sonraki 3 gün içinde verilmesi veya düzeltme bildirimlerinin kanuni süresinden sonra verilmesi hallerinde) bildirimlerin verilmesi gereken son gün dikkate alınır. Örneğin; 2017/Ağustos dönemine ait bildirim formlarının 1/9/2017 tarihinden itibaren en geç 30/9/2017 tarihi akşamı saat 24:00'e kadar verilmesi gerekmektedir. Ancak, son gün resmi tatile (Cumartesi) rastladığından, bildirim formlarının verilme süresi, tatili takip eden ilk iş günü olan 2/10/2017 tarihi (Pazartesi) akşamı saat 24:00'e kadar uzamaktadır. Ancak, 3 günlük 1/10 oranında cezalı bildirim, 10 günlük cezasız düzeltme ile 15 günlük 1/5 oranında cezalı düzeltme bildirimini verme tarihleri hesaplanırken, **2/10/2017 tarihi değil, 30/9/2017 tarihi esas alınacaktır.**

-
- [> SORU 3: Ba-Bs formlarını bildirim süresinden 3 gün sonra verdim. Ceza uygulanacak mı? 3 gün sonra verdiğim için cezaya indirim uygulanır mı?](#)
- Bildirim formlarını süresinde vermeyen mükellefler hakkında Vergi Usul Kanununun mükerrer 355. maddesi hükmü uyarınca özel usulsüzlük cezası kesilir. Ancak, elektronik ortamda verilmesi gereken bildirim formlarını belirlenen sürelerin sonundan itibaren 3 gün içinde veren mükellefler hakkında ilgili hüküm uyarınca ceza miktarı 1/10 oranında uygulanır. Bu durumda kesilecek ceza için söz konusu Kanunun 376. maddesine göre indirim de talep edilebilir.
-
- [> SORU 4: Yazar kasa fişlerini Ba bildirim formunda bildirecek miyim ?](#)
- Bir aylık dönem içinde aynı kişi veya kurumdan alınan yazar kasa fişlerinin toplamının Tebliğ ile belirlenen haddi aşması halinde Ba bildirimine dâhil edilmesi gerekmektedir.
-
- [> SORU 5: İşyerimiz için ödediğimiz kirayı Ba formunda bildirecek miyiz?](#)
- 396 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin (1.2.1.) numaralı bölümüne göre işyeri kira bedelinin Ba bildirimine dahil edilmesi gerekmektedir. Aynı Tebliğin (1.2.2.) numaralı bölümünde “*Belgelerde gelir vergisi tevkifatına da yer verilen hallerde tevkifattan önceki brüt tutarlar dikkate alınacaktır*” ifadesi yer almaktadır. Buna göre belgede gelir vergisi tevkifatına da yer verilmesi halinde kesintiden önceki brüt tutarın bildirilmesi gerekmektedir.
-
- [> SORU 6: Yabancı bir şahsa Türkiye’de mal sattık. Vergi kimlik numarası bulunmamaktadır. Bu satışı nasıl bildireceğiz?](#)
- Şahsın yabancı uyruklu olması nedeniyle, T.C kimlik numarası ve vergi kimlik numarası alanları boş bırakılarak ad-soyad/unvan bilgileri yazılıp, ülkesi alanına Türkiye seçilerek bildirilmesi gerekmektedir.
-
- [> SORU 7: 2014/06 dönemine ait Ba formuna düzeltme yapmak istiyorum. Vergi dairem 2015 Ocak ayında değişti. Düzeltme yaparken hangi vergi dairesini seçmeliyim?](#)
- Vergi dairesi değişen mükelleflerin, düzeltme yaparken en son bağlı buldukları vergi dairesini seçmeleri gerekmektedir. Dolayısıyla şu anda bağlı bulunduğunuz vergi dairesini seçerek düzeltme işlemi yapmanız gerekmektedir.
-
- [> SORU 8: Türkiye’de merkezi ve serbest bölgede şubesi olan bir mükellefin hem merkezinden hem de serbest bölgede bulunan şubesinden mal aldık. Bu mal alımını Ba formunda ne şekilde bildireceğiz?](#)
- Türkiye’de bulunan merkezden yapılan alımların, Türkiye’nin kodu seçilerek bir satıra yazılması, ayrı bir satıra da serbest bölgenin kodu seçilerek serbest bölgedeki şubeden yapılan alımların yazılması gerekmektedir. Alış yapılan mükellefin vergi kimlik numarası ve unvan bilgileri her iki satıra da yazılmalıdır.
-
- [> SORU 9: Satış yaptığımız firmanın vergi kimlik numarasını sehven hatalı yazdık,](#)

[sadece vergi kimlik numarasını düzelteceğiz. Bu düzeltme için ceza kesilecek mi?](#)

- Düzeltme işlemlerinin, bildirimlerin verilme süresi içinde veya bildirimlerin verilme süresinin sonundan itibaren 10 gün içinde yapılması halinde özel usulsüzlük cezası kesilmez, takip eden 15 gün içinde yapılması halinde ise kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası 1/5 oranında uygulanır. Bu süre de dolduktan sonra yapılan düzeltmelere ise özel usulsüzlük cezası tam olarak uygulanır.

○ [> SORU 10: Sigorta şirketi olarak faaliyetimizi sürdürmekteyiz. Poliçe ve dekont bilgilerimizi B-trans yolu ile Başkanlığınıza bildiriyoruz. Başka herhangi bir satışımız bulunmamaktadır. Bs formu verme zorunluluğumuz var mı?](#)

- 396 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin (1.) ve (3.2.4.) numaralı bölümleri gereğince bilanço esasına göre defter tutan ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan bütün mükelleflerin, belirlenen haddi aşan herhangi bir alım satımı olmasa dahi Ba-Bs formlarını vermeleri gerekmektedir.

○ [> SORU 11: Şubat ayının 7'sinde nev'i değiştirerek limited şirketten anonim şirkete döndük. Şubat ayına ait Ba-Bs formlarımızı limited şirket adına mı anonim şirket adına mı vermeliyiz?](#)

- 396 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin (2.2.5.) numaralı bölümüne göre Şubat dönemi için, devrin gerçekleştiği tarihe kadar olan Ba-Bs bildirim formlarının limited şirket adına, devrin gerçekleştiği tarihten ay sonuna kadar olan Ba-Bs bildirim formlarının ise anonim şirket adına, takip eden ayın sonuna kadar verilmesi gerekmektedir.

• [BAĞIŞ VE YARDIMLAR](#)

○ [> SORU 1: Gelir Vergisi Kanununa göre yıllık beyannameden indirim konusu yapılacak bağış ve yardımlar nelerdir?](#)

- Yıllık beyannameden indirim konusu yapılacak bağış ve yardımlar;
  - Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yıllık toplamı beyan edilecek gelirin % 5'ini (kalkınmada öncelikli yöreler için % 10'unu) aşmamak üzere, makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar.
  - Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin ve Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynî bağış ve yardımların tamamı.
  - Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan

gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedelinin tamamı.

- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve bilimsel araştırma faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan ya da Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya desteklenmesi uygun görülen harcamalar ile bu amaçla yapılan her türlü bağış ve yardımların % 100'ü (Bakanlar Kurulu, bölgeler ve faaliyet türleri itibariyle bu oranı yarısına kadar indirmeye veya kanuni oranına kadar çıkarmaya yetkilidir).

- Başbakanlıkça veya Bakanlar kurulunca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan aynı ve nakdi bağışların tamamı.

- İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz mukabili yapılan nakdi bağış ve yardımların tamamı.

- EXPO 2016 Antalya Ajansına yapılan her türlü nakdi ve aynı bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamalarının tamamı.

- 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17.6.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarının; amatör spor dalları için tamamı, profesyonel spor dalları için % 50'si.

---

o [> SORU 2: Kurumlar Vergisi Beyannamesinde indirim konusu yapılacak bağış ve yardımlar nelerdir?](#)

▪ Kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılacak bağış ve yardımlar;

- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin inşası dolayısıyla yapılan harcamaların,

- Söz konusu tesislerin inşası için yukarıda belirtilen kamu kuruluşlarına yapılan her türlü bağış ve yardımların,

- Mevcut okul, sağlık tesisi ve öğrenci yurtları ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan nakdi ve aynı bağış ve yardımların tamamı,

- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen harcamalar ile makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımların %100'ü,

- Bakanlar Kurulunca yardım kararı alınan doğal afetler dolayısıyla Başbakanlık aracılığı ile makbuz karşılığında yapılan aynı ve nakdi bağışların tamamı,

- İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine, kurumlar vergisi mükellefleri tarafından makbuz karşılığı yapılan nakdî bağış veya yardımların tamamı,
- Üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitülerine yapılan aynî veya nakdî bağış ve yardımların tamamı.

---

o [> SORU 3: Dernek ve vakıflara yapılan bağışlar indirim konusu yapılabilir mi ?](#)

- İndirim konusu yapılacak bağış ve yardımlar, beyan edilecek gelirin %5'i (Kalkınmada Öncelikli Yörelere % 10'u) ile sınırlı olarak, Genel ve Özel Bütçeli Kamu İdarelerine, İl Özel İdarelerine, Belediyelere ve Köylere, Kamu Yararına Çalışan Derneklere, Bakanlar Kurulunca Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıflara yapılan bağış ve yardımları kapsamaktadır.

Örneğin; okul koruma dernekleri ve okul aile birlikleri gibi diğer dernekler yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşlar arasında yer almadığından, bu derneklere yapılan bağış ve yardımların beyan edilecek gelirden indirilmesi mümkün değildir. Ancak söz konusu derneklerin kamu menfaatine yararlı bir dernek olması halinde bu derneklere yapılan bağış ve yardımlar beyan edilen gelirin %5'ini aşmaması koşuluyla indirim olarak dikkate alınabilecektir.

Gelir Vergisi Kanununun 89/4 üncü maddesi ve Kurumlar Vergisi Kanununun 10/1-c maddesi uyarınca kamu yararına çalışan derneklerle, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yapılan bağış ve yardımların toplamı, beyan edilen gelirin veya kurum kazancının %5'ini, (gelir vergisi mükellefleri için kalkınmada öncelikli yörelerde % 10'unu) aşmaması şartıyla, gelir ve kurumlar vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirler veya kazançlar üzerinden indirilebilecektir.

---

o [> SORU 4: Gelir Vergisi Kanununa göre bağış ve yardımların belgelendirilmesi nasıl olacaktır?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinde yapılan düzenleme çerçevesinde, yıllık beyannameye yer alacak gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılacak işlemlerde mükelleflerce yapılan bağış ve yardımların ilgili kurumlardan alınacak belgelerle tevsik edilmesi yeterlidir. Bağışı yapan tarafından bir belge düzenlenmesine gerek bulunmamakta olup, varsa bağış yapılan malın edinimine ilişkin belgelerin saklanması zorunludur.

Bu kurum ve kuruluşlardan alınacak belgeler 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257 nci maddesindeki yetkiye istinaden indirim için geçerli belge olarak kabul edilecektir.

Gelir Vergisi Kanununun 40. maddesine eklenen hüküm çerçevesinde indirim konusu yapılacak bağışlar, bağışa konu mal bedeli Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde belirtilen fatura düzenleme sınırının altında kalsa dahi mutlaka fatura ile belgelendirilecek ve ayrıca taşıma için sevk irsaliyesi düzenlenecektir.

Bağışlanan mala ilişkin bilgileri eksiksiz olarak içerecek fatura, bağış yapılan dernek veya vakıf adına düzenlenecektir. Mal bedeli olarak faturada, bağışa konu malın maliyet bedeli (yüklenilen katma değer vergisi hariç) yazılı olacaktır.

Faturada "İhtiyaç sahiplerine yardım şartıyla bağışlandığından KDV hesaplanmamıştır." ibaresinin yer alması zorunludur.

Dernek ve vakıflar kendi mevzuatlarının öngördüğü belgeleri düzenleyecek ve bağış yapanlara bir örneğini vereceklerdir. Ticari faaliyetle uğraşanlarca düzenlenen faturalar dernek ve vakıf tarafından muhafaza edilecektir.

○ [> SORU 5: Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde değeri nasıl tespit edilecektir?](#)

- Gelir vergisi mükellefleri tarafından bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın varsa mukayyet değeri, yoksa Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre Takdir Komisyonunca tespit edilecek değeri esas alınır. Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından bağış ve yardımların nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu oluşturan mal veya hakkın maliyet bedeli veya kayıtlı değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonlarınca tespit edilecek değeri esas alınır.
-

○ [> SORU 6: Gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde, cari yılda indirim konusu yapılamayan bağış ve yardımlar sonraki yıllara devredebilir mi?](#)

- Gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kazancın yetersiz olması nedeniyle cari yılda indirim konusu yapılamayan bağış ve yardımlar sonraki yıllarda indirim konusu yapılamamaktadır.
-

○ [> SORU 7: Kurumlar Vergisi Kanununa göre üniversitelere yapılan nakdi ve aynı bağışlar indirim konusu yapılabilir mi?](#)

- Üniversite tüzel kişiliği adına (vakıf üniversiteleri de dâhil) yapılacak her türlü nakdi ve aynı bağışların tamamı, beyannamede ayrıca gösterilmek şartıyla gelir vergisi matrahının veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.
-

○ [> SORU 8: Kurumlar Vergisi Kanununa göre %5 ile sınırlı indirilecek bağış ve yardımlarda, kurum kazancından indirim konusu yapılacak bağışın miktarı nasıl hesaplanacaktır?](#)

- Ticari bilanço kârı - (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)
-

• [BASİT USULDE VERGİLENDİRME](#)

○ [> SORU 1: Kimler Basit Usulde Vergilendirilmektedir?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesine göre; Kanunun 47 ve 48 inci maddelerinde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançları basit usulde tespit olunur.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinde yazılı faaliyetlerde bulunanlar, Kanunda belirtilen şartları taşısalar dahi basit usulde vergilendirilmeden yararlanamazlar.

---

o > [SORU 2: Basit Usulde Vergilendirilmenin Avantajları Nelerdir?](#)

- Basit usulde vergilendirilmede;
  - Defter tutulmaz.
  - İsteyen mükellefler ödeme kaydedici cihaz kullanabilirler.
  - Vergi tevkifatı yapılmaz ve muhtasar beyanname verilmez.
  - Geçici vergi ödenmez.
  - Mal teslimi ve hizmet ifası işlemleri katma değer vergisinden istisnadır.
  - Ticari kazancın tespitinde amortisman tabii iktisadi kıymet alışları ve satışları dikkate alınmaz.
  - Alınan ve verilen belgelerin kayıtları mükelleflerin bağlı oldukları meslek odalarındaki bürolarda tutulur. Ancak, isteyen mükellefler kayıtlarını hiçbir yerden izin almadan kendileri tutabilecekleri gibi meslek mensuplarına da tutturabilirler.
  - 31.12.2018 tarihine kadar, belge vermedikleri hasılatları için gün sonunda toplu belge düzenleme imkanları bulunmaktadır.
  - Ticari kazançlarına yıllık 9.000 TL indirim yapılmaktadır.

---

o > [SORU 3: Basit usulde vergilendirilmenin genel şartları nelerdir?](#)

- 1. Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak: İşinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak; seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozamaz. Ölüm halinde iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam olunduğu takdirde bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamalarına bakılmaz.
  - 2. İşyeri mülkiyetinin iş sahibine ait olması halinde emsal kira bedeli, kiralananın olması halinde yıllık kira bedeli toplamı aşağıda yazılı miktarları aşmamalıdır:
    - Büyükşehir belediye sınırları içinde 305 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 01.01.2019 tarihinden itibaren 9.000 TL,
    - Diğer yerlerde 305 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 01.01.2019 tarihinden itibaren 6.000TL.
  - 3. Ticari, zirai ve mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabii olmamak.
- Yukarıda yer alan, (2) ve (3) numaralı bent hükümleri, öteden beri işe devam edenlerde takvim yılı başındaki, yeni işe başlayanlarda ise işe başlama tarihindeki duruma göre uygulanır.

---

o > [SORU 4: Basit Usulde Vergilendirilmenin Özel Şartları Nelerdir?](#)

- 1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların yıllık alımları tutarının;
  - 2018 takvim yılı için 100.000 TL,
  - 2019 takvim yılı için 120.000 TL,veya yıllık satışları tutarının;
  - 2018 takvim yılı için 148.000 TL,
  - 2019 takvim yılı için 180.000 TL'yi aşmaması.
- 2. (1) numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hâsılatının;
  - 2018 takvim yılı için 49.000 TL,

2019 takvim yılı için 60.000 TL'yi aşmaması.

3. (1) ve (2) numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde, yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının;
2018 takvim yılı için 100.000 TL,
2019 takvim yılı için 120.000 TL'yi aşmaması.

Milli piyango bileti, akaryakıt, şeker ve bunlar gibi kar hadleri emsallerine nazaran bariz şekilde düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için (1) ve (3) numaralı bentlerde yazılı hadler yerine ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenecek alım satım hadleri uygulanır. Anılan maddelerin ticaretini yapanların 2019 yılında basit usulden yararlanmaları için belirlenen hadler 305 Seri No.lu Gelir Vergisi Tebliğinde yayımlanmıştır.

o [> SORU 5: Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar Kimlerdir?](#)

▪ 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 51 inci Maddesi Hükmüne Göre Basit Usulden Yararlanamayacaklar:

1. Kollektif şirket ortakları ile, komandit şirketlerin komandite ortakları,
2. İkrazat (ödünç para verme) işleriyle uğraşanlar,
3. Sarraflar ve kıymetli mücevherat alım satımı ile uğraşanlar,
4. Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişi ve kurumlara karşı inşaat ve onarma işini taahhüt edenler ile bu mükelleflere karşı derece derece taahhütte bulunanlar,
5. Sigorta prodüktörleri,
6. Her türlü ilan ve reklam işleriyle uğraşanlar veya bu işlere tavassut (aracılık) edenler,
7. Gayrimenkul ve gemi alım satımı ile uğraşanlar,
8. Tavassut (aracılık) işi yapanlar (dayıbaşılar hariç),
9. Maden işletmeleri, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları işletenler,
10. Şehirlerarası yük ve yolcu taşımacılığı yapanlar ile treyler, çekici ve benzerlerinin sahip veya işleticileri, (Yapısı itibarıyla sürücüsünden başka on dört ve daha aşağı oturma yeri olan ve insan taşımaya mahsus motorlu kara taşıtları ile yolcu taşıyanlar hariç),
11. Maliye Bakanlığınca teklif edilen ve Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan iş grupları, sektörler, il ve ilçeler, büyükşehir belediyeleri dahil olmak üzere il ve ilçelerin belediye sınırları (mücavir alanlar dahil), belediyelerin nüfusları, yöreler itibarıyla veya sabit bir işyerinde faaliyette bulunup bulunmadığına göre gerçek usulde vergilendirilmesi gerekli görülenler.

Bakanlar Kurulu Kararları Uyarınca Gerçek Usul Kapsamına Alınanlar:

Gelir Vergisi Kanununun 51 nci maddesinin 12 numaralı bendinde yer alan yetkiye istinaden yayımlanan ve halen yürürlükte olan Bakanlar Kurulu

Kararlarında belirtilen faaliyetleri yapan mükellefler de basit usulden faydalanamazlar.

▪ a) **95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Uyarınca Gerçek Usul Kapsamına Alınanlar;**

Büyükşehir belediyesi olan illerin (Erzurum, Diyarbakır, Sakarya ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınan yerlerden, yeni bağlanan mahallelerle birlikte 2000 yılı genel nüfus sayımındaki nüfusu 30.000'den az olan yerler ile 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında büyükşehir belediyesi kurulan ve büyükşehir belediyesi sınırları içerisine alınan yerler hariç),mücvir alan sınırları dahil olmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde;

- a) Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar,
- b) Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar,
- c) İnşaat ile ilgili her türlü işlerle uğraşanlar,
- d) Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar,
- e) Lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler,
- f) Eğlence ve istirahat yerlerini işletenler,

01.05.1995 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmıştır.

b) 8/5521 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Uyarınca Gerçek Usul Kapsamına Alınanlar;

Zirai mahsul satın alarak bu mahsulleri kısmen veya tamamen tüketici dışında kalanlara satan ticaret erbabı 01.01.1983 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmıştır.

c) 92/2683 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Uyarınca Gerçek Usul Kapsamına Alınanlar;

Her türlü televizyon, video, radyo, teyp, müzik seti, disk-çalar, kamera, bilgisayar, soğutucu, çamaşır ve bulaşık makinesi, elektrikli süpürge, elektronik müzik aletleri, elektrikli dikiş makinesi ile elektrikle çalışan benzeri eşyaların alım-satımı ve üretimi ile uğraşan mükellefler gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmıştır.

○ > [SORU 6: Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti Nasıl Yapılır?](#)

- Basit usulde ticari kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler ve satılan malların alış bedelleri arasındaki müspet farktır. Bu fark yapılan faaliyetle ilgili olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre alınması ve verilmesi mecburi olan alış ve giderler ile hasılatlara ilişkin belgelerde yazılı tutarlara göre hesaplanacaktır.

○ > [SORU 7: Ortaklık Halinde Basit Usulde Vergilendirme Ne Şekilde Yapılacaktır?](#)

- Aynı işte ortak olarak çalışanlar hakkında Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı yıllık kira bedeli ve 48 inci maddede yazılı iş hacmi ölçüleri toplu olarak, diğer şartlar ortakların her biri için ayrı ayrı aranacaktır. Ortaklarından birisi gerçek usule göre gelir vergisine tabi bulunan ortaklıklarda, diğer ortakların ticari kazancı da gerçek usulde tespit olunacaktır.

◦ [> SORU 8: Basit Usule Tabi Mükelleflerin Defter Tutma Yükümlülüğü Var mıdır?](#)

- Bu usulde vergilendirilenler defter tutmayacaklardır. Bu mükellefler, kazancın tespiti ve Vergi Usul Kanununun defter tutma hükümleri hariç, bildirme, vesikalar, muhafaza, ibraz, diğer ödevler ve ceza hükümleri ile bu Kanun ve diğer kanunlarda yer alan ikinci sınıf tüccarlar hakkındaki hükümlere tabi olacaklardır.

◦ [> SORU 9: Basit Usulde Vergilendirilen Mükellefler Mal Alış ve Satışlarında Belge Düzenlemek Zorunda mıdır?](#)

- Basit usule tabi mükelleflerin kullandıkları belgeler ve zarflar sadece Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) tarafından bastırılmaktadır. Mükellefler bu belgeleri bağlı oldukları odalardan temin edeceklerdir.

Mükelleflerin bulunduğu yerde bağlı oldukları oda veya birlik yoksa veya bulunduğu yerde bağlı olacağı oda veya birlik kurulmamış ise; en yakın oda veya birliğe veya karma odaya kayıt yaptıracaklardır. Belgelerini de kayıt yaptırdığı bu odadan temin edeceklerdir.

Basit usulde vergilendirme kapsamında bulunup, meslek odalarına üye kayıtları yapılamayan, traktörle nakliyecilik yapanlar, hususi oto ile ticari faaliyette bulunanlar, biçerdöver işletmecileri ile inşaat ustaları gibi mükellefler, kullanacakları belgeleri ikinci sınıf tüccarların tabi oldukları esaslar çerçevesinde (anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle) temin edebilmektedirler. Anılan mükellefler, diledikleri takdirde kullanacakları belgeleri faaliyette buldukları yerdeki herhangi bir oda veya birlikten de alabilirler.

◦ [> SORU 10: Basit Usule Tabi Mükellefler Kullandıkları Belgeleri ve Zarfları Nasıl Temin Etmektedir?](#)

- Basit usule tabi mükelleflerin kullandıkları belgeler ve zarflar sadece Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) tarafından bastırılmaktadır. Mükellefler bu belgeleri bağlı oldukları odalardan temin edeceklerdir.

Mükelleflerin bulunduğu yerde bağlı oldukları oda veya birlik yoksa veya bulunduğu yerde bağlı olacağı oda veya birlik kurulmamış ise; en yakın oda veya birliğe veya karma odaya kayıt yaptıracaklardır. Belgelerini de kayıt yaptırdığı bu odadan temin edeceklerdir.

Basit usulde vergilendirme kapsamında bulunup, meslek odalarına üye kayıtları yapılamayan, traktörle nakliyecilik yapanlar, hususi oto ile ticari faaliyette bulunanlar, biçerdöver işletmecileri ile inşaat ustaları gibi mükellefler, kullanacakları belgeleri ikinci sınıf tüccarların tabi oldukları esaslar çerçevesinde (anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle) temin edebilmektedirler. Anılan mükellefler, diledikleri takdirde kullanacakları belgeleri faaliyette buldukları yerdeki herhangi bir oda veya birlikten de temin edebilmektedirler.

---

o > [SORU 11: Basit Usul Mükelleflerinin Kayıtları Nasıl Tutulmaktadır?](#)

- Basit usule tabi mükelleflerin kayıtları, bağlı oldukları oda veya birlikler bünyesinde kurulan muhasebe bürolarında tutulmaktadır. Bu bürolarda 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış yeterli sayıda meslek mensubunun çalıştırılması zorunludur.

İsteyen mükellefler, kayıtlarını hiçbir izne gerek olmadan kendileri de tutabilmektedir. Bu takdirde, vergilendirme ile ilgili ödevlerin tamamı kendilerince yerine getirilecektir. İsteyen mükellefler ise kayıtlarını serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir gibi meslek mensuplarına tutturabilirler.

Mükellefler, satış ve hizmetleri için düzenledikleri hasılat belgelerini bir zarfta, faaliyetleri ile ilgili olarak mal ve hizmet alışları ile giderleri için aldıkları gider belgelerini başka bir zarfta toplayıp saklayacaklardır. Kayıtları odalarda tutulan mükellefler ise her aya ait zarfları izleyen ayın 10'una kadar kaydının tutulduğu büroya teslim edeceklerdir.

Mükelleflerden zarf içinde alınan belgeler bürolarda işletme hesabı defterinin gelir ve gider sayfalarındaki işlem başlıkları esas alınarak bilgisayar ortamına aktarılacaktır. Bu belgeler cari yılsonuna kadar bürolarda saklanacaktır.

---

o > [SORU 12: Basit Usul Mükelleflerinden Sahte veya Yanıltıcı Belge Düzenleyenler Hakkında Ne Gibi İşlem Yapılmaktadır?](#)

- Basit usulde vergilendirilen mükelleflerden sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığı tespit edilenler, bu hususun kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren ikinci sınıf tüccarlara ilişkin hükümlere tabi olacaklardır. Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri tespit edilenler hiçbir suretle basit usulde vergilendirilmezler.

---

o > [SORU 13: Basit Usulde Vergilendirilen Mükellefler Hangi Hallerde Gerçek Usule Geçerler?](#)

- Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Basit usulün şartlarına haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler, dilekçelerinde belirttikleri tarihten veya izleyen takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirileceklerdir. Yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

---

o > [SORU 14: Gerçek Usulde Vergilendirilen Mükellefler Hangi Hallerde Basit Usule Geçerler?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı şartları topluca taşıyan ve arka arkaya son iki yıl alış, satış ve/veya hâsılat tutarlarının her biri aynı Kanunun 48 inci maddesinde yazılı hadlerden düşük olan gerçek usule tabi mükellefler, bu şartın gerçekleşmesini izleyen yılın Ocak ayının başından otuz birinci günü akşamına kadar yazılı olarak bağlı buldukları vergi dairesine başvurmaları halinde basit usulde vergilendirmeye geçebileceklerdir.

Söz konusu mükelleflerin, anılan Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen faaliyetlerde bulunmaması ve diğer şartları da topluca taşınmaları gerekmektedir.

○ [> SORU 15: Gerçek Usulden Basit Usule Geçiş Düzenleyen Mevzuat Nedir?](#)

- 31/5/2012 tarihli ve 6322 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununun 46 ıncı maddesinde yapılan düzenlemeyle, gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, belirli şartları sağlayanlara basit usule geçme imkânı tanınmıştır.
- Gerçek usulden vergilendirmeden basit usulde vergilendirmeye geçiş ile ilgili ayrıntılı açıklamalar 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ve 18.12.2013 tarihli ve 93 Sıra No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde yapılmıştır.

○ [> SORU 16: Gerçek usulde vergilendirildiği veya vergilendirilmesi gerektiği işini terk eden mükellefler yeniden işe başlamaları halinde basit usulde vergilendirilebilirler mi?](#)

- Gerçek usulde vergilendirilenler ile basit usulün şartlarını kaybeden mükelleflerin; işin terk edilmesi veya eş ve/veya çocuklara devredilmesi hallerinde ilgisine göre terk veya devir tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönmeleri mümkün değildir.

Gerçek usulde vergilendirilmiş olan veya vergilendirilmesi gereken faaliyetini 01.01.2012 tarihinden önce terk eden mükellefler için iki yıllık sürenin hesaplanmasına 01.01.2012 tarihinden itibaren başlanacaktır.

Gerçek usulde vergilendirilmiş olan veya vergilendirilmesi gereken faaliyetini 01.01.2012 tarihinden itibaren terk eden mükellefler terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usulden yararlanamayacaklardır.

○ [> SORU 17: Basit Usule Tabi Mükelleflerin Beyanname Verme ve Vergi Ödeme Zamanları Nasıldır?](#)

- Basit usulde vergilendirilen mükellefler, gelirin sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan ibaret olması halinde beyannamelerini ŞUBAT ayının başından son günü akşamına kadar vergi dairesine verecekler ve vergilerini de ŞUBAT ve HAZİRAN aylarında ödeyeceklerdir. Basit usulde tespit edilen ticari kazancın yanında, beyana tabi başka bir gelir unsurunun da bulunması halinde, beyanname MART ayının başından son günü akşamına kadar verilecek, vergiler de MART ve TEMMUZ aylarında ödenecektir.

• [DAMGA VERGİSİ](#)

○ [> SORU 1:Kira sözleşmesine istinaden damga vergisi doğar mı? Doğması durumunda damga vergisi nereye ödenecektir?](#)

- Kira sözleşmeleri sözleşme süresine göre kira bedeli üzerinden nispi (2018 yılı için binde 1,89) damga vergisine tabi tutulur. Bu kağıtlara ilişkin damga vergisi kağıdı imzalayanların sürekli damga vergisi mükellefi olması halinde Damga Vergisi Kanununun 22/a maddesi uyarınca ertesi ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve yirmialtıncı günü akşamına kadar ödenir. Sözleşmeyi düzenleyenlerin sürekli mükellefiyeti olmaması halinde

ise sözleşmenin düzenlendiği tarihi izleyen onbeş gün içinde vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve aynı süre içinde ödenir.

Damga vergisine tabi kağıtları imzalayanların damga vergisi açısından müteselsil sorumluluğu vardır. Bu nedenle kağıdı düzenleyen taraflardan birinin vergiyi ödemesi yeterlidir.

Gelir vergisinden muaf esnaf, muaf serbest meslek erbabı ile basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından işyeri olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile dernek ve vakıflarca yerleşim yeri, gerçek kişilerce mesken olarak kullanılmak üzere kiralanan ve iktisadî işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri damga vergisinden istisnadır.

Ancak, 9/8/2016 tarihinden önce düzenlenen istisna kapsamındaki kira sözleşmelerinin ayrıca kiracı ve kiralayan yanında "adi kefil" veya "müteselsil kefil", "müşterek borçlu ve müteselsil kefil" olarak kefil imzasını içermesi halinde, Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-3 fıkrası uyarınca kefalet şerhi üzerinden düzenlenme tarihi itibarıyla nispi damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 29/c-7 ve c-8. maddeleriyle; 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (31) ve (32) numaralı fıkralarında yer alan "kira mukavelenameleri." ibareleri "kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar." şeklinde değiştirildiğinden, 6728 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 9/8/2016 tarihinden itibaren damga vergisinden istisna olan söz konusu kira sözleşmelerinden, bu sözleşmelerdeki kefalet şerhleri ve teminat taahhütleri nedeniyle de damga vergisi alınmayacaktır.

---

o [> SORU 2: Kira sözleşmelerinde kefalet durumu olması halinde Damga Vergisi ne şekilde hesaplanır?](#)

- Bir kağıtta birbirinden tamamen ayrı birden fazla akit ve işlem bulunduğu takdirde bunların her birinden ayrı ayrı vergi alınır. Kira sözleşmesinde adi kefalet olması halinde kefalet işlemi için nispi (2018 yılı için binde 9,48 oranında), kiralama işlemi için nispi (2018 yılı için binde 1,89 oranında) ayrı ayrı damga vergisi hesaplanması gerekmektedir.

Bir kağıtta toplanan akit ve işlemler birbirine bağlı ve bir asıldan doğma oldukları takdirde damga vergisi, en yüksek vergi alınmasını gerektiren akit veya işlem üzerinden alınır. Kira sözleşmesinin müteselsil kefalet durumunu da içermesi halinde, söz konusu sözleşmenin en yüksek vergi alınmasını gerektiren kefalet işlemi üzerinden nispi (2018 yılı için binde 9,48 oranında) damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

---

o [> SORU 3: Kira sözleşmesinin süresinin uzatılmasında damga vergisi uygulaması nasıldır?](#)

- Kira sözleşmesinin süresinin, süre uzatımına ilişkin yazılı bir karar/olur alınmaksızın veya yeni bir sözleşme düzenlenmeksizin veyahut mevcut sözleşmeye bu hususa ilişkin ayrıca bir şerh konulmaksızın otomatik olarak uzaması halinde, damga vergisine tabi bir kağıt bulunmadığından, uzatılan süre için damga vergisi aranılmayacaktır.

Ancak, söz konusu sözleşmeye süre uzatımına ilişkin şerh konulması veya bu konuda bir karar/olur alınması veyahut süre uzatımına dair ilk kağıda atıf yapan yeni bir kağıt düzenlenmesi halinde, sözleşme değişikliğine ilişkin bu kağıdın/şerhin, uzatılan süre ve kira bedeli esas alınmak suretiyle hesaplanacak matrah üzerinden Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun I/A-2 fıkrasına göre damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

---

o > [SORU 4: Konut kira sözleşmesine istinaden damga vergisi doğar mı?](#)

- İktisadi işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin gerçek kişilerce mesken olarak kiralanması durumunda buna ilişkin olarak düzenlenen kira sözleşmeleri damga vergisinden istisnadır.

Ancak, 9/8/2016 tarihinden önce düzenlenen istisna kapsamındaki kira sözleşmelerinin ayrıca kiracı ve kiralayan yanında "adi kefil" veya "müteselsil kefil", "müşterek borçlu ve müteselsil kefil" olarak kefil imzasını içermesi halinde, Kanuna ekli (1) sayılı tablonun I/A-3 fıkrası uyarınca kefalet şerhi üzerinden düzenlenme tarihi itibarıyla nispi damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6728 sayılı Kanunun 29/c-7 maddesi ile 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (31) numaralı fıkrasında yer alan "kira mukavelenameleri." ibareleri "kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar." şeklinde değiştirildiğinden 6728 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 9/8/2016 tarihinden itibaren damga vergisinden istisna olan söz konusu kira sözleşmelerinden, bu sözleşmelerdeki kefalet şerhleri ve teminat taahhütleri nedeniyle de damga vergisi alınmayacaktır.

---

o > [SORU 5: Ücret ödemelerinde damga vergisi kesintisi yapılmakta mıdır?](#)

- Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtlar nispi (2017 yılı için binde 7,59 oranında) damga vergisine tabidir.

---

o > [SORU 6: Konut kapıcı ücretlerinden damga vergisi kesilir mi?](#)

- Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (34) numaralı fıkrasında, Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen ücretlere ilişkin kağıtların damga vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır. Buna göre söz konusu istisna şartlarını taşıyan kapıcıların ücret ödemesine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi aranmayacaktır.

---

o > [SORU 7: Ücret avanslarından damga vergisi kesilmesi gerekir mi?](#)

- Ücret avanslarının ödenmesi sırasında düzenlenen kağıtların 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrası uyarınca nispi (2018 yılı için, binde 7,59 oranında) damga vergisine tabi tutulması, kati ödemeye ilişkin düzenlenen

kağıdın ise, daha önce ödenen avansın mahsubunu da içerecek şekilde düzenlenmiş olması halinde kalan ödeme tutarı üzerinden aynı nispette damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

---

o > [SORU 8: Harcırah ödemelerinde damga vergisi kesintisi yapılmakta mıdır?](#)

- Harcırah ödemeleri sırasında düzenlenen kağıtların 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrası uyarınca nispi (2018 yılı için binde 7,59 oranında) damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

---

o > [SORU 9: Nüshalar damga vergisine tabi midir?](#)

- 9/8/2016 tarihinde yürürlüğe giren 6728 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi, "Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kağıtlardan, maktu vergiye tabi olanların her bir nüshası ayrı ayrı aynı miktarda; nispi vergiye tabi olanların ise sadece bir nüshası damga vergisine tabidir." şeklinde değiştirilmiştir.

Kanunla yapılan düzenleme öncesinde, gerek nispi gerekse maktu damga vergisine tabi kağıtlar, nüsha sayısına göre ayrı ayrı aynı nispet ve miktarda damga vergisine tabi tutulmaktaydı.

Yapılan düzenleme uyarınca, damga vergisi yönünden vergiyi doğuran olayın ilgili maddenin yürürlük tarihinden (9/8/2016) itibaren gerçekleşmesi durumunda, birden fazla nüsha olarak düzenlenen nispi vergiye tabi kağıtlarda sadece tek nüsha üzerinden damga vergisi hesaplanacaktır.

Maktu damga vergisine tabi kağıtlarda ise her bir nüshadan ayrı ayrı aynı miktarda vergi alınması uygulamasına devam edilecektir.

---

o > [SORU 10: Sözleşmelerde yer alan cezai şart taahhütleri damga vergisine tabi midir?](#)

- 6728 sayılı Kanunun 24/b maddesiyle 488 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin sonuna, "Pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir sözleşmenin müeyyidesi mahiyetinde olan taahhütlerden, başlı başına bir sözleşmeye konu olmadıkça damga vergisi alınmaz." şeklinde fıkra eklenmiştir.

Buna göre, 6728 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 9/8/2016 tarihinden itibaren asıl akit ve işlemle birlikte aynı kağıtta yer verilen pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevkifi, cezai şart gibi bir sözleşmenin yaptırımını olarak belirlenen taahhütlerden damga vergisi alınmayacak, damga vergisi asıl akit konusu işlem üzerinden alınacaktır. Ancak söz konusu taahhütler, ayrı bir kağıtta düzenlenmesi ve başlı başına bir sözleşmeye konu olması durumunda damga vergisine konu teşkil edecektir.

---

o > [SORU 11: İhalenin iptal edilmesi durumunda ihale kararı için ödenen damga vergisi iade edilir mi?](#)

- 6728 sayılı Kanunun 28/b maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "II.Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünün (2) numaralı fıkrasına "(4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan

kısmına isabet eden damga vergisi ret ve iade olunur. Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez.)" şeklinde parantez içi hüküm eklenmiş olup, düzenleme sonrası söz konusu fıkra aşağıdaki gibidir.

"İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları (4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısmına isabet eden damga vergisi ret ve iade olunur. Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez.)"

Söz konusu fıkradaki düzenleme sonrasında, Kamu İhale Kanunu kapsamındaki ihale makamı olan kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi nedeniyle, ihale kararının hükmünden kısmen veya tamamen yararlanılmayan kısma ait damga vergisi ret ve iade edilecektir.

---

o > [SORU 12: Düzeltme beyannameleri damga vergisine tabi midir?](#)

- 6728 sayılı Kanununun 28/c-1 maddesiyle 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kâğıtlar" başlıklı bölümünün "2.Beyannameler" başlıklı fıkrasının (b) bendine, "Vergi beyannameleri:" ibaresinden sonra gelmek üzere "(f) bendi dahil olmak üzere, beyanname verme süresi içerisinde düzeltme amacıyla verilen beyannameler hariç)" şeklinde parantez içi hüküm eklenmiştir.

Buna göre, kanuni süresinde düzeltme amacıyla verilen vergi beyannamelerinden damga vergisi alınmayacaktır.

---

o > [SORU 13: Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlar damga vergisine tabi midir?](#)

- 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun "IV-Ticari ve medeni işlemlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (43) numaralı fıkrası kapsamında;

1) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlara,

2) Münhasıran yatırım döneminde Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlara,

3) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kağıtlara,

4) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlara,

damga vergisi istisnası uygulanacaktır.

- **EMLAK VERGİSİ VE BELEDİYE GELİRLERİ**

- **> SORU 1: Emlak Vergisinin konusu nedir?**

- Türkiye sınırları içinde bulunan bina, arsa ve araziler emlak vergisinin konusuna girmektedir.

- **> SORU 2: Emlak Vergisinin konusuna giren bina, arsa ve arazi tabirleri ile ne kastedilmektedir?**

- Bina: Yapıldığı madde ne olursa olsun, gerek karada gerek su üzerindeki sabit inşaatın hepsidir. Yüzer havuzlar, sair yüzer yapılar, çadırlar ve nakil vasıtalarına takılıp çekilebilen seyyar evler ve benzerleri bina sayılmaz.
Arazi: Sınırları yeterli vasıtalarla belirlenmiş, yatay ve düşey sınırları bulunan yeryüzü parçasıdır.
Arsa: Belediye sınırları içinde Belediyece parsellenmiş arazi arsa sayılır.

- **> SORU 3: Bina ve arazi vergisinin mükellefleri kimlerdir?**

- Bina veya arazinin maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa bina veya araziye malik gibi tasarruf edenlerdir. Bir bina veya araziye paylı mülkiyet halinde malik olanlar hisseleri oranında mükelleflerdir. Elbirliği mülkiyette ise malikler vergiden müteselsilen sorumludurlar.

- **> SORU 4: Emlak vergisi hangi oranlarda alınmaktadır?**

	Konut	İşyeri	Arsa	Arazi
Büyükşehir belediyesi dışındaki yerlerde	Binde 1	Binde 2	Binde 3	Binde 1
Büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlarda	Binde 2	Binde 4	Binde 6	Binde 2

- **> SORU 5: Bina ve arazi vergisinde mükellefiyet ne zaman başlar ve ne zaman sona erer?**

- **Mükellefiyetin başlaması:**

Bina ve arazi vergisi mükellefiyeti;

a) 33 üncü maddenin (1) ilâ (7) numaralı fıkralarında yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerin doğması halinde bu değişikliklerin vuku bulduğu, aynı maddenin (8) numaralı fıkrasında yazılı halde ise bu duruma bağlı olarak takdir işleminin yapıldığı tarihi,

b) Dört yılda bir yapılan takdir işlemlerinde takdir işleminin yapıldığı tarihi,

c) Muafiyetin sukut ettiği tarihi,

Takip eden bütçe yılından itibaren başlar.

- **Mükellefiyetin sona ermesi:**

a) Bina vergisi:

Yanan, yıkılan, tamamen kullanılmaz hale gelen veya vergiye tabi iken muaflık şartlarını kazanan binalardan dolayı mükellefiyet, bu olayların vukubulduğu tarihi takip eden taksitten itibaren sona erer.

Oturulması ve kullanılması kanunların verdiği yetkiye dayanılarak yasak edilen binaların vergileri, mükelleflerce, keyfiyetin vergi dairesine (belediyeye) bildirilmesi veya vergi dairesince (belediyece) re'sen tespit edilmesi üzerine, bu olayların vukua geldiği tarihlerden sonra gelen taksitlerden itibaren, bu hallerin devam ettiği sürece alınmaz.

b) Arazi vergisi:

Vergiye tabi iken muaflık şartlarını kazanan araziden dolayı mükellefiyet, bu olayın vukubulduğu tarihi takip eden taksitten itibaren sona erer.

Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak tasarrufu yasak edilen arazinin vergisi, mükelleflerce keyfiyetin vergi dairesine bildirilmesi veya vergi dairesince re'sen tespit edilmesi üzerine, yasaklama tarihini izleyen taksitlerden itibaren bu hallerin devam ettiği sürece alınmaz.

Deprem, su basması, yangın gibi tabii afetler sebebiyle yanan, yıkılan binaların arsalarına ait vergiler, bu olayların vukua geldiği tarihleri takip eden bütçe yılından itibaren iki yıl süre ile alınmaz.

Üzerine bina yapılan arsanın arazi vergisi mükellefiyeti, inşaatın bittiği yılı takibeden bütçe yılından itibaren sona erer.

---

o > [SORU 6: Vergi değerini değiştiren sebepler nelerdir?](#)

▪ Vergi değerini değiştiren sebepler aşağıda gösterilmiştir.

a) Yeni bina inşa edilmesi. (Mevcut binalara ilaveler yapılması veya asansör veya kalorifer tesisleri konulması yeni inşaat hükmündedir.)

b) Bir binanın yanması, yıkılması suretiyle veya sair sebeplerle tamamen veya kısmen harap olması veya binada mevcut asansör veya kalorifer tesislerinin kısmen veya tamamen kaldırılması.

c) Bir binanın kullanım tarzının tamamen değiştirilmesi veya bir binanın ikamete mahsus mahallerinden bir kısmının dükkân, mağaza, depo gibi ticaret ve sanat icrasına mahsus mahaller haline kalbedilmesi, (Bu hükmün uygulanmasında bir apartmanın her dairesi bir bina sayılır ve tadil sebebi, yalnız kullanım tarzı tamamen veya kısmen değiştirilen daire için geçerli olur.)

d) Arazinin hal ve heyetinde değişik olması:

- Arazinin fidanlandırılması veya ağaçlandırılması, bağ haline getirilmesi.

- Fidanlı, ağaçlı veya kütüklü bir arazinin tarla haline getirilmesi veya gelmesi.

- Tarım yapılan bir arazinin tabii bir afet veya arıza sebebiyle veya sair sebepler yüzünden tarıma elverişsiz hale gelmesi.

- Tarım yapılmayan bir arazinin tarıma elverişli hale getirilmesi.

- Arazinin parsellenmek suretiyle arsalar haline getirilmesi.

e) Bir binanın mütemmimi durumunda olan arazinin mütemmimlik durumundan çıkması veya bir arazi ve arsanın bina mütemmimi durumuna girmesi.

f) Bir bina veya arazinin taksim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (Araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir)

g) Müteaddit arazi ve arsaların tek bir arazi ve arsa haline getirilmesi veya müteaddit hisselerine ayrılmış olan bir binanın bütün hisselerinin birleştirilmesi.

h) Herhangi bir sebep yüzünden bir şehir, kasaba veya köyün tamamında devamlı olmak üzere bina ve arazinin değerlerinde % 25'i aşan oranda artma veya eksilme olması.

---

o > [SORU 7: Emlak vergisinde tarh ve tahakkuk işlemi nasıl yapılır?](#)

- Bina ve arazi vergisi, ilgili belediye tarafından;
- Dört yılda bir defa olmak üzere takdir işlemlerinin yapıldığı yılı takip eden bütçe yılının Ocak ve Şubat aylarında,
- Kanunun 33 üncü maddesinin (1) ilâ (7) numaralı fıkralarında yazılı vergi değerini tadil eden sebeplerle bildirim verilmesi icap eden hallerde, vergi değerini tadil eden sebeplerin meydana geldiği bütçe yılını takip eden yılın Ocak ayı içinde, vergi değerini tadil eden sebep bütçe yılının son üç ayı içinde vuku bulmuş ve bildirim, vergi değerini tadil eden sebebin meydana geldiği bütçe yılını takip eden yılda verilmiş ise bildirim verilmediği tarihte,
- 33 üncü maddenin (8) numaralı fıkrasında yazılı hallerde, takdir işlemlerinin yapıldığı bütçe yılını takip eden yılın Ocak ve Şubat aylarında,
- 29 uncu maddeye göre hesaplanan vergi değeri esas alınarak yıllık olarak tarh olunur. Bu şekilde tarh ve tahakkuk eden vergi, takip eden yıllarda, her bütçe yılının başından itibaren o yıl için tahakkuk etmiş sayılır.
Bir il veya ilçe hududu içerisinde birden fazla belediye olması halinde, belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan bina ve araziye ait bina ve arazi vergisini tarha yetkili olacak belediye, ilgili valiler tarafından belirlenir.

○ > [SORU 8: Emlak vergisinde vergi değeri \(matrah\) nedir?](#)

- Vergi değeri;
    - a) Arsa ve araziler için, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun asgari ölçüde birim değer tespitine ilişkin hükümlerine göre takdir komisyonlarınca arsalar için her mahalle ve arsa sayılacak parsellenmemiş arazide her köy için cadde, sokak veya değer bakımından farklı bölgeler (turistik bölgelerdeki cadde, sokak veya değer bakımından farklı olanlar ilgili valilerce tespit edilecek pafta, ada veya parseller), arazide her il veya ilçe için arazinin cinsi (kıraç, taban, sulak) itibarıyla takdir olunan birim değerlere göre,
    - b) Binalar için, Maliye ve Çevre ve Şehircilik Bakanlıklarınca müştereken tespit ve ilân edilecek bina metrekare normal inşaat maliyetleri ile (a) bendinde belirtilen esaslara göre bulunacak arsa veya arsa payı değeri esas alınarak 31 inci madde uyarınca hazırlanmış bulunan Tüzük hükümlerinden yararlanılmak suretiyle, hesaplanan bedeldir.
- Vergi değeri, mükellefiyetin başlangıç yılını takip eden yıldan itibaren her yıl, bir önceki yıl vergi değerinin 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca aynı yıl için tespit edilen yeniden değerlendirme oranının yarısı nispetinde artırılması suretiyle bulunur. 33 üncü maddeye (8 numaralı fıkra hariç) göre mükellefiyet tesisi gereken hallerde vergi değerinin hesaplanmasında, 213 sayılı Kanunun mükerrer 49 uncu maddesinin (b) fıkrasına göre belirlenen arsa ve arazi birim değerleri, takdir işleminin yapıldığı yılı takip eden ikinci yıldan başlamak suretiyle her yıl, bir önceki yıl birim değerinin, 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca aynı yıl için tespit edilen yeniden değerlendirme oranının yarısı nispetinde artırılması suretiyle dikkate alınır.

○ > [SORU 9: Emlak vergisinde ödeme süresi ne zamandır?](#)

- Emlak vergisi birinci taksiti, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında, ikinci taksiti ise Kasım ayı içinde olmak üzere iki eşit taksitte ödenir. Maliye Bakanlığı ödeme aylarını, bölgelerin özelliklerine göre değiştirebilir.

○ > [SORU 10: 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan gelirler nelerdir?](#)

- Bu Kanun uyarınca sağlanan gelirler; vergiler, harçlar, harcamalara katılma payları, ücretler, müze giriş ücretlerinden verilen pay ve maden paylarıdır.

a) Vergiler

- İlan ve Reklam Vergisi.
- Eğlence Vergisi.
- Haberleşme Vergisi.
- Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi.
- Yangın Sigortası Vergisi.
- Çevre Temizlik Vergisi.

b) Harçlar

- İşgal Harcı.
- Tatil Günleri Çalışma Ruhsatı Harcı.
- Kaynak Suları Harcı.
- Tellallık Harcı.
- Hayvan Kesimi Muayene ve Denetleme Harcı.
- Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı.
- Bina İnşaat Harcı.
- Kayıt ve Suret Harcı.
- Altyapı Kazı İzni Harcı.
- İmarla İlgili Harçlar. (parselasyon harcı, ifraz ve tevhit harcı, plan ve proje tasdik harcı, zemin açma izni ve toprak hafriyatı harcı, yapı kullanma izni harcı.)
- İşyeri Açma İzni Harcı.
- Muayene, Ruhsat ve Rapor Harcı.
- Sağlık Belgesi Harcı.

c) Harcamalara Katılma Payları

Harcamalara katılma payı, belediyelerin yaptığı bazı hizmetler dolayısıyla hizmetten yararlanan taşınmaz sahiplerinden aldığı belli oranlardaki paydır. Harcamalara katılma payları 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 86-94 üncü maddelerinde düzenlenmiş olup, bunlar; - Yol Harcamalarına Katılma Payı.

- Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı.
- Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payıdır.

Harcamalara katılma paylarını belediyelerimiz, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde söz konusu hizmetler yerine getirildiği zaman gayrimenkul sahiplerinden emlak vergi değerinin %2'sini geçmeyecek şekilde almaktadırlar. Harcamalara katılma payları, altyapı hizmetleri dolayısıyla yapılan giderlerden özel Devlet yardımları, karşılıksız fon tahsisleri, bu işler için yapılacak bağış ve yardımlar ile kamulaştırma bedellerinin indirilmesinden sonra kalan miktarın tamamıdır. Ancak, bu tür hizmet giderleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İller Bankası tarafından belirlenen rayiç ve birim fiyatlarına göre hesaplanan tutarları aşamaz.

d) Ücret, Müze Giriş Ücretleri ve Madenlerden Belediyeye Pay

Ücret: 2464 sayılı Kanununun 97 nci maddesine göre, belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir.

Müze Giriş Ücretleri : 2464 sayılı Kanununun mükerrer 97 nci maddesine göre, Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı milli saraylar hariç belediye ve mücavir alan sınırları içinde gerçek ve tüzelkişilerce işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin % 5'i belediye payı olarak ayrılır.

Madenlerden Belediyelere Pay: Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmelerince, 3213 sayılı Maden Kanununun 14 üncü maddesinde yer alan paylara ilaveten yıllık satış tutarının % 0,2'si nispetinde belediye payı ayrılır.

• [ENGELLİLİK İNDİRİMİ](#)

◦ [> SORU 1: Engellilik indirimi nedir?](#)

- Engellilik indirimi; çalışma gücü kayıp oranı asgari % 40 ve üzerinde olanların ücret ve/veya kazançlarına, girecekleri derecelere göre belirlenen miktarda indirimin uygulanmasıdır. Engellilik bulgularına göre girecekleri derecelere esas oranlar; çalışma gücünün asgari % 80'ini kaybetmiş bulunanlar birinci derece engelli, asgari % 60'ını kaybetmiş bulunanlar ikinci derece engelli, asgari % 40'ını kaybetmiş bulunanlar ise üçüncü derece engelli olarak belirlenmektedir.
-

◦ [> SORU 2: Engellilik indiriminden kimler yararlanır?](#)

- Engellilik indiriminden;
    - Engelli ücretli (hizmet erbabı),
    - Bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan ücretli (hizmet erbabı),
    - Engelli serbest meslek erbabı,
    - Bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan serbest meslek erbabı,
    - Basit usulde vergilendirilen engelliler,yararlanır.
-

◦ [> SORU 3: "Bakmakla yükümlü olduğu kişi" ne demektir?](#)

- "Bakmakla yükümlü olunan kişi" ifadesi, engellilik indirimi uygulamasına ilişkin olarak yayımlanan 222 Seri No.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde tanımlanmıştır. Bu ifadeden, engelli kişinin tabi olduğu çalışma mevzuatı veya bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik Kurumunun mevzuatına göre bakmakla yükümlü sayılan anne, baba, eş, çocukları ve mahkeme kararı ile vasi tayin edilen kardeş anlaşılacaktır. Çocuklarda yaş sınırlamasına gidilmeksizin işlem yapılacaktır.
-

◦ [> SORU 4: Engellilik indirimi uygulamasının sağlayacağı yarar nedir?](#)

- Engelli sayılanların çalışma gücü kayıp oranlarına göre belirlenen dereceler itibarıyla tespit edilen 2018 yılına ilişkin aylık engellilik indirimi tutarları,
  - Birinci derece engelliler için 1.000 lira,
  - İkinci derece engelliler için 530 lira,
  - Üçüncü derece engelliler için 240 liradır.Bu tutarlar, engelli ücretlilerde ve bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan

ücretlilerde aylık tevkifat matrahından düşülür.

Serbest meslek erbabı olan engelliler ile bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan serbest meslek erbabının ve basit usulde vergilendirilenlerin yıllık beyan edilecek gelirlerinden (yukarıda aylık olarak belirlenen tutarlar yıllık olarak hesaplanarak) indirilir.

Dolayısıyla, ücretlinin aylık matrahına girecekleri derecelere göre asgari % 15, serbest meslek erbabında ve basit usulde vergilendirilenlerde ise yıllık kazançlarında asgari % 15 katkı sağlayacaktır.

---

o > [SORU 5: Engellilik indiriminden yararlanmak için ne yapılmalıdır?](#)

- Engellilik indiriminden yararlanmak isteyen kişilerin bir dilekçe ve aşağıda belirtilen belgelerle birlikte; Vergi Dairesi Başkanlığı olan illerde ilgili Grup Müdürlüğüne, Vergi Dairesi Başkanlığı olmayan illerde ise Gelir Müdürlüğüne, Bağımsız Vergi Dairesi bulunan ilçelerde Vergi Dairesi Müdürlüğüne, Vergi Dairesi bulunmayan ilçelerde ise Malmüdürlüklerine başvurmaları gerekmektedir.

Engellilik indiriminden yararlanmak isteyenlerin dilekçe ekinde bulunduracağı belgeler şunlardır:

1. Engelli ücretli;

- Çalıştığı işyerinden alacağı hizmet erbabı olduğunu gösterir belge.
- T.C. kimlik numarası.
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı veya noter tasdikli örneği, ilgili hastane yetkililerince "ASLI GİBİDİR" şerhi ile onaylanmış örneği.

2. Bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan ücretli;

- Ücretlinin çalıştığı işyerinden alacağı hizmet erbabı olduğunu gösterir belge.
- Kendisinin ve engelli kişinin T.C. kimlik numarası.
- Engelli kişiye bakmakla yükümlü olduğunu gösterir belge.
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı veya noter tasdikli örneği, ilgili hastane yetkililerince "ASLI GİBİDİR" şerhi ile onaylanmış örneği.

3. Engelli serbest meslek erbabı;

- Vergi kimlik numarasını veya T.C. kimlik numarasını gösteren belge.
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı veya noter tasdikli örneği, ilgili hastane yetkililerince "ASLI GİBİDİR" şerhi ile onaylanmış örneği.

4. Bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan serbest meslek erbabı;

- Serbest meslek erbabının vergi kimlik numarasını veya T.C. kimlik numarasını gösteren belge.
- Engelli kişinin T.C. kimlik numarası.
- Engelli kişiye bakmakla yükümlü olduğunu gösteren belge (sağlık karnesi örneği).
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı veya noter tasdikli örneği, ilgili hastane yetkililerince "ASLI GİBİDİR" şerhi ile onaylanmış örneği.

5. Basit usulde vergilendirilen engelliler;

- Vergi kimlik numarasını veya T.C. kimlik numarasını gösteren belge.
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı veya noter tasdikli örneği, ilgili hastane yetkililerince "ASLI GİBİDİR" şerhi ile onaylanmış örneği.

---

o > [SORU 6: Başvuru üzerine Gelir İdaresi Başkanlığı ne yapmaktadır?](#)

- Başvuru sahibinin çalışma gücü kayıp oranları Gelir Vergisi Kanununa ve bu Kanun gereğince hazırlanan Yönetmeliğe göre belirlenmektedir. İlgililerin hastanelerden aldıkları ve ilgili müdürlükler vasıtasıyla Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilen raporları Merkez Sağlık Kurulunca "Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik" ve eki cetvellere göre incelenir. Merkez Sağlık Kurulunca tespit edilen çalışma gücü kayıp oranlarına göre belirlenen engellilik dereceleri Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından ilgilinin başvurduğu Vergi Dairesi Başkanlığına veya Defterdarlığa gönderilir ve bu birimler tarafından da başvuru sahibine tebliğ edilir.

◦ > [SORU 7: Merkez Sağlık Kurulu nasıl karar vermektedir?](#)

- Merkez Sağlık Kurulu Gelir İdaresi Başkanlığı nezdinde görev yapmaktadır. Merkez Sağlık Kurulunun görevi, engellilik indiriminden yararlanmak amacıyla hastanelerden alınan raporları inceleyip, çalışma gücü kayıp oranlarını belirlemektir.

Merkez Sağlık Kurulunun çalışma şekli ve vergi indirimi için başvuracakların yapacağı işlemler bir yönetmelik ile düzenlenmiştir. Merkez Sağlık Kurulu kararını verirken, kendisine ulaşan raporların öncelikle yetkili sağlık kuruluşu tarafından verilip verilmediğine, sonra da usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğine bakar. Raporlar usulüne uygun ise karar vermek üzere inceler. Kararını verirken raporlarda yer alan laboratuvar bulgularını, klinik muayene bulgularını, engellilik bulgularını ve konulan tanıyı ilgili Yönetmelik ekindeki cetvellere göre inceler. Kurul, raporlarda yer alan bulgular ve tanı ile Yönetmelik eki cetvellerde belirlenen çalışma gücü kayıp oranları arasında çelişki görürse resen ve nihai olarak karar vermeye yetkilidir. Ancak, kurul gerek görmesi halinde bu raporları bir daha incelenmek üzere raporu veren hastaneye iade edebilir veya başvuruda bulunanın başka bir yetkili sağlık kuruluşuna gönderilmesini isteyebilir.

Merkez Sağlık Kurulu tarafından verilen kararların sağlıklı olması için, raporda belirtilen ve Yönetmeliğe uygun yazılması gereken laboratuvar, klinik muayene ve engellilik bulguları ile tanının açık ve anlaşılır olması gerekir. Kurul bu bilgileri yetersiz görmesi halinde ilgili hastaneden ek bilgi istemektedir. Öte yandan başvuruda bulunan kişiler Merkez Sağlık Kuruluna birden fazla rapor ulaştırırlarsa ve bu raporların bulguları ve tanısı aynı ise Kurul bu raporları değerlendirmeye alarak kararını vermektedir. Ancak bu raporların bulguları ve tanısı farklı ise Kurul ilgiliyi bu raporların birleştirilmesi için hakem hastaneye sevk etmektedir.

Yukarıda açıklanan düzenlemeler ile yetkili sağlık kuruluşlarından alınan raporlarda belirtilen çalışma gücü kayıp oranlarının, raporlarda belirtilen bulgulara ve tanıya göre doğru olup olmadığının üst kurul olarak görev yapan Merkez Sağlık Kurulunca incelenerek Türkiye çapında aynı bulgular ve tanı için verilen çalışma gücü kayıp oranlarının farklı belirlenmemesi ve uygulamanın adaletli olması amaçlanmaktadır.

◦ > [SORU 8: Başka amaçlarla alınmış raporlar engellilik indiriminde de geçerli midir?](#)

- Engellilik indiriminden yararlanmak için genel uygulama ilgilinin rapor almak üzere gerekli belgelerle ilgili müdürlüğe başvurması, ilgili müdürlükçe hastaneye sevk edilerek rapor alınması olmakla birlikte; vatandaşların mağdur edilmemesi

için diğer kurumların sevki sonucu aldıkları raporlarla (rapor aslı veya noter onaylı) ve gerekli diğer belgelerle birlikte ilgili Müdürlüklere başvurabilmelerine imkan sağlanmaktadır. Bu uygulama ile kişiler yeniden rapor alma külfetinden kurtarılmaktadır.

○ > [SORU 9: İşyerini değiştiren ücretliler ne yapacaklardır?](#)

- Herhangi bir şekilde iş yeri değiştiren ücretlilerin daha önce işlem tesis ettirdikleri Müdürlüklere yeni iş yerlerinin adreslerini bildirerek buradan yeni iş yerlerine hitaben yazı almaları yeterli olacaktır. Bu kişilerin yeniden rapor almalarına gerek yoktur. Buldukları il sınırları dışına gidenler de aynı şekilde hareket edebileceklerdir.

○ > [SORU 10: Engellilik indiriminden yararlanan ücretliler asgari geçim indirimi uygulamasından yararlanabilir mi?](#)

- Engellilik indiriminden yararlanan bir ücretlinin gelir vergisi matrahı hesaplanırken engellilik indirimi mahsup edilecek ve engellilik indiriminin mahsubundan sonra kalan gelir vergisi matrahı üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarından da yıllık asgari geçim indirimi tutarının 1/12'si mahsup edilecektir. Mahsup edilecek tutar, kalan gelir vergisi tutarını aşmayacak ve mahsup edilemeyen asgari geçim indirimi tutarı diğer dönemlerde mahsup edilemeyecektir.

Engellilik indiriminden yararlanan bir ücretlinin, indirim nedeniyle gelir vergisi matrahının kalmaması durumunda gelir vergisi tevkifatı yapılamayacağı için asgari geçim indirimi uygulamasından yararlanması mümkün değildir. Asgari geçim indirimi uygulamasında esas olan, ücretlinin vergi matrahının doğması ve bu matrah üzerinden de gerçek usulde gelir vergisi tevkifatının yapılmış olmasıdır. Ancak, engellilik derecesine göre engellilik indirimi uygulaması sonrasında ücretlinin gelir vergisi matrahının kalması veya hizmet erbabına aylık maaş ödemesi dışında vergiye tabi diğer ödemelerin yapılması durumunda, yapılan gelir vergisi tevkifatını aşmamak üzere, ücretlinin asgari geçim indiriminden yararlanması mümkün bulunmaktadır. Ancak, ödenecek asgari geçim indirimi tutarı aylık asgari ücret üzerinden hesap edilen vergiden fazla olamayacaktır.

Konuya ilişkin bir örnek aşağıda verilmektedir.

Örnek: Bekar olan ve birinci derece (aylık 1.000 TL) engellilik indiriminden faydalanmakta olan bir ücretlinin 2018 yılı asgari geçim indirimi tutarı şu şekilde hesaplanacaktır. (Asgari ücret, 2018 yılı için aylık 2.029,50 TL, yıllık 24.354 TL olarak dikkate alınmıştır.)

2018 yılında Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı (2.029,50 x 12 =)	24.354 TL
Mükellefin Asgari Geçim İndirimi Oranı	% 50
- Mükellefin kendisi için % 50	
Asgari Geçim İndirimine Esas Tutar (24.354 x % 50 =)	12.177 TL
Asgari Geçim İndiriminin Yıllık Tutarı (12.177 x % 15 =)	1.826,55 TL
Asgari Geçim İndiriminin Aylık Tutarı (1.826,55 / 12=)	152,21 TL

Bu ücretlinin ocak ayı için, asgari geçim indirimi mahsup işlemi aşağıdaki şekilde gerçekleştirilecektir.

	2.029,50 TL
2018 yılı Ocak Ayı Brüt Ücreti	
2018 yılı Ocak Ayı Tevkifat Matrahı	1.725,07 TL
Birinci Derece Engellilik İndirimi	1.000 TL
Engellilik İndirimi Düşüldükten Sonra Kalan Tevkifat Matrahı	725,07 TL
2018 yılı Ocak Ayı Ücretinden Hesaplanan Gelir Vergisi	108,76 TL
2018 yılı Ocak Ayı Mahsup Edilecek Asgari Geçim İndirimi Tutarı	152,21 TL
2018 yılı Ocak Ayı Ödenecek Gelir Vergisi	0 TL
2018 yılı Ocak Ayında Yararlanılacak Asgari Geçim İndirimi Tutarı	108,76 TL

Bu ücretlinin gelir vergisi matrahı hesaplanırken engellilik indirimi de mahsup edilecek, engellilik indiriminin mahsubundan sonra kalan gelir vergisi matrahı üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarından da yıllık asgari geçim indirimi tutarının 1/12'si olan (1.826,55 /12=) 152,21 TL mahsup edilecektir. Ancak mahsup edilecek tutar, kalan gelir vergisi tutarını aşamayacağından yalnızca 108,76 TL'lik kısmı ücretliye ödenecek ve (152,21- 108,76=) 43,45 TL asgari geçim indirimi farkı diğer dönemlerde de değerlendirilmeyecektir. Buna göre, işveren, mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarı kadar yani 108,76 TL ücretliye daha fazla ödeme yapacaktır.

- **ESNAF MUAFLIĞI**

- [> SORU 1: Esnaf Muaflığından Kimler Yararlanabilir?](#)

- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muaflığından yararlanacakları da aynı maddede sayılmıştır. Buna göre, ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.
  1. Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile iştigal edenler. (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit iş yerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o iş yerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç)
  2. Bir iş yeri açmaksızın gezici olarak ve doğrudan doğruya müstehlike iş yapan hallaç, kalaycı, lehimci, musluk tamircisi, çilingir, ayakkabı tamircisi, kundura boyacısı, berber, nalbant, fotoğrafçı, odun ve kömür kırıcısı, çamaşır yıkayıcısı ve hamallar gibi küçük sanat erbabı.
  3. Köylerde gezici olarak her türlü sanat işleri ile uğraşanlar ile aynı yerlerde aynı işleri bir iş yeri açmak suretiyle yapanlardan Gelir vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz bulunanlar. (51 inci madde şümulüne girenler bu muafiyetten faydalanamazlar)
  4. Nehir, göl ve denizlerde ve su geçitlerinde toplamı 50 rüsum tonilatoya (50 rüsum tonilato dâhil) kadar makinesiz veya motorsuz nakil vasıtaları işletenler; hayvanla veya bir adet hayvan arabası ile nakliyecilik yapanlar. (Bu bentte yazılı ölçüler, birlikte yaşayan eşlerle velayet altındaki çocuklar hakkında veya ortaklık halindeki işletmelerde, bu kimselerin veya ortaklığın işlettiği vasıtalar toplu olarak nazara alınmak suretiyle tespit edilir)
  5. Ziraat işlerinde kullandıkları hayvan, hayvan arabası, motor, traktör gibi vasıtalar veya sandallarla nakliyeciliği mutad hale getirmeksizin ara sıra ücret

karşılığında eşya ve insan taşıyan çiftçiler.

6. Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın veya yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticarî, ziraî veya meslekî faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muafıktan faydalanmaya engel değildir.

7. Ticari işletmelere ait atıkları mutad olarak veya belli aralıklarla satın alanlar hariç olmak üzere, bir işyeri açmaksızın kendi nam ve hesabına münhasıran kapı kapı dolaşmak suretiyle her türlü hurda maddeyi toplayarak veya satın alarak bu malların ticaretini yapanlara veya tekrar işleyenlere satanlar.

8. Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar.

9. 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi amacıyla, sahibi oldukları veya kiraladıkları konutların çatı ve/veya cephelerinde kurdukları kurulu gücü azami 10 kW'a kadar (10 kW dâhil) olan (Kat maliklerince ana gayrimenkulün ortak elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulan dâhil) yalnızca bir üretim tesisinden üretilen elektrik enerjisinin ihtiyaç fazlasını son kaynak tedarik şirketine satanlar (Bu bendin uygulanmasında üçüncü fıkra hükmü dikkate alınmaz.);

10. Yukarıdaki bentlerde sözü edilen işlere benzerlik gösterdikleri Maliye Bakanlığınca kabul edilen ticaret ve sanat işleri ile iştilal edenler.

---

o [> SORU 2: Esnaf muafılığından yararlanmak için "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" alınması zorunlu mudur?](#)

- Esnaf muafılığına ilişkin şartları topluca taşıyanlar talep etmeleri halinde vergi dairelerinden "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" alabilirler.
Bu belgeyi almak isteyenlerin, 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ekinde yer alan dilekçe ile varsa işyerlerinin, işyeri olmayanların ise ikametgâhlarının bulunduğu yerdeki tarha yetkili vergi dairesine başvurmaları gerekmektedir.
Esnaf muafılığından faydalananların söz konusu belgeyi almaları isteğe bağlı olup, belge alanlardan herhangi bir bedel talep edilmemektedir.
"Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" düzenlendiği tarihten itibaren üç yıl için geçerli olup, bu sürenin sonunda vergi dairesine başvurularak yeni belge alabilirler.

---

o [> SORU 3: Gezici olarak milli piyango bileti satanlar esnaf muafılığından yararlanabilir mi?](#)

- Bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak milli piyango bileti satanlar Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesi kapsamında esnaf muafılığından yararlanabilirler. Milli Piyango İdaresince çıkarılan diğer bilet ve kuponları aynı

şartlarla satanlar da muafiyetten faydalanabilirler. Bu kişilere Milli Piyango İdaresince yapılacak komisyon, prim ve benzeri ödemeler üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94/10-a maddesi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılmaktadır.

-
- [> SORU 4: Kapı kapı dolaşarak satış yapanlar esnaf muaflığından yararlanabilir mi?](#)
    - 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna göre gerçek ve tüzel kişilerin mallarını iş akdi ile bağlı olmaksızın bunlar adına kapı kapı dolaşmak suretiyle tüketiciye satanlar gelir vergisinden muaftır. Bu şekilde vergiden muaf olanlara yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemeler üzerinden, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (10-b) bendi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır. Bir işyeri açarak faaliyette bulunanlar ile hizmet sözleşmesine bağlı olarak ücretli kapsamında çalışanlar bu muafiyetten faydalanamazlar.

  - [> SORU 5: Oturdukları evlerde havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri yaparak satan ev kadınları vergiden muaf esnaf sayılır mı?](#)
    - Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 6 numaralı bendi uyarınca; kendi el emekleriyle veya küçük ev aletleri kullanarak, oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın veya yıl içinde gerçekleştirilen satış tutarı, ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden satanlar esnaf muaflığından yararlanmaktadırlar. Ancak, söz konusu ürünlerin; pazar takibi suretiyle satışını yapanlar, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince düzenlenen kermes, festival ve panayırarda satışını yapanlar ile kamu kurum ve kuruluşlarınca devamlılık arz edecek şekilde belirlenen yerlerde satışını yapanlar, esnaf muaflığından faydalanamayacaktır.

  - [> SORU 6: Her türlü hurda maddeyi toplayarak satanlar esnaf muaflığından yararlanabilir mi?](#)
    - Ticari işletmelere ait atıkları mutad olarak veya belli aralıklarla satın alanlar hariç olmak üzere bir işyeri açmaksızın kendi nam ve hesabına münhasıran kapı kapı dolaşmak suretiyle her türlü hurda maddeyi toplayarak veya satın alarak bu malların ticaretini yapanlara veya tekrar işleyenlere satanlar esnaf muaflığından yararlanabilirler.

  - [> SORU 7: Esnaf muaflığı kapsamında bulunanlar ne şekilde vergilendirilmektedir?](#)
    - Esnaf muaflığı kapsamında bulunanlar, mal veya hizmet teslim ettikleri kişilerin durumuna bağlı olarak tevkif suretiyle vergilendirilmektedir. Esnaf muaflığı, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin son fıkrası hükmü gereğince, aynı Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle vergilendirmeye engel teşkil etmemektedir. Buna göre, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkifat yapmak zorunda olanlar; esnaf muaflığından yararlananlardan mal ve hizmet alımları karşılığında yaptıkları ödemeler üzerinden aynı Kanunda belirlenen oranlarda gelir vergisi tevkifatı yapacaklardır.

---

o [> SORU 8: Vergiden muaf esnaftan mal ve hizmet alımları karşılığı yapılacak ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapılacak mı? Yapılacaksa oranı nedir?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin son fıkrasında, "Bu muaflığın, 94 üncü madde uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almakta olup, aynı Kanunun 94 üncü maddesinde, nakden veya hesaben yaptığı ödemelerden vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar ile tevkifata tabi tutulacak ödemeler belirtilmiştir.

Buna göre, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca tevkifat yapmak zorunda olanların, aynı maddenin 13 numaralı bendi uyarınca esnaf muaflığından yararlananlardan mal ve hizmet alımları karşılığında yaptıkları ödemeler üzerinden;

a) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (6) ve (8) numaralı bentlerinde yer alan emtia bedelleri veya bu emtianın imalinde ödenen hizmet bedelleri üzerinden (2012/3322 sayılı B.K.K uyarınca) % 2,

b) Hurda mal alımları için (2009/14592 sayılı B.K.K uyarınca) % 2,

c) Diğer mal alımları için (2009/14592 sayılı B.K.K uyarınca) % 5,

ç) (2018/11750 sayılı BKK ile Yürürlük 18/5/2018) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında esnaf muaflığından yararlananlara ihtiyaç fazlası elektrik bedeli olarak yapılan ödemeler üzerinden % 0,"

d) Diğer hizmet alımları (a, b ve c alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet bedelinin ayrılamaması hali de bu kapsamdadır) için (2009/14592 sayılı B.K.K uyarınca) % 10,

oranında gelir vergisi tevkifatı yapmaları gerekmektedir.

---

o [> SORU 9: Geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar esnaf muaflığından yararlanabilirler mi?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının 8 numaralı bendi uyarınca; el dokuma işleri, bakır işlemeciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar esnaf muaflığından yararlanabilirler. Anılan meslek kollarında faaliyette bulunanların söz konusu muafiyetten yararlanabilmeleri için Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı basit usule tabi olmanın genel şartlarını topluca taşımaları ve münhasıran kendi ürettikleri ürünleri satmak suretiyle faaliyette bulunmaları gerekmektedir. Öte yandan, söz konusu meslek kollarında; devamlı veya arızı olarak, işyeri açılarak, motorlu araç kullanılarak, yardımcı işçi veya çırak çalıştırılarak faaliyette bulunulması muafiyetten yararlanmaya engel teşkil etmemektedir. Ancak, sanayi tipi makine kullanarak üretim yapanlar ile seri şekilde üretim yapanlar muafılıktan faydalanamazlar.

• [GEÇİCİ VERGİ](#)

o [> SORU 1: Geçici vergi nedir?](#)

- Geçici vergi, gerçek usulde vergilendirilen ticari kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı ve kurumlar vergisi mükelleflerinin cari vergilendirme döneminin gelir ve kurumlar vergisine mahsuben üçer aylık kazançları üzerinden hesaplanarak ödenen bir peşin vergi uygulamasıdır.

○ [> SORU 2: Hangi kazançlar geçici verginin kapsamına girer?](#)

- Gerçek usulde vergilendirilen ticari kazanç sahipleri, serbest meslek erbabı ve kurumlar vergisi mükellefleri cari vergilendirme döneminin gelir ve kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere geçici vergi ödemek zorundadırlar. Adi ortaklıklar, kollektif şirketler ve adi komandit şirketler, ortaklık olarak gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmadıklarından geçici vergi mükellefi değildirler. Ancak adi ortaklıklar ile kollektif şirketlerde ortakların, komandit şirketlerde komandite ortakların elde ettikleri kazançlar geçici verginin konusuna girmektedir.

○ [> SORU 3: Kimler geçici vergi ödemez?](#)

- Tasfiye halindeki kurumlar vergisi mükellefleri tasfiye dönemlerinde, basit usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri, yıllara sâri inşaat ve onarma işi yapanlar, ücret geliri elde edenler, menkul ve gayrimenkul sermaye iradı sahipleri, zirai kazanç sahipleri, diğer kazanç ve irat elde edenler, kazançları vergiden istisna edilen serbest meslek erbabı ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar geçici vergi ödemezler. Ancak, geçici vergi ödemeyeceği belirtilen kişiler bu işlerinden elde ettikleri kazançları dışında kalan ticari veya mesleki kazançları nedeniyle geçici vergi ödemek zorundadırlar.

○ [> SORU 4: Geçici vergiye esas kazanç nasıl tespit edilir?](#)

- Mükellefler, öncelikle ilgili hesap döneminin 3, 6, 9 ve 12 aylık mali tablolarını esas alarak geçici vergi dönem kazancını, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 120 nci maddesi hükmüne göre belirleyeceklerdir. Geçici vergiye ilişkin kazançların tespitinde dönemsellik esasına uyulması ve Vergi Usul Kanununun değerlemeye ilişkin hükümlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

○ [> SORU 5: Gelir Vergisi mükellefleri ile Kurumlar Vergisi mükellefleri için geçici vergi oranı kaçtır?](#)

- Geçici vergi oranı, Gelir Vergisi mükellefleri için, gelir vergisi tarifesinin ilk diliminde yer alan oran (%15) , Kurumlar Vergisi mükellefleri için %22 olarak uygulanır.

○ [> SORU 6: Geçici vergi nasıl hesaplanacaktır?](#)

- Gelir vergisi mükellefleri için geçici vergi ilgili hesap döneminin üçer aylık kazançlarına, gelir vergisi tarifesinin ilk diliminde yer alan oranın (%15) uygulanması suretiyle hesaplanacaktır. Kurumlar vergisi mükellefleri için geçici vergi oranı safi kurum kazancı üzerinden %22 olarak uygulanır. Hesaplanan geçici vergiden varsa aynı hesap dönemi ile ilgili olarak daha önce ödenmiş geçici vergi ve geçici vergiye tabi kazançlarla ilgili olarak tevkifat yoluyla ödenmiş

vergiler mahsup edilecek, mahsuptan sonra kalan tutar ödenmesi gereken geçici vergi olarak beyan edilecektir

---

- [> SORU 7: Geçici vergi beyannamesi düzenlenirken hangi istisna ve indirimler dikkate alınır?](#)
  - Mükellefler, geçici vergiye tabi kazançlarının tespiti sırasında gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinde dikkate alabilecekleri tüm indirim ve istisnalardan yararlanabilirler.

- [> SORU 8: Geçici verginin eksik beyan edilmesi halinde ne yapılır?](#)
  - Geçmiş dönemlere ilişkin geçici verginin %10'u aşan tutarda eksik beyan edilmesi durumunda eksik beyan edilen kısım için yapılacak re'sen veya ikmalen tarhiyata vergi ziyası cezası ile gecikme faizi uygulanır. %10'luk yanılma payının beyan edilmesi gereken (beyan edilmiş olan değil) geçici vergi matrahı üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

- [> SORU 9: Geçici verginin ödenmemesi durumunda gecikme zammı hesaplanır mı?](#)
  - Tahakkuk ettirilmiş ancak ödenmemiş olması dolayısıyla yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup imkânı bulunmayan geçici vergi tutarları terkin edilir. Terkin edilen geçici vergi tutarı için vade tarihinden terkin edilmesi gereken tarih olan yıllık beyannamenin verilmesi gereken kanuni sürenin başlangıç tarihine kadar gecikme zammı uygulanır.

- [> SORU 10: Ödenmeyen geçici vergi yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir mi?](#)
  - Tahakkuk ettirilmiş, ancak ödenmemiş geçici verginin yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmesi mümkün değildir. Mahsup işleminin yapılabilmesi için tahakkuk ettirilmiş geçici verginin ödenmiş olması şarttır.

- [> SORU 11: Bir önceki dönemde ödenmemiş olan geçici vergi sonraki dönem beyannamesinden mahsup edilebilir mi?](#)
  - Yıl içinde bir önceki dönemde ödenmemiş olan geçici verginin ödenme şartına bağlı olmaksızın bir sonraki dönem beyannamesinden mahsubu mümkündür. Ödenmiş olma şartı yıllık gelir vergisi beyannamesinden mahsup yaparken aranmaktadır. Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden ilgili hesap dönemine ilişkin geçici vergi dönemlerinde ödenen geçici vergi mahsup edilir.

- [> SORU 12: Tahakkuk eden ancak ödenmeyen geçici vergi için ne yapılır?](#)
  - Üçer aylık kazançlar üzerinden tahakkuk ettirilmiş, ancak ödenmemesi nedeniyle yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup imkânı bulunmayan geçici vergi tutarları terkin edilir. Terkin edilen geçici vergi tutarına, vade tarihinden terkin edilmesi gereken tarihe (gelir vergisi mükellefleri için 1 Mart,

kurumlar vergisi mükellefleri için 1 Nisan) kadar gecikme zammı uygulanır.

- [> SORU 13: Bağ-Kur primlerini geçici vergi beyannamesinde indirme imkanı var mıdır? Varsa hangi sütunda gösterilir?](#)

- Gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olduğunun tevsik edilmesi kaydıyla, bağ-kur primleri, kazançla sınırlı olarak indirilebilecektir. Dönem sonunda yıllık beyannamede beyan edilen kazanç olmaması veya yetersiz olması halinde, geçici vergi dönemlerinde indirilen ödenmiş bağ-kur giriş keseneği ve primleri tutarının, yıllık beyannameye göre yararlanılması mümkün olan kısmı; gelir vergisi mükelleflerince beyan edilen gelirden indirilebilecek, kalan kısmı indirim konusu yapılamayacaktır. Bağ-Kur primleri beyanname üzerinde "Diğer İndirimler" sütununda gösterilir.

- [> SORU 14: Geçici verginin dönemleri, beyan ve ödeme zamanları nedir?](#)

-

DÖNEM	BEYAN	ÖDEME
1.Dönem (Ocak, Şubat, Mart)	17 Mayıs akşamına kadar	17 Mayıs akşamına kadar
2.Dönem (Nisan, Mayıs, Haziran)	17 Ağustos akşamına kadar	17 Ağustos akşamına kadar
3.Dönem (Temmuz, Ağustos, Eylül)	17 Kasım akşamına kadar	17 Kasım akşamına kadar
4.Dönem (Ekim, Kasım, Aralık)	17 Şubat akşamına kadar	17 Şubat akşamına kadar

- [> SORU 15: Yeni işe başlayan, işi bırakan ve tasfiyeye giren mükelleflerde geçici vergi nasıl uygulanacaktır?](#)

- Yeni işe başlayan mükellefler, faaliyete başladıkları tarihin içinde bulunduğu geçici vergi döneminden itibaren geçici vergi ödemeye başlayacaklardır. İşin bırakılması halinde ise işin bırakıldığı tarihi içeren dönemden sonraki dönemler için geçici vergi beyannamesi verilmeyecektir. Ticaret siciline tescil edilerek tasfiyeye giren kurumlar tasfiyeye girdikleri tarihi ihtiva eden geçici vergi dönem kazançları üzerinden geçici vergi ödeyecekler, bu dönemden sonraki tasfiye dönemlerinde geçici vergi beyannamesi vermeyeceklerdir.

- [> SORU 16: Özel İnşaat yapan firmalar geçici vergi beyannamesi verir mi?](#)

- Yıllara sâri inşaat ve onarma işi yapan firmalar hariç, tüm inşaat firmaları geçici vergi beyannamesi verirler.

- [> SORU 17: Bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri geçmiş yıl zararlarını geçici vergiden mahsup edebilirler mi?](#)

- Geçici vergi matrahının hesaplanmasında, gelir/kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde indirimi mümkün olan geçmiş yıl zararları dikkate alınacaktır.

- **GELİR VERGİSİ (TEVKİFAT)**

- [> SORU 1:Kiralık olarak ikamet edilen evin bir odasının, ticari ve/veya serbest meslek faaliyeti için işyeri olarak kullanılması durumunda gelir vergisi stopajı \(tevkifatı\) ve](#)

beyanı nasıl olmalıdır?

- İkamet amaçlı kullanılan konutun, aynı zamanda bir odasının da işyeri olarak kullanılması halinde, konutun tamamı işyeri olarak kabul edilecek ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinin (a) alt bendi hükmüne göre; % 20 oranında stopaj kesintisi yapılacaktır.

Kazanç sahibi, kazancın elde edilmesiyle ilgisi bulunan giderlerini, faaliyette bulunulan işe ait olduğu ve işle ilgili olarak kullanıldığını ispat etmesi halinde ticari kazancın tespitinde (hesaplarında) gider olarak indirim konusu yapabilecektir. Ayrıca mülk sahibi tarafından elde edilecek gelirin, 2018 yılı için 34.000-TL tutarındaki beyan sınırını (2019 yılı için 40.000-TL) aşması halinde beyan edilecektir.

◦ > SORU 2: Bir yardım sandığından kiralanan işyeri için yapılan kira ödemeleri üzerinden tevkifat yapılması gerekli midir?

- Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5/b) bendinde, vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve derneklere ait gayrimenkullerin kiralınması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden gelir vergisi tevkifatı yapılması esası getirilmiş olduğundan, vergi uygulamalarında dernek olarak kabul edilen sandıkların sahip oldukları gayrimenkulleri kiralamaları nedeniyle elde ettikleri kira gelirleri üzerinden bu hüküm uyarınca %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Öte yandan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Muafiyetler" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, kamu idare ve kuruluşları tarafından sosyal amaçlarla işletilen şefkat, rehin ve yardım sandıkları, sosyal yardım kurumları, yoksul aşevleri, ceza ve infaz kurumları ile tutukevlerine ait işyurtları, darülaceze atölyeleri, öğrenci yurtları, pansiyonları ve benzeri kuruluşların kurumlar vergisinden muaf olduğu belirtilmiştir. Buna göre, bu kapsamda değerlendirilen sandıkların sahip olduğu gayrimenkullerin kiralınması nedeniyle elde edilen kira gelirlerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmaması gerekmektedir.

• HARÇLAR KANUNU

◦ > SORU 1) Gayrimenkul alım satım işlemlerinde tapu harcı hangi bedel üzerinden ödenmelidir?

- Gayrimenkul alım satım işlemlerinde tapu harcı, beyan edilen gerçek alım satım bedeli üzerinden ödenmelidir. Tapuda yapılan işlemde sonra, beyan edilen alım satım bedelinin gerçek durumu yansıtmadığının veya emlak vergisi değerinden daha düşük bir bedel üzerinden harç ödendiğinin tespit edilmesi halinde, eksik ödenen harç %25 vergi ziyası cezası ile birlikte alıcı ve satıcıdan alınacaktır.

◦ > SORU 2) Yurt dışına çıkış harcını kimler ödeyecektir? Nasıl ödenir?

- Yurt dışına çıkış yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ödeyecektir. Yurt dışına çıkış harcı, çıkış kapılarında bulunan satış noktalarından yurt dışına çıkış harç pulu alınmak suretiyle ya da vergi daireleri, gümrük saymanlıkları veya yetkili

bankalara makbuz karşılığı ödenir. Makbuz veya harç pulu, çıkış noktasındaki görevliye ibraz edilmek suretiyle çıkış yapılır.

---

o [> SORU 3\) Yurt dışına çıkışlarda alınan harçlar öğrenciler için de geçerli midir?](#)

- Öğrenciler de dahil olmak üzere yurt dışına çıkış yapan her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşından yurt dışına çıkış harcı alınmaktadır. (Çıkış tarihi itibarıyla yurt dışında oturma izni bulunanlar, 7 yaşını doldurmamış olanlar, pasavan ve benzeri belgelerle çıkış yapanlar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine kimlik belgesiyle çıkış yapanlar ile yurt dışına ticari amaçla sefer yapan kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma ve yük taşıma araçlarının mürettebatı ile Bakanlar Kurulunca belirlenen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları harçtan muaftır.)

---

o [> SORU 4\) Aracın noter aracılığı ile satılması halinde noter harcı ödenecek mi?](#)

- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 20 nci maddesinin (d) bendi gereğince trafiğe tescilli araçların noterde satılması işlemi harçtan bağışık tutulmuştur.

---

o [> SORU 5\) Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, pay devri, sermaye artırımını, birleşme, devir, bölünme ve nev`i değişikliklerinde harç uygulaması nasıldır?](#)

- Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, pay devri, sermaye artırımını, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler harçtan istisnadır.

---

o [> SORU 6\) Bağlama kütüğüne kaydedilen gemi, deniz ve iç su araçlarına verilecek ruhsatnameler ve bunların vizelerinden ne şekilde harç alınır?](#)

- Bağlama kütüklerine kaydedilen gemi, deniz ve iç su araçlarına verilecek ruhsatnameler ve bunların vizelerinden (Gemi, deniz ve iç su aracının boyuna göre) 492 sayılı Kanuna bağlı (8) sayılı tarifenin XIII-Bağlama kütüğü ruhsatnamelerinden ve bunların vizelerinden alınacak harçlar" başlıklı bölümü gereğince harç alınmakta iken, anılan tarifede yapılan düzenleme ile 6770 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun yürürlük tarihi olan 27/1/2017 tarihinden itibaren yapılacak vize işlemlerinden harç alınmayacaktır.

Bağlama kütüklerine kaydedilen bahse konu gemi, deniz ve iç su araçlarına verilecek ruhsatnamelerden söz konusu tarifeye göre harç alınmasına devam edilecektir.

---

o [> SORU 7\) Yurt dışına çıkış harcı ödenmesine rağmen yurt dışına çıkış yapılmamışsa veya muaf olunmasına rağmen harç ödenmişse ödenen harçlar nasıl iade edilir?](#)

- Yurt dışına çıkış harcı pulu veya makbuz karşılığı harcın ödenmesine rağmen yurt dışına çıkmaktan vazgeçilmesi halinde veya muafiyet kapsamında bulunduğu halde harç ödenmiş olması halinde, makbuzla tahsilâtlarda ilgili vergi dairesine, pul yapıştirılmak suretiyle tahsilâtlarda ise ilgili saymanlığa başvurulması gerekmektedir olup, iadenin yapılabilmesi için pulun veya makbuzun ibrazı gerekmektedir.

-
- [> SORU 8\) Serbest bölgede faaliyet gösteren bir firmanın faaliyetleri ile ilgili yaptığı işlemler ve düzenlenen kağıtlarda damga vergisi ve harç hesaplanacak mıdır?](#)
    - Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar bu bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili olarak yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve harçlardan müstesnadır.

  - [> SORU 9\) Yıllık harçlar ne zaman ödenir?](#)
    - Yıllık harçlar, her yıl ocak ayının başında yıllık olarak tahakkuk ettirilmiş sayılır. Tahakkuk ettirilen harçlar ayrıca mükellefe tebliğ olunmaz ve ocak ayı içerisinde ödenir.

  - [> SORU 10\) Süresinde ödenmeyen yargı harçları nasıl tahsil edilir?](#)
    - Ödeme zamanı gösterilen harçlardan süresinde ödenmeyenler, ilgili mahkeme ve daireler tarafından sürenin sonundan itibaren onbeş gün içinde bir yazı ile o yerin vergi dairesine bildirilir ve harçlar vergi dairesince tahsil olunur.

  - [> SORU 11\) Vergi yargısı harçları ne zaman ödenir?](#)
    - Vergi yargısı harçlarından "Başvurma harcı" dava dilekçesi verilmesi sırasında makbuz karşılığında peşin olarak ödenir. Nispi ve maktu harçlar, ihbarname esasına göre, ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 1 ay içinde ilgili vergi dairesine ödenir.

  - [> SORU 12\) Vergi Yargısı Harçları nasıl iade edilir?](#)
    - Vergi Mahkemelerince verilen nihai kararlar üzerinden alınan nispi ve maktu harçlar (Başvurma harcı hariç) Bölge İdare Mahkemelerince veya Danıştayca mükellef lehine karar verilmesi halinde mükellefçe kazanılan miktar üzerinden, kesin kararın tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde geri verilir veya istek üzerine vergi borcuna mahsup edilir.

  - [> SORU 13\) Yurtdışından yolcu beraberinde getirilen cep telefonu IMEI numarasının kayıt işlemi sırasında hatalı veya fazladan yatırılan harcın iade işlemi nasıl yapılmaktadır?](#)
    - Yolcu beraberinde getirilen cep telefon kullanım izin harcına ilişkin iade talepleri için; iade talebine ilişkin dilekçe ve dilekçe içeriğinde harcın iade edileceği kişiye ait banka hesap numarası (Alındı üzerinde kimlik bilgileri yazılı olan kişiye ait IBAN numarası), harcın ödenmesi sırasında düzenlenen ve harcı ödeyene verilen "vergi dairesi / internet vergi dairesi / vergi tahsil" alındısının aslı ile birlikte söz konusu **harcın tahsiline yetkili vergi dairesine**(Alındı üzerinde yazılı olan), şahsen veya posta ile (evrakların postada kaybolmaması için iadeli taahhütlü, kargo vb.) başvurulması durumunda; harcı ödenen IMEI numarasının kayıt altına alınıp alınmadığı hususunun Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan elektronik ortamda teyit edilmesi üzerine kanuni sebeplerle reddi icap edenlerin 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi kapsamında mükellefin vadesi geçmiş borçları dikkate alınmak suretiyle iade işlemi yapılmaktadır.

  - [> SORU 14\) Nüshalar noter harcına tabi midir?](#)

- 9/8/2016 tarihinde yürürlüğe giren 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 30 uncu maddesiyle 492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasına " Birden fazla nüsha olarak düzenlenen muayyen bir bedeli ihtiva eden kağıtlarla ilgili nispi harca tabi işlemlerden sadece bir nüsha için harç tahsil olunur." hükmü eklenmiştir.

6728 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile, noterde işlem gören ve belli bir bedel ihtiva eden kâğıtların her bir nüshasından noter harcı tahsil edilmesi uygulamasına son verilmiş olup, bu çerçevede noterde işlem gören birden fazla nüsha olarak düzenlenen muayyen bir bedeli ihtiva eden kağıtlarla ilgili nispi harca tabi işlemlerden sadece bir nüsha için harç tahsil olunacaktır.

-
- [> SORU 15\) Noterde işleme konu edilmiş sözleşmelerin değiştirilmesi halinde hangi tutar üzerinden noter harcı alınmaktadır?](#)
    - Noterde işleme konu edilmiş belli tutarı ihtiva eden her nev'i senet, sözleşme ve kağıtların değiştirilmesi halinde, daha önce bir işlem yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, değişikliğe ilişkin kağıdın ihtiva ettiği değer üzerinden noter harcı alınmaktaydı. 6728 sayılı Kanunla Harçlar Kanununun 47 nci maddesinde yapılan değişiklik uyarınca, noterde işlem gören söz konusu kağıtların değiştirilmesine ilişkin kağıtlardan, sadece artan tutar üzerinden noter harcı alınacaktır.
  - [> SORU 16\) Ticari işletmelerinin kuruluş aşamasındaki noter tasdiki işlemlerinden hangi tutarda harç alınmaktadır?](#)
    - Ticari işletmelerinin kuruluş aşamasında yapılan defter tasdiki işlemlerinden harç alınmakta iken, 6728 sayılı Kanununun 9/8/2016 tarihinde yürürlüğe giren 37 nci maddesi ile 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (2) sayılı tarifede yapılan düzenleme ile sermaye şirketleri dahil ticari işletmelerin kuruluş aşamasındaki defter tasdiki işlemleri noter harçlarının konusu dışına çıkarılmış olup, gerek ticaret sicil müdürlüklerinde gerekse noterliklerde yapılan söz konusu defter tasdiki işlemlerinden harç alınmamaktadır.
  - [> SORU 17\) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlarla ilgili işlemler harca tabi midir?](#)
    - 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin beşinci fıkrası kapsamında;
      - 1)Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak Yatırım Teşvik Belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kağıtlar,
      - 2) Münhasıran yatırım döneminde Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kağıtlar,
      - 3) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kağıtlar,
      - 4) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlar,ile ilgili işlemler harçlardan istisnadır.
  - [> SORU 18\) Organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, endüstri bölgeleri, teknoloji](#)

[geliştirme bölgeleri ve sanayi sitelerinde yer alan gayrimenkullerin tahsis edilene devri ve cins değişikliği işlemlerine ilişkin tapu harcı istisnası var mıdır?](#)

- 7033 sayılı Kanunla 492 sayılı Harçlar Kanununun, "Harçtan müstesna tutulan işlemler" başlıklı 59 uncu maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde 7033 sayılı Kanunla düzenleme yapılmış olup, bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği 01.07.2017 tarihinden itibaren, organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve sanayi sitelerinde bulunan arsaların tahsisi nedeniyle şerhi gerektiren işlemleri ile bu arsa ve üzerine inşa edilen binaların tahsis edilene devir ve tescili işlemleri ve cins değişikliği işlemleri de harçtan istisna tutulmuştur.
-

• [İNDİRİMLİ KURUMLAR VERGİSİ UYGULAMASI](#)

◦ [> SORU 1: Tevsi yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi uygulamasında kazancın oranlama yapılmak suretiyle tespiti serbest midir?](#)

- Tevsi yatırımlardan elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde, bu kazançta indirimli vergi oranı uygulanacaktır. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise tevsi yatırım dolayısıyla indirimli vergi oranı uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenecektir.
  - Tevsi yatırımlardan elde edilen kazancın bu şekilde oranlama yapılmak suretiyle belirlenmesi seçimlik bir hak olmayıp, indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle mükellefçe tespit edilmesi esastır.
-

◦ [> SORU 2: Tevsi yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi uygulamasında oranlama yapılırken toplam sabit kıymet tutarına aktifteki hangi kıymetler dahil edilecektir?](#)

- Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan sabit kıymet ifadesinden Vergi Usul Kanununun 313 üncü maddesi uyarınca amortisman mevzuunu oluşturan iktisadi kıymetlerin anlaşılması gerekmektedir.
-

◦ [> SORU 3: Tevsi yatırımlarda işletme aktifindeki sabit kıymetlerin yeniden değerlendirilmiş tutarları hesaplanırken yeniden değerlendirme katsayıları mı ÜFE katsayıları mı dikkate alınacaktır?](#)

- Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesinde yer alan "Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri, yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınır." ifadesi ile kastedilen sabit kıymetlerin gerekli şartların oluşması halinde yapılan enflasyon düzeltmesi sonucu oluşan yeniden değerlendirilmiş değerinin dikkate alınması gerektiridir. Bu nedenle, gerekli şartların oluşması halinde yapılacak enflasyon düzeltmesi dışında başkaca bir değerlendirme yapılmayacaktır.
-

◦ [> SORU 4: Tevsi yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi uygulamasında kazancın](#)

tespitinde gerçekleşen yatırım harcamaları tutarı sabit kıymetlere oranlanırken sabit kıymetlerin amortisman düşülmeden önceki tutarları mı yoksa amortisman düşülmüş net tutarları mı dikkate alınacaktır?

- İndirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazancın ayrı bir şekilde belirlenmesine imkan bulunmaması halinde indirimli kurumlar vergisi oranının uygulanacağı kazanç, yatırım tutarının dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenecektir. Oranlamada sabit kıymetler birikmiş amortismanları düşülmeden önceki brüt tutarları ile dikkate alınacaktır.

---

o > SORU 5: Yatırımın faaliyete geçmeden yahut kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devredilmesi halinde devreden ve devralan açısından indirimli vergi oranı uygulamasından yararlanılabilmesi ne şekilde olacaktır?

- Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde, devralan kurum, ilgili mevzuatta belirtilen koşulları aynen yerine getirmek kaydıyla indirimli vergi oranı uygulamasından yararlanabilecektir. Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde devreden kurumun bu yatırım dolayısıyla indirimli vergi oranı uygulamasından yararlanması mümkün değildir.
- Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde ise, indirimli vergi uygulamasından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise devralan, ilgili mevzuatta belirtilen koşulları yerine getirmek kaydıyla yararlanabilecektir.

• İNTERAKTİF VERGİ DAİRESİ

o > SORU 1) İnteraktif Vergi Dairesi Nedir?

- Vergiye uyum maliyetlerinin azaltılması, gönüllü uyumun teşvik edilmesi ve geri bildirimde bulunabilmesi amacıyla mükelleflerin Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından elektronik ortamda sunulan vergisel işlemlerini zaman ve yer koşulu aranmaksızın kolay, hızlı ve etkin bir şekilde yapabilmesine imkan sağlayan güvenilir, etkileşimli bir sistemdir.

---

o > SORU 2) Sistemden Kimler Yararlanabilir?

- Sistemden;
  - Hâlihazırda kullanıcı kodu ve şifresi bulunan,
  - e-Devlet şifresi bulunan,
  - <https://ivd.gib.gov.tr> adresi üzerinden şifre edinen gerçek ve tüzel kişiler yararlanabilecektir.

---

o > SORU 3) Sistemi Kullanmak Zorunlu mu?

- İnteraktif Vergi Dairesi Sistemi Başkanlığımız tarafından mükelleflere kolaylık sağlamak amacı ile oluşturulan bir sistemdir. Sistemin kullanılması zorunlu değildir.

---

o > [SORU 4\) Sistemi Kullanmak İçin Başvuru Yapmak Gerekliyor mu?](#)

- Sistemi kullanmak için herhangi bir başvuru yapılmasına gerek yoktur. Hâlihazırda kullanıcı kodu ve şifresi bulunanlar bu kullanıcı kodu ve şifre ile e-devlet şifresi bulunanlar e-devlet şifresi ile sisteme giriş yapabileceklerdir. Kullanıcı kodu ve şifresi olmayan kişilerin <https://ivd.gib.gov.tr> adresi üzerinden sisteme kayıt olarak şifre edinmeleri gerekmektedir.

---

o > [SORU 5\) Sisteme Nereden ve Nasıl Giriş Yapılacaktır?](#)

- Sisteme Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası/Vergi Kimlik Numarası/kullanıcı kodu ve şifre bilgileri ya da e-devlet şifreniz kullanılarak <https://ivd.gib.gov.tr> adresi üzerinden giriş yapılacaktır.

---

o > [SORU 6\) Sistemi Kullanmak İçin Kullanıcı Kodu ve Şifre Nasıl Alınabilir?](#)

▪ **Gerçek Kişiler;**

<https://ivd.gib.gov.tr> adresi üzerinden sisteme kayıt olarak şifre edinebileceklerdir. Bu kişilerin, 492 sıra Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki "İnteraktif Vergi Dairesi Talep Bildirimi (Gerçek Kişiler İçin)"ni (EK:1) kendileri veya İnteraktif Vergi Dairesi ile ilgili işlemleri yapmaya yönelik özel yetki içeren noterde verilmiş vekâletnameyle yetkili kılınan kişiler aracılığıyla mükellefiyet kaydı bulunanların bağlı oldukları vergi dairesine, mükellefiyet kaydı bulunmayanların ise herhangi bir vergi dairesine bizzat vermeleri de mümkündür.

▪ **Tüzel Kişiler ve Tüzel Kişiliği Olmayan Teşekküller;**

Kanuni temsilcileri/idarecileri aracılığıyla, <https://ivd.gib.gov.tr> adresi üzerinden sisteme kayıt olarak şifre edinebileceklerdir. Tüzel kişilerin ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin, 492 sıra Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki "İnteraktif Vergi Dairesi Talep Bildirimi (Tüzel Kişiler ve Tüzel Kişiliği Olmayan Teşekküller İçin)"ni (EK:2) kanuni temsilcisi/idarecisi veya İnteraktif Vergi Dairesi ile ilgili işlemleri yapmaya yönelik özel yetki içeren noterde verilmiş vekâletnameyle yetkili kılınan kişiler aracılığıyla bağlı oldukları vergi dairesine, mükellefiyet kaydı bulunmayan tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin ise kanuni veya iş merkezinin bulunduğu yer vergi dairesine bizzat vermeleri de mümkündür.

Sistem kaydı sırasında gerçek kişilerin nüfus kaydı doğrulaması MERNİS'ten, tüzel kişiler için ise bilgi doğrulaması MERSİS üzerinden yapılmaktadır. Bu sebeple kayıt sırasında yaşanan doğrulama sorunlarının aşılabilmesi için MERNİS ve MERSİS bilgilerinin düzeltilmesi gerekecektir.

---

o > [SORU 7\) Eski Şifrem Geçerli mi?](#)

- Gelir İdaresi Başkanlığının internet üzerinden sunmuş olduğu uygulamalar (İnternet vergi dairesi, defter beyan sistemi, hazır beyan sistemi, e-tebligat) sebebiyle almış olduğunuz şifrenizi interaktif vergi dairesine giriş için de kullanabilirsiniz.

○ > [SORU 8\) Şifremi Değiştirmek İstiyorum Ne Yapabilirim?](#)

- Sisteme giriş yapıldıktan sonra ekranın sağ üst köşesinde Ad Soyad/Unvan alanının üzerine gelindiğinde "**Şifre Değiştir**" alanına tıklanarak şifre değiştirme işlemi yapılır.

○ > [SORU 9\) Şifremi Art Arda Üç Kere Hatalı Girişten Dolayı Kilitlendi Ne Yapabilirim?](#)

- Şifrenin art arda üç kere yanlış girilmesinden dolayı hesap beş dakika süreyle geçici olarak kilitlenir. Şifrenin unutulması durumunda "**Şifremi Unuttum**" seçeneği ile yeni şifre oluşturabilirsiniz.

○ > [SORU 10\) Sistemin Avantajları Nelerdir?](#)

- Vergi dairesine gidilmeksizin vergisel işlemlerin yapılabilmesi.
- İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden yapılan başvuru/taleplerin hangi aşamada olduğunun takibinin sağlanması.
- Vergi dairesi sistemlerinde kayıtlı olan kimlik bilgileri, iletişim bilgileri, mükellefiyet bilgileri ve motorlu taşıtlara ilişkin bilgilerin görüntülenebilmesi.
- İşlemlerin sistem üzerinden başlatılması ve sonlandırılması.
- Mükelleflere aracısız olarak elektronik ortamda hizmet sunulması.
- Hizmet kalitesini artırması.
- Kırtasiyeciliği azaltması.
- Yükümlülüklerle ilişkin bürokratik işlemlerin azaltılması.
- Vergiye gönüllü uyum seviyelerinin artırılması.

○ > [SORU 11\) Sistemde Hangi Bilgiler Görüntülenebilir?](#)

- Vergi dairesi sistemlerinde kayıtlı olan;
  - Kimlik bilgilerinizi, iletişim bilgilerinizi, mükellefiyet bilgilerinizi ve motorlu taşıtlara ilişkin bilgilerinizi,
  - Mevcut ve geçmiş araç bilgilerinizi,
  - Yönetici ve ortaklık bilgilerinizi,
  - Tahsil ve takip edilen tüm borçlarınızı,
  - Elektronik ortamda verilen bildirimlerinizi, beyannamelerinizi ve bu beyannamelere ilişkin tahakkuklarınızı,
  - Vergi dairesi emanet defterinde kayıtlı olan mahsuben/nakden iade edilebilir tutarınızı,
  - Hakkınızda yapılan elektronik yoklamalara ilişkin tutanaklarınızı,
  - Vergi dairesi tarafından banka hesaplarınız ve/veya araçlarınızın sicil kayıtları üzerine uygulanan elektronik haciz bilgilerinizi,
  - Adınıza düzenlenen vergi ceza ihbarnamelerinizi,
  - Elektronik tebligat sistemi kapsamında tebliğ edilen evraklarınızı,
  - İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden yapılan ödemelerinizi ve bu ödemelere ilişkin dekontlarınızı,
  - Geçerli e-beyanname sözleşmelerinizi,
  - Ödeme kaydedici cihaz bilgilerinizi,
  - Belge basım bilgilerinizi,
  - Adınıza düzenlenen e-arşiv faturalarınızı, görüntüleyebilirsiniz.

---

o > [SORU 12\) Sistemde Hangi İşlemler Yapılabilir?](#)

- • Vergi daireleri tarafından takip edilen borçlarınızı ödeyebilirsiniz.
- Adınıza düzenlenen vergi ceza ihbarnamesine istinaden yasal süresi içerisinde cezada indirim ve uzlaşma talebinde bulunabilirsiniz.
- Mükellefiyet yazısı ve borç durum yazısı talebinde bulunabilir, talebe ilişkin Başkanlığımızca oluşturulan cevabi yazıyı sistem üzerinden alabilirsiniz.
- Özelge talebinde bulunabilir, talebinizin durumunu takip edilebilir ve özelgenizi yine sistem üzerinden alabilirsiniz.
- İzaha davet kapsamında izahta bulunabilirsiniz.
- İşe başlama, adres değişikliği, şube işyeri açılış/kapanış ve işi bırakma bildiriminde bulunabilir, bildirimlerinizin durumunu takip edebilirsiniz.
- Faaliyet konusu değişikliği, ek faaliyete başlama, vergi türü terki/ilavesi , unvan değişikliği, yönetici değişikliği, hisse devri, sermaye artırımını konularında dilekçe verebilir sonucunu görüntüleyebilirsiniz.
- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesi kapsamında tecil talebinde bulunabilirsiniz.
- Vergi dairesi emanet defterinde kayıtlı olan mahsuben/nakden iade edilebilir tutarınıza işlem talebinde bulunabilirsiniz.
- Muhtasar beyanname dönem değişikliğine ilişkin talepte bulunabilirsiniz.
- Muhtasar beyanname verilmeyeceğine dair dilekçe verebilirsiniz.
- Ödeme emirlerinizi görüntüleyebilir, mal bildiriminde bulunabilirsiniz.
- Vergi dairesi iletişim bilgilerinizi güncelleyebilir, geçerli e-beyanname sözleşmelerine erişim sağlayabilir ve sözleşme iptal işlemlerini gerçekleştirebilirsiniz.
- İş yeri kira kontratı damga vergisi beyannamesi verebilirsiniz.
- Bilanço gelir tablosu/işletme hesabı özeti ve eczane bilgi formu/satış hasılatı bilgi formu onayı talebinde bulunabilirsiniz.
- Gayrimenkul sermaye iradına konu malın elden çıkarılması ile gelirin son bulması dilekçesi verebilirsiniz.
- Kasko değerine göre MTV düzeltme talebinde ve malul ve engelliler adına kayıt ve tescilli taşıtlarda MTV istisnası talebinde bulunabilirsiniz.
- Ödendiği halde kullanılmayan değerli kağıt ve harç bedelinin iadesi talebinde ve mahkeme kararına istinaden trafik para cezası tahakkukunun kaldırılması talebinde bulunabilirsiniz.
- Veraset ve intikal vergisi beyannamenizi verebilirsiniz.
- Engelli vergi indirim başvurularınızı gerçekleştirebilir, mukimlik belgesi talebinde bulunabilirsiniz.
- Hazır beyan ve defter beyan uygulamalarına şifresiz erişim sağlayabilirsiniz.
- Başkanlıkça uygun görülen diğer iş ve işlemlere ilişkin işlem yapılabilir.

---

o > [SORU 13\) Bilgilendirme Mesajları \(SMS\) Ücretli mi?](#)

- İnteraktif Vergi Dairesini kullanımınız sırasında cep telefonunuza gönderilen mesajlar tamamen ücretsizdir.

---

o > [SORU 14\) Sistemde Kayıtlı Cep Telefon Numaramı Nasıl Değiştirebilirim?](#)

- Sisteme giriş yapıldıktan sonra ekranın sağ üst köşesinde Ad Soyad/Unvan alanının üzerine gelindiğinde "**Cep Telefon Bilgisi Güncelle**" alanına tıklanarak kayıtlı telefon numaranızı değiştirebilirsiniz.

-
- [> SORU 15\) Sistemi Kullanarak Oluşturduğum Dilekçemi Nasıl İmzalayacağım?](#)
    - İnteraktif Vergi Dairesini kullanarak oluşturmuş olduğunuz belgelerinizi 492 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca Elektronik imza ile imzalanmasına gerek bulunmamaktadır. Belgelerinizin vergi dairenize gönderilme aşamasında mobil telefonunuza gönderilen şifrenin doğrulanması yeterli olacaktır.
  - [> SORU 16\) Sistem Üzerinde Oluşturduğum Dilekçeme Birden Fazla Ek Ekleyebilir miyim?](#)
    - İnteraktif Vergi Dairesini kullanarak evrak oluşturma sırasında ek eklenebilir alanda bilgisayarınızdan CTRL tuşuna basarak birden fazla dosya seçiminde bulunabilirsiniz.
  - [> SORU 17\) Dilekçemin Durumunu Nereden Takip Edeceğim?](#)
    - Sistem üzerinde yer alan "**Dilekçelerim/Bildirimlerim/Taleplerim ve Durumları**" alanından oluşturduğunuz dilekçenizi görüntüleyebilir, dilekçenize vergi dairenizce yapılan işlemin durumunu sorgulayabilir, bu dilekçeyle ilgili oluşturulan evrakları görüntüleyebilirsiniz.
  - [> SORU 18\) Vergi Dairesine Elden Teslim Ettiğim Dilekçelerimi de Sistem Üzerinden Görüntüleyebilir miyim?](#)
    - Vergi dairesine verdiğiniz ve taratılarak sisteme aktarılan tüm dilekçelerinizi yine İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden görüntüleyebilir, durumunu sorgulayabilir ve bu dilekçelerle ilgili oluşturulan evrakları görüntüleyebilirsiniz.
  - [> SORU 19\) Adres Numarası Bulunmayan Adresler için Sicil Bildiriminde Bulunabilir miyim?](#)
    - Faaliyette bulunduğunuz/bulunacağınız adresin numarasının bulunmaması durumunda (köyler veya yeni açılan adres kodu bilinmeyen konum) işe başlama/adres değişimi/şube açılış bildirimlerinin eski usulde kağıt ortamında vergi dairenize verilmesi gerekmektedir.
  - [> SORU 20\) Sistemin Güvenliği Nasıl Sağlanıyor?](#)

- Mükelleflerin vergisel işlemleri ile ilgili bilgiler, Vergi Usul Kanununun 5. maddesine göre mahremiyet taşıdığı için sisteme giriş yapılmadan sistemin kullanılması ve sistem içerisinde yer alan bilgi ve belgelere erişilmesi mümkün değildir.

Sisteme giriş yapabilmek için Kullanıcı Kodu/TC Kimlik Numarası/Vergi Kimlik Numarası ve Kullanıcı Şifresi bilgileri kullanılmaktadır. 5 dakika süreyle sorgulama yapılmaması durumunda Kullanıcı Kodu/TC Kimlik Numarası/Vergi Kimlik Numarası ve Kullanıcı Şifresi bilgilerinin tekrar girilmesi istenecektir. Şifrenin arka arkaya 5 defa hatalı girilmesi durumunda kullanıcı hesabı 12 saat için erişilemez hale gelecektir.

İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden yapılacak işlemlerde sistemde kayıtlı cep telefonuna doğrulama kodu gönderilecektir. Doğrulama kodu bilgisi olmadan işleme devam edilemeyecektir.

Bilginin bütünlüğü ve gizliliği kriptolu iletişim (128-bit SSL) ile sağlanmaktadır. SSL teknolojisi ağ sunucusu ve ağ tarayıcısı arasındaki tüm bilgi akışını koruyan bir güvenlik protokolüdür.

- > [SORU 21\) Sisteme Giriş Şifremi Unuttum, Ne Yapmalıyım?](#)
  - <https://ivd.gib.gov.tr> adresi üzerinden Şifremi Unuttum butonunu tıklayarak yeni şifre oluşturabilirsiniz.

- > [SORU 22\) Şifresiz Yapabileceğim İşlemler Nelerdir?](#)

- • MTV ve trafik para cezası, tecilli borç ve belge numarası ile borç ödemelerinizi gerçekleştirebilirsiniz.
- Tapu harcı, pasaport harcı, cep telefonu harcı ve sürücü belgesi harçlarınızı ödeyebilirsiniz.
- TC kimlik kart bedeli, pasaport değerli kağıt bedeli, sürücü belgesi değerli kağıt bedeli ödemelerinizi yapabilirsiniz.
- E-belge doğrulama, mükellefiyet ve borç durum yazısı doğrulama, vergi kimlik numarası sorgulama/doğrulama işlemlerini gerçekleştirebilirsiniz.
- E-vergi levhası, ÖTV2A ödeme belgesi, gümrük çıkış beyannamesi sorgulamaları ile re'sen terk ettirilen mükelleflere ait sorgulama ve yabancılar için vergi kimlik numarasından sorgulama işlemlerini yapabilirsiniz.

- [İNTERNET VERGİ DAİRESİ](#)

- > [SORU 1\) Sisteme nasıl ve nereden giriş yapılacaktır?](#)

- Sisteme Şifresiz, Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası, kullanıcı kodu ve şifre bilgileri ya da e-devlet şifresi kullanılarak <https://intvrg.gib.gov.tr> adresi üzerinden giriş yapılacaktır.

- > [SORU 2\) Şifresiz İşlemler bölümünden Hangi İşlemler Yapılabilir?](#)

- - ÖTV2A ödeme belgesini sorgulayabilirsiniz.
- Motorlu taşıtlar verginizi hesaplayabilir ve aracınızın kasko değerini öğrenebilirsiniz.
- Gümrük Çıkış Beyannamelerinin kapanma tarihini öğrenebilirsiniz.
- E-vergi levhasını sorgulayabilirsiniz.
- Gelir İdaresi Başkanlığına görüş ve önerilerinizi gönderebilirsiniz.
- Kişi ve kurumlara hitaben düzenlenen elektronik imzalı resmi yazıların görüntüleme ve doğrulama işlemini yapabilirsiniz./ ya da E-belge doğrulama işlemi yapabilirsiniz.
- Gelir vergisi, GMSİ, gecikme zammı ve gecikme faizini hesaplayabilirsiniz.
- Vergi kimlik numarasını sorgulayabilirsiniz.
- Vergi kimlik numarasının doğruluğunu, mükellefin faal mükellef olup olmadığını ve unvanını sorgulayabilirsiniz.
- Yabancılar için vergi kimlik numarasından sorgulama yapabilirsiniz.

- > [SORU 3\) T.C. Kimlik Numarası ile Giriş” bölümünden Hangi İşlemler Yapılabilir?](#)

- - Şifresiz İşlemler menüsünden yapılabilen işlemleri bu menüden de yapabilirsiniz.
- Vergi, harç ,cezalarınızı ve yapılandırılmış tüm borçlarınızı sorgulayabilir ve ödeyebilirsiniz. Ödeme ve alındı belgelerinizi sorgulayabilirsiniz.
- GMSİ, MSİ, ücret ve DKİ gelirlerinize ait beyannamenizi verebilir ve tahakkuk eden verginizi ödeyebilirsiniz.

- Aracınıza ya da banka hesaplarınıza elektronik haciz uygulanıp uygulanmadığını sorgulayabilirsiniz.
- Borcu yoktur ve mükellefiyet yazısı talep edebilirsiniz.
- Hakkınızda yapılan elektronik yoklamalara ilişkin tutanaklarınızı görüntüleyebilirsiniz.
- Kaçak Ürün İhbar Bildirimi, Belge Düzeni, Sahte / Yanıltıcı Belge, Mükellefiyet Kaydı, Kira Gelirleri, Vergi Dairesine Bildirimi Yapılmamış İşçi, Asgari Geçim İndirimi, Ücret Ödemeleri konularında ihbarda bulunabilir ve yaptığınız ihbarın sonucunu sorgulayabilirsiniz.
- Yeni Nesil ÖKC Satış Sorgulaması yapılabilir.
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 456 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği hükümlerine göre tebliğ edilen Elektronik Tebligatlarınızı görüntüleyebilirsiniz.

---

o > [SORU 4\) "Kullanıcı Girişi" bölümünden Hangi İşlemler Yapılabilir?](#)

- - Vergi dairesine başvuran mükelleflere verilen kullanıcı yetkilerine göre menüler gelmektedir.
- Bu bölümde e-Beyanname, Bilgi Girişi, Dilekçeler, Sorgulamalar, KDV İade Talebi Listelerini Gönderme, Gelir-Kurumlar Vergisi İade Talebi Girişi (GEKSİS) Kılavuzu gibi işlemleri yapma imkanı bulabilirsiniz.

---

o > [SORU 5\) "e-Devlet Yöntemi ile Giriş" bölümünden Hangi İşlemler Yapılabilir?](#)

- - E-Devlet Şifresi kullanılarak internet vergi dairesine giriş yapılabilir ve "T.C. Kimlik Numarası ile Giriş" bölümünden yapılan tüm işlemler yapılabilir.

---

o > [SORU 6\) Kullanıcı Kodu, Kullanıcı Şifresi ve Parola nasıl alınır?](#)

- Vergi dairesi tarafından kapalı zarf içerisinde İnternet Vergi Dairesi uygulamasından yararlanabilmeniz için size özel olarak verilir.

---

o > [SORU 7\) Kullanıcı Şifremi/Kişisel Şifremi unuttum, ne yapmalıyım?](#)

- Bu durumda bağlı olduğunuz vergi dairesine başvuruda bulunmanız gerekmektedir.

---

o > [SORU 8\) İnternet Vergi Dairesi İşlemleri Uygulamasından Kullanıcı Girişi ile yararlanmak için nasıl başvurulur?](#)

- Bu hizmetten yararlanmak isteyen **TÜZEL** (Ltd Şti, A.Ş vb) kişilerin;

İnternet Hizmetleri Kullanım Başvuru Formu (Tüzel Kişiler)'nu doldurması,

İnternet Hizmetleri Başvuru Formu'nun alt kısmında yer alan Beyan Metnini imzalaması,

Kurum yetkilisi ya da kurum yetkilisinin Zarf Teslim Yazısı ile yetkilendirdiği bir kişinin bu belgelerle birlikte mükellefin bağlı olduğu Vergi Dairesine gelerek başvuruyu fiilen yapması gerekmektedir.

Bu hizmetten yararlanmak isteyen **GERÇEK** kişilerin;

Internet Hizmetleri Kullanım Başvuru Formu (Gerçek Kişiler)'nu doldurması,

Internet Hizmetleri Başvuru Formu'nun alt kısmında yer alan Beyan Metnini imzalayıp bağlı olduğu Vergi Dairesi'ne gelerek başvuruyu fiilen veya noterden tasdikli yetki belgesi ile vekil tayin edilen kişinin yapması gerekmektedir.

Vergi Dairesi; Internet Hizmetleri Başvuru Formu üzerindeki mükellef bilgilerin doğruluğunu kontrol eder. Başvuruyu yapan kişiye Kullanıcı Kodu ve Kullanıcı Şifresi bilgilerini kapalı şifre zarfı içerisinde teslim eder. Kullanıcı hesabı bu işlemi takiben internette aktif hale getirilir.

◦ [> SORU 9\) İnternet Vergi Dairesinin güvenliği nasıl sağlanıyor?](#)

- Vergi ile ilgili bilgiler, Vergi Usul Kanununun 5. maddesine göre mahremiyet taşıdığı için İnternet üzerinden yapılacak borç sorgulamalarında yetkisi olmayan şahısların vergi bilgilerine erişimi engellenmiştir.

Kimlik doğrulama için Kullanıcı Kodu, Kullanıcı Şifresi ve Kişisel Şifre bilgileri kullanılmaktadır. 5 dakika süreyle sorgulama yapılmaması durumunda Kullanıcı Kodu, Kullanıcı Şifresi ve Kişisel Şifrenin tekrar girilmesi istenecektir. Şifrenin arka arkaya 5 defa hatalı girilmesi durumunda kullanıcı hesabı 10 dakika için erişilemez hale gelecektir.

Bilginin bütünlüğü ve gizliliği kriptolu iletişim (128-bit SSL) ile sağlanmaktadır. SSL teknolojisi ağ sunucusu ve ağ tarayıcısı arasındaki tüm bilgi akışını koruyan bir güvenlik protokolüdür.

• [KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU \(KKDF\)](#)

◦ [> SORU 1: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu \(KKDF\) Nedir?](#)

- KKDF, gerçek veya tüzel kişi ayrımı gözetilmeksizin, kullanılan krediler ve vadeli yapılan ithalatlar üzerinden alınan bir fondur.
- KKDF kesintileri genel bütçeye gelir olarak kaydedilmektedir.

◦ [> SORU 2: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunun Kuruluş Amacı Nedir?](#)

- Merkez Bankası, KKDF uygulamasını bir kredi ve para politikası aracı olarak 1988 yılında uygulamaya koymuştur.
- Merkez Bankası KKDF'yi 2002 yılına kadar takip edip uygulamasını fiilen yürütmüştür. 2002 yılından sonra ise KKDF takip ve tahsilatı Maliye Bakanlığına devredilmiştir.

◦ [> SORU 3: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunu Düzenleyen Mevzuat Nedir?](#)

-
- Fonun uygulamasına ilişkin temel açıklamalar, 4684 sayılı Kanun ile 26.08.1989 tarihli ve 20264 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 12.05.1988 tarihli ve 88/12944 sayılı Kararnameye İlişkin KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğ'de yapılmıştır.

○ [> SORU 4: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Hangi İşlemler Üzerinden Yapılır?](#)

-
- KKDF kesintisinin yapıldığı kredili işlemler şunlardır:
    - Yurt içi bankalar ve finansman şirketlerinden kullanılan tüketici kredileri
    - Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları krediler
      - * TL cinsinden
      - * Döviz cinsinden
    - Vadeli ithalat işlemleri

○ [> SORU 5: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Kimlerden Yapılır?](#)

-
- KKDF, yurt içinden tüketici kredisi kullanan, yurt dışından kredi kullanan ve vadeli ithalat yapan kişilerden alınmaktadır.

○ [> SORU 6: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunun Mükellefleri Kimlerdir?](#)

-
- KKDF'nin mükellefleri:
    - bankalar,
    - finansman şirketleri,
    - vadeli ithalat yapan kişilerdir.

○ [> SORU 7: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Hangi Tutar Üzerinden Yapılır?](#)

-
- KKDF kesintisi;
  - Türk Lirası kredilerde tahakkuk ettirilen faiz tutarları,
  - Döviz endeksli ve diğer endeksli kredilerde, borç bakiyesine ilişkin kur farkı veya endeks farkı ile dönem faizinin cari kurdan Türk Lirası karşılığı veya fark faizin (spread) toplam tutarları,
  - Döviz ve altın kredilerinde kredinin kullanıldığı tarihte, kredinin anapara tutarı ve

altın miktarları,

- Vadeli ithalatta ithalat bedeli üzerinden yapılır.

○ > [SORU 8: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Oranları Nelerdir?](#)

- KKDF kesintisi,
  - a) Bankalar ve finansman şirketlerince kullanılan,
    - Tüketici kredilerinde % 15,
    - Diğer kredilerde % 0,
  - b) Bankalar ve finansman şirketlerinin yurt dışından sağladıkları kredilerde % 0,
  - c) Bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları
    - Ortalama vadesi 1 yıla kadar olan TL kredilerde % 1
    - Döviz ve altın kredilerinde ortalama vadeye göre % 0 ila % 3,
  - d) Vadeli ithalatta % 6 oranında yapılır.

○ > [SORU 9: Tüketici Kredisinde Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Uygulaması](#)

- KKDF kesintisi tüketici kredilerinde tahakkuk eden faiz tutarları üzerinden yapılmaktadır.

- Örneğin bir kişinin bankadan % 1,09 faiz ile 5.000 TL'lik 5 ay vadeli bir tüketici kredisi kullandığını varsayarsak, bu kişinin ödeyeceği taksitler ve taksitler içindeki KKDF tutarına ilişkin tablo aşağıdaki gibidir.

Taksit Sayısı	Taksit Tutarı	Anapara	Faiz	KKDF	BSMV
1	1.039,58	974,17	54,50	8,18	2,73
2	1.039,58	986,93	43,88	6,58	2,19
3	1.039,58	999,83	33,12	4,97	1,66
4	1.039,58	1012,91	22,23	3,33	1,11
5	1.039,59	1026,16	11,19	1,68	0,56

Tablodan görüleceği üzere tüketici kredilerinde tahakkuk eden faiz tutarları üzerinden %15 oranında KKDF kesintisi yapılmaktadır.

- **Birinci taksit için KKDF hesaplama:**
(Faiz tutarı) * (KKDF oranı) = Kesinti tutarı
54,5 TL* % 15 = 8,18 TL

○ > [SORU 10: Zirai Kredilerde KKDF Uygulaması](#)

-
- 22/12/2017 tarihli ve 2017/11176 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Karar ile bankalarca Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili mevzuatı uyarınca oluşturulan Çiftçi Kayıt Sistemi, Hayvan Bilgi Sistemi ve diğer sistemlerde kaydı olduğu tespit edilen veya il ve ilçe tarım müdürlüklerince düzenlenecek belgeler ile çiftçilik faaliyeti tevsik olunan çiftçilere tarıma yönelik kullanılan azami 15.000 (onbeşbin) Türk Lirasına kadar olan kredilerde KKDF kesintisi yapılmamaktadır.

○ [> SORU 11: Konut Kredisinde Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Uygulaması](#)

- Gerçek kişilerin ihtiyaçları için kullandığı konut kredilerinden KKDF kesintisi yapılmamaktadır.
- Ancak kredi ile bir konut satın alınması sonrasında kredi geri ödemeleri devam ederken konutun satılması halinde kredi kapatılmaz ise kullanılan kredi konut kredisi kapsamından çıkacağından, söz konusu kredinin bakiye kısmına tahakkuk eden faizler üzerinden KKDF hesaplanmaya başlanır.

○ [> SORU 12: İthalatta Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Uygulaması](#)

- Yurtdışından yapılan her ithalat KKDF'ye tabi değildir. İthalatın vadeli yapılması halinde vadeli ithalat bedeli üzerinden fon kesintisi yapılmaktadır. KKDF uygulamasında ödeme şekli aşağıdaki şekilde olan ithalatlar vadeli ithalat olarak kabul edilir.
- Kabul kredili
- Mal mukabili
- Vadeli akreditif
Yapılan ithalat işlemine ilişkin, mal bedelinin gümrük mevzuatında tanımlanan gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce transfer edilmesi halinde fon kesintisi yapılmamakta, bedelin bu tarihten sonra transfer edilmesi halinde ise ithalatçı kredilendirilmiş olacağından, söz konusu kredili işlem üzerinden KKDF kesintisi yapılmaktadır.

○ [> SORU 13: Yatırım Malların ve Ara Malların İthalatında Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Uygulaması](#)

- Üretim maliyetlerinin azaltılması suretiyle ekonomik büyümeye katkıda bulunulması ve ilave istihdam yaratılması amacıyla, 10.04.2015 tarihli ve 29322 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2015/7511 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli listede yer alan yatırım mallarının ve ara malların vadeli ithalatında KKDF kesintisi yapılmamaktadır.

---

o [> SORU 14: Yurt Dışı Kredilerde Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi](#)

- Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları krediler aşağıda yer aldığı şekilde KKDF'ye tabidir.
    - a) Bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları TL kredilerde KKDF oranı;
      - * Ortalama vadesi 1 yıla kadar olanlarda % 1,
      - * Ortalama vadesi 1 yıl ve üzeri olanlarda % 0,
    - b) Bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları döviz ve altın kredilerinde KKDF oranı;
      - * Ortalama vadesi bir yıla kadar olanlarda % 3,
      - * Ortalama vadesi 1 yıl (1 yıl dahil) ile 2 yıl arasında olanlarda % 1,
      - * Ortalama vadesi 2 yıl (2 yıl dahil) ile 3 yıl arasında olanlarda % 0,5,
      - * Ortalama vadesi 3 yıl (3 yıl dahil) ve üzerinde olanlarda % 0,
- olarak uygulanmaktadır.

---

o [> SORU 15: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunun Beyanı ve Ödemesi](#)

- Bankalar ve finansman şirketlerinden kullanılan kredilerden kesilen KKDF tutarları tahsil edildiği ayı izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar bankalar veya finansman şirketlerince beyan edilip ödenmektedir.
- Vadeli ithalat işlemlerinde KKDF, ilgili gümrük idaresi tarafından ithalatçılardan tahsil edilmektedir.

Bu çerçevede, bankalar veya finansman şirketlerinden kredi kullanan veya vadeli ithalat yapan kişilerin herhangi bir beyanname verme yükümlülüğü yoktur.

---

o [> SORU 16: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunun İade Yöntemi](#)

- Yersiz ve fazladan ödenen KKDF kesintileri kesintiyi yapan banka veya finansman şirketinin kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine gerekli evraklar ile başvurulmak suretiyle geri alınabilir.

---

o [> SORU 16: Kaynak Kullanımını Destekleme Fonuna İlişkin Ayrıntılı Bilgi](#)

- KKDF uygulamasına ilişkin mevzuat ve daha ayrıntılı bilgi Başkanlığımız <http://www.gib.gov.tr/kkdf-mevzuat> internet adresinden edinilebilir.

o > [SORU 1: Binek otomobilin alım ve satımında KDV oranı kaçtır?](#)

- -Sıfır binek otomobil alımında %18 oranında KDV uygulanmaktadır. -İkinci el binek oto alım ve satımında satıcının KDV mükellefiyeti olması durumunda 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesine ekli I sayılı listenin 9 uncu sırasına istinaden söz konusu aracın satışı %1 oranında KDV'ye tabi olacaktır. Ancak faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerin kiralanması ve işletilmesi olan mükelleflerin (sürücü kursları, araç kiralama ve taksi işletmeleri) ikinci el binek oto satışı, bu mükelleflerin binek otomobillerin alımında yükledikleri KDV'yi KDV Kanununun 30/b maddesine göre indirim hakları olduğu için, %18 oranında KDV'ye tabidir. Ayrıca, binek otomobillerinin alımında yüklediği KDV'yi indirim hakkı bulunan mükelleflerin 31/12/2007 tarihi itibariyle aktiflerinde veya envanterlerinde bulunan binek otomobillerinin iktisap tarihinden itibaren 2 yıl geçtikten sonra teslimi %1 oranında KDV'ye tabidir. -Nihai tüketici konumundaki kişilerin araç satışı ise KDV'nin konusuna girmediğinden bu satış işleminde KDV hesaplanmaz.

o > [SORU 2: Hizmet ihracının özellikleri nelerdir?](#)

- Yurt dışındaki müşteriler (İkametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şube, büro, temsilcilik ve acentası) için Türkiye'de yapılan ve yurt dışında faydalanılan hizmetler KDV den istisnadır. Verilen bir hizmetin ihracat istisnası kapsamında değerlendirilebilmesi için; 1. Hizmetin Türkiye de, yurt dışındaki bir müşteri için yapılması, (bu işlemin tevsikinin edilmesi için, fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi) 2. Hizmetten yurt dışında faydalanılması, gerekmektedir. KDV Kanununun yukarıda belirtilen hükümleri ile konu hakkındaki açıklamaların yer aldığı KDV Genel Uygulama Tebliği uyarınca, yurt dışındaki müşteriler için ifa edilen hizmetlerin, hizmetin ifa edildiği dönemde, bedelin döviz olarak Türkiye'ye gelmesi beklenilmeden ihracat istisnası kapsamında beyan edilecektir. Ancak, bu şekilde beyan edilen işlemlerle ilgili yüklenilen ve indirim konusu yapılamayan vergilerin KDV Kanununun 32 nci maddesi kapsamında iadesinde ise ödeme belgesi (dövizin Türkiye'ye getirildiğini tevsik eden bir belge, banka dekontu vb.) aranacaktır.

Türkiye içinde taşıma hakkı bulunmayan yabancı bayraklı gemilerin tadil, bakım ve onarım hizmetlerinde, geminin tersaneye giriş çıkış yaptığı Liman Başkanlığı tarafından verilecek belge ile tevsik edilmesi kaydıyla, istisna kapsamındaki hizmet nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen KDV'nin %50'si, hizmet bedelinin döviz olarak Türkiye'ye getirildiğini tevsik eden belge aranmaksızın iade edilir. İade edilecek KDV'nin kalan kısmı, işleme ilişkin bedelin yarısının döviz olarak Türkiye'ye getirildiği oranda iade edilir.

o > [SORU 3: Binek otomobile ait KDV, indirim konusu yapılabilir mi?](#)

- KDV Kanununun 30/b maddesi hükmüne göre, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları binek otomobillerinin alış belgelerinde gösterilen KDV hariç olmak üzere, binek otomobili alımında yükledikleri KDV'nin indirimi mümkün bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, gerçek usulde vergilendirilen taksi işletmecisi, sürücü kursu ve

otomobil kiralama şirketi gibi işletmelerin faaliyetleri ile ilgili satın aldıkları binek otomobilleri nedeniyle ödenen KDV indirim konusu yapılabilecektir. Bu mükelleflerin binek otomobilinin alış belgesinde gösterilen KDV, ait olduğu takvim yılı aşılmamak kaydıyla, ilgili belgelerin kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde, bu araçların fiilen faaliyette kullanılmaya başlanılıp başlanılmadığına bakılmaksızın indirilebilecektir.

örneğin; mükellef tarafından araç kiralama faaliyetinde kullanılmak üzere Ocak/2010 döneminde satın alınan araç nedeniyle ödenen KDV, bu dönemde aracın kiralanıp kiralanmadığına bakılmaksızın indirilebilecektir.

Binek otomobili işletmeciliği ile uğraşan mükelleflerin işletme amacı dışında satın aldıkları binek otomobillerinin alış belgelerinde gösterilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

---

o > [SORU 4: KDV tevkifatı uygulamasında sınır nedir?](#)

- Kısmi tevkifat uygulaması kapsamına giren her bir işlemin KDV dahil bedeli 1.000 TL yi aşmadığı takdirde, hesaplanan KDV tevkifata tabi tutulmayacaktır. Sınırın aşılması halinde ise tutarın tamamı üzerinden tevkifat yapılacaktır.

Tespit edilen tutarı aşan işlemlerde KDV tevkifatı zorunluluğundan kaçınmak amacıyla bedel parçalara ayrılmayacak, aynı işleme ait bedellerin toplamı dikkate alınarak bu sınırın aşılması halinde tevkifat yapılacaktır.

Tevkifat zorunluluğundan kaçınmak amacıyla, birden fazla fatura düzenlenmek suretiyle bedelin parçalara bölündüğünün tespiti halinde vergi dairelerince, bütünlük arz ettiği anlaşılan alımların toplamının yukarıda belirtilen sınırı aşmış olduğuna bakılarak gerekli işlemler yapılacaktır.

Buna göre; - 1 yıl süreli hizmet alımı şeklinde sözleşme yapılan, ancak aylık vergilendirme dönemleri itibariyle kısım kısım verilebilen hizmetlerde, alt sınır hesabında aylık olarak verilen hizmete ilişkin düzenlenen faturadaki KDV dahil bedel dikkate alınacaktır. - 5018 sayılı Kanuna tabi bir kurumun makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlarına haftalık, aylık, yıllık bakım sözleşmeleri çerçevesinde sunulan hizmetler; her bir bakım döneminde sunulan kısım itibariyle değerlendirilecektir. Kurumun talep ve ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkan, dönemsellik içermeyen tamir, bakım ve onarım hizmetleri ise KDV dahil 1.000 TL'yi geçmediği sürece tevkifata tabi olmayacaktır. Tamir, bakım ve onarım hizmetlerinin sorumlu kurumun muhtelif makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlarına aynı gün içinde ifa edilmesi halinde bedel, her bir araç itibariyle değil, toplam olarak dikkate alınacak ve 1.000 TL'yi geçtiği takdirde de tevkifata tabi tutulacaktır. - Yılın tamamında belli miktarda ürün için fason konfeksiyon işi yapılması yönünde sözleşme düzenlenmesi, ancak yıl içinde günlük, haftalık ya da aylık olarak teslim edilen ürün karşılığında fason hizmet faturası düzenlenmesi halinde, her fason hizmet faturasındaki KDV dahil hizmet bedeli, tevkifat alt sınırının hesabında dikkate alınacaktır. Ancak, bedelin parçalara bölünerek birden fazla fatura düzenlendiğinin tespiti halinde gerekli işlemlerin yapılacağı tabiidir. Tebliğin (I/C-2.1.3.1/b) ayırımında sayılanların (profesyonel spor kulüplerince (şirketleşenler dahil) yapılan teslim ve hizmetler hariç), kısmi tevkifat uygulaması kapsamındaki teslim ve hizmetlerinde hesaplanan KDV, alıcıların durumuna bakılmaksızın, tevkifata tabi tutulmayacaktır.

---

o > [SORU 5: KDV beyannamesindeki 45. satır \(Kredi Kartı İle Tahsil Edilen Teslim Ve Hizmet Bedelleri\)\(pos \) ile 6. satırın \(Teslim ve hizmet bedeli\) uyumlu mu olması](#)

gerekiyor?

- KDV beyannamesinin 45. satırında istenen bilgi, verginin tarh ve tahakkuku ile ilgili olmayan denetim amaçlı bir bilgidir. Burada vergiyi doğuran olay vuku bulsun bulmasını belirli bir dönemde kredi kartı ile yapılan tahsilatlar gösterilecektir. Bu satırda yer alan tutarların 6. satırdaki bilgi ile uyum göstermemesi ve vergi dairesince bu hususun mükelleften sorulması halinde, kredi kartı ile yapılan tahsilatların üzerinden vergi hesaplanmayan avans ödemelerine veya vergisi önceden beyan edilmiş işlemlerin sonraki taksitlerine ait olduğu mükellef tarafından izah gerekçesi olarak belirtilebilir. Bu izah, yeterli görülmediği takdirde gerekli işlemlerin yapılacağı tabiidir.

Ayrıca Mükelleflerin, kredi kartı ile yaptıkları satışlar ile bunlara ilişkin olarak düzenledikleri satış belgeleri arasında dönem kaymaları ve tutar uyumsuzluklarının oluşmasını engellemek ve oluşabilecek sıkıntıların önüne geçmek amacıyla, Ağustos 2008 döneminden başlamak üzere; KDV beyannamelerini doldururken kredi kartı satış (POS) cihazları ile gerçekleştirdikleri ilgili döneme ait gün sonu işlemleri yapılmış satışlarını, aylık olarak banka ve üye işyeri bazında www.gib.gov.tr sitemizdeki İnternet Vergi Dairesindeki Pos Bilgileri menüsünden sorgulamalarına imkân sağlanmıştır.

◦ > SORU 6: KDV mükellefleri tarafından geçmiş vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak düzeltme beyannamesi nasıl düzenlenmelidir?

- KDV mükellefleri tarafından geçmiş vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bir düzeltme beyannamesi verilmesi halinde, en son KDV beyannamesi de dâhil olmak üzere aradaki tüm KDV beyanlarının buna göre düzeltilmesi gerekmektedir.

Ancak, düzeltme beyannamesinin verildiği dönemden en son vergilendirme dönemine ait KDV beyannamesine kadar, bu düzeltme neticesinde aradaki vergilendirme dönemlerinde ödenecek bir vergi çıkmaması kaydıyla, her bir dönem için ayrı ayrı düzeltme beyannamesi verilmesine gerek bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu tür durumlarda düzeltmenin yapıldığı vergilendirme dönemi ile en son vergilendirme dönemine ilişkin, düzeltme beyannamesi verilmesi yeterli olacaktır.

◦ > SORU 7: Kurumların iki yıldan fazla süredir aktifinde kayıtlı gayrimenkulü satış halinde KDV yönünden durumu nedir?

- 3065 sayılı Kanununun (17/4-r) maddesi uyarınca, kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ile taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler KDV'den istisna edilmiştir.

Satışa konu edilecek taşınmazlar (arsa, arazi, bina) ile iştirak hisselerinin satışında istisna uygulanabilmesi için kurumların aktiflerinde asgari 2 tam yıl (730 gün) kayıtlı bulunmuş olması gerekmektedir.

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan (taşınmazların mutat olarak alım satımının yapılması veya kiraya verilmesi) kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdukları taşınmazların tesliminde istisna hükmü uygulanmaz.

◦ > SORU 8: İhraç kaydıyla teslim yapabilmeyen şartları nelerdir? Kimler İmalatçı sayılır?

- İhraç kaydıyla teslim yapabilmek için imalatçı vasfına haiz olunması gerekir.

İmalatçının;

- Sanayi siciline kayıtlı ve sanayi sicil belgesini haiz olması veya Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından alınmış çiftçi kayıt belgesi, gıda işletmesi kayıt belgesi ve işletme onay belgelerinden (üretici belgesi) herhangi birine sahip olması, (Bu belgeler sonraki bölümlerde 'imalatçı belgesi' olarak anılacaktır.)

- İlgili meslek odasına kayıtlı bulunması,

- Üretimin yapıldığı dönemde yürürlükte bulunan Sanayi Sicil Tebliğlerinde öngörülen sayıda işçi çalıştırması ve gerekli araç parkına sahip olması veya kapasite raporundaki üretim altyapısına sahip olması,

gerekmektedir.

---

o [> SORU 9: İmalatçı olmadan ihraç kayıtlı mal tesliminde tecil-terkin uygulamasından yararlanılabilir mi?](#)

- Tecil-terkin uygulamasından 'imalatçı' vasfını haiz satıcılar yararlanabilir. İmalatçı kapsamına girmeyen mükellefler, tecil-terkin uygulamasından yararlanamaz. Ancak, diğer şartları taşımakla beraber, sadece imalatçı belgesine sahip olmayan mükelleflerden, ilgili Kuruma başvuran ve bu Kurumdan söz konusu belgenin verileceğine ilişkin olumlu görüş alanlar da bu belgelerin verilmesi beklenilmeden tecil-terkin uygulamasından yararlanırlar.

---

o [> SORU 10: Danışmanlık ve eğitim hizmetinin KDV oranı nedir? \(ilk orta lise öğrencilerine, özel olarak danışmanlık eğitim merkezi ve sağlık hizmetleri vermekteyiz\)](#)

- 5580 sayılı özel öğretim Kurumları Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu ve 573 sayılı özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında verilen eğitim ve öğretim hizmetleri için %8 bu sayılanlar dışındakilerde %18 olarak hesaplanacaktır..

---

o [> SORU 11: İşletmenin aktifinde kayıtlı ticari aracın satılması halinde uygulanacak KDV oranı nedir?](#)

- 87.02 pozisyonunda yer alan otobüs, midibüs ve minibüs gibi araçların teslimi %18 oranında KDV'ye tabi tutulacaktır. 87.03 pozisyonundaki binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer binek otomobillerinin alımında yüklenilen katma değer vergisini indirim hakkı bulunan mükelleflerin araçları tesliminde %18 vergi uygulanır.

Bu araçların alımında yüklendiği KDV'yi, KDV Kanunu'nun 30/b maddesine göre indirim konusu yapamayan mükelleflerin, söz konusu araçları tesliminde %1 oranında KDV hesaplanır.

---

o [> SORU 12: Şirket ortağının, ortağı olduğu şirkete şahsi arabasını kiraya vermesi durumunda KDV tevkifatı ve gelir vergisi tevkifatı \(stopaj\) var mıdır? Şirket ortağının sorumluluğu nedir?](#)

- Şirket ortağının aracının kiralanması durumunda (şirket ortağının gerçek usulde KDV mükellefiyeti yoksa) şirketin, kira bedeli üzerinden % 18 olarak hesaplanacak

KDV yi sorumlu sıfatıyla beyan edip ödemesi ve %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapması zorunludur. Şirket ortağının elde ettiği gelir GVK 103. Maddesinde belirtilen Gelir Vergisi tarifesinin 2. dilimini geçmesi durumunda Gelir Vergisi Beyannamesi ile beyan etmesi gerekmektedir.

○ [> SORU 13: Satılan bir malın nihai tüketiciden iade alınması gerektiğinde belge düzeni ve KDV durumu nedir?](#)

- Tüketiciler tarafından malların iade edilip bedellerinin geri verilmesinin istendiği durumlarda, satıcı tarafından ödenen bedellerin KDV dâhil tutarları tüketiciye iade edilir. Satıcılar işlemlerinin düzeltilmesi için iade edilen mal nedeniyle gider makbuzu düzenler ve tüketiciden iade edilen mala ait fatura ve benzeri belgeyi bu makbuz ekinde geri alırlar. Gider makbuzunda iade edilen malın KDV'si satış bedelinden ayrı gösterilir ve bu miktar indirim konusu yapılmak suretiyle işlem düzeltilir.

İade edilen mala ait fatura veya benzeri belgenin fiili imkânsızlıklar nedeniyle ibraz edilemediği durumlarda, aynı şekilde üzerine alış belgesinin ibraz edilemediği açıkça belirtilmek suretiyle gider makbuzu düzenlenmesi mümkündür.

İade edilen malın yerine aynı veya başka bir malın verildiği durumlarda ise, satıcı tarafından yukarıda sözü edilen işlemlerin yanı sıra bu defa verilen yeni mal için fatura ve benzeri belge düzenleneceği tabiidir.

Dolayısıyla iade edilen malların yerine verilen yeni malların değerleri dikkate alınarak belge düzenleneceğinden, iade edilen mallar ile yeni verilen mallar arasında değer farkının olup olmaması düzeltme işlemi etkilemez.

○ [> SORU 14: Kavrulmuş ve tuzlanmış yer fıstığı, antep fıstığı, ayçekirdeği, fındık, kabak çekirdeği, sarı leblebi ile beyaz leblebinin tesliminde KDV oranı kaç olmalıdır?](#)

- Yer fıstığı, antep fıstığı, ayçekirdeği, fındık, kabak çekirdeği, sarı leblebi ve beyaz leblebinin niteliğinde bir değişme olmayacak şekilde tuzlama ve kavurma yapılmış olması kaydıyla, bunların ithal veya toptan teslimlerinin % 1 oranında, perakende tesliminde ise % 8 oranında KDV'ye tabi tutulması gerekmektedir. Söz konusu kuruyemişlerin çikolata, şeker, soya veya benzeri maddelerle kaplanarak satışa sunulması halinde % 8 oranında KDV uygulanacağı tabiidir.

○ [> SORU 15: Fermuar, çıtçıt, düğme, kopça, boncuk ve benzerlerinde uygulanması gereken KDV oranı nedir?](#)

- Fermuar, çıtçıt, düğme, kopça, boncuk ve benzerlerinde uygulanması gereken KDV oranı 2016/9542 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla % 8 olarak belirlenmiştir.

○ [> SORU 16: Fason olarak yapılan deri ve saya işlerinde uygulanması gereken KDV oranı nedir?](#)

- Fason olarak yapılan tekstil ve konfeksiyon işlerinin yanı sıra 2016/9542 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla deri ve saya işlerinin de fason olarak yapılması indirimli oran (% 8) kapsamına alınmıştır.

◦ [> SORU 17: Köprü geçiş ücretleri üzerinden alınan KDV oranı nedir?](#)

- 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırılan köprülerin geçiş ücretleri üzerinden alınan genel oranda (% 18) KDV uygulaması, 2016/8998 sayılı BKK ile 30.06.2016 tarihinden itibaren % 8'e indirilmiştir.

• [KİRA GELİRLERİ \(GAYRİMENKUL SERMAYE İRADİ\)](#)

◦ [> SORU 1: Gayrimenkul sermaye iradının mükellefi kimlerdir?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiraya verilmesi karşılığında elde edilen gelirler "*Gayrimenkul sermaye iradı*" olarak ifade edilmektedir. Gayrimenkul sermaye iradının mükellefi, kira gelirine konu mal ve hakların sahipleri, mutasarrıfları, zilyedleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri ile kiralanmış bir mal veya hakkın kiraya verilmesi durumunda kiracılarıdır.

◦ [> SORU 2: Kira gelirlerine istisna nasıl uygulanır?](#)

- 2018 yılı için mesken kira gelirlerinin 4.400 TL'si (302 Seri No.lu G.V. Genel Tebliği); 2019 yılı için ise 5.400 TL'si (305 Seri No.lu G.V. Genel Tebliği) gelir vergisinden istisnadır. Bu tutarın altında kalan mesken kira gelirleri için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmez. İstisna tutarının üzerinde mesken kira geliri elde edilmesi halinde verilecek yıllık beyanname beyan edilen kira gelirinden istisna tutarının düşülmesi gerekir.

Kira gelirinin yanında ticari, zirai veya mesleki kazancını beyan etmek zorunda olanlar, istisna uygulamasından yararlanamazlar.

Ayrıca, istisna haddinin üzerinde hasılat elde edenlerden, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayri safi tutarları toplamı Gelir Vergisi Kanununun 103. maddesinde yazılı vergi tarifesinin 3. diliminde ücret gelirleri için yer alan tutarı (2018 yılı için 120.000 TL, 2019 yılı için 148.000 TL) aşanlar bu istisnadan faydalanamazlar.

İstisna uygulaması, sadece, konut olarak kiraya verilen gayrimenkullerden elde edilen gelirler için söz konusudur. Örneğin, mesken ve işyeri kira gelirinin birlikte elde edilip beyan edilmesi halinde, istisna sadece mesken kira gelirine uygulanır. İşyeri kira gelirine istisna uygulanmaz.

Bir konuta birden fazla kişinin ortak olması halinde; bu konuttan elde edilen kira gelirlerinin vergilendirmesinde, her bir ortak için istisna ayrı ayrı uygulanacaktır. Bir mükellefin birden fazla konuttan kira geliri elde etmesi halinde ise istisna kira gelirleri toplamına bir defa uygulanacaktır.

Konut kira gelirinin beyan edilmemesi veya eksik beyan edilmesi halinde istisnadan yararlanılamaz. Ancak, idarece herhangi bir tespit yapılmadan önce, süresinde beyan etmedikleri veya süresinde verdikleri beyannamede yer almayan konut kira gelirlerini kendiliklerinden verecekleri beyanname ile beyan edenler istisnadan yararlanabilirler.

---

o [> SORU 3: Sadece konut kira geliri elde edenlerin istisna tutarının altında konut kira geliri elde etmesi halinde bildirimde bulunması gerekir mi?](#)

- Konut kira geliri elde eden kişilerin, yıllık olarak tespit edilen istisna tutarının altında kira geliri elde etmesi halinde vergi dairesinde mükellefiyet kaydı açtırmasına ve beyanname vermesine gerek bulunmamaktadır.

---

o [> SORU 4: Geçmiş yıllara ait kira bedellerinin tahsil edilmesi halinde beyan nasıl yapılır?](#)

- Mükellefler tarafından o yıla veya geçmiş yıllara ait olarak tahsil edilen kira bedelleri, tahsil edildiği yılın hasılatı sayılır.

Örneğin; 2015, 2016 ve 2017 yılları kira gelirleri topluca 2018 yılında tahsil edilirse, 2018 yılının geliri olarak dikkate alınacaktır.

---

o [> SORU 5: Gelecek yıllara ait kira bedelinin peşin tahsil edilmesi halinde beyan nasıl yapılır?](#)

- Gelecek yıllara ait olup, peşin tahsil edilen kira bedelleri, ödemenin yapıldığı yılın değil, gelirin ilgili olduğu yılın hasılatı olarak kabul edilir.

Örneğin; 2018, 2019 ve 2020 yılları kira gelirleri topluca 2018 yılında tahsil edilirse, her yıla ait kira bedeli ilgili yılda beyan edilecektir.

---

o [> SORU 6: Kira bedelinin hiç olmaması veya düşük olması halinde ne yapılmalıdır?](#)

- Kira bedelinin hiç olmaması veya düşük olması halinde, "*emsal kira bedeli*" esas alınır. Buna göre;
  - Gayrimenkulün bedelsiz olarak başkalarının kullanımına bırakılması,
  - Kiraya verilen gayrimenkulün kira bedelinin emsal kira bedelinden düşük olması, hallerinde emsal kira bedeli esas uygulanacaktır.Kiraya verilen bina ve arazilerde emsal kira bedeli, varsa yetkili özel makamlarca veya mahkemelerce saptanmış kira bedelidir. O bina ya da arazi için kira takdiri veya tespiti yapılmamışsa; emsal kira bedeli, emlak vergisi değerinin % 5'idir. Bina veya arazi dışında kalan mal ve haklarda emsal kira bedeli, bunların maliyet bedelinin % 10'udur. Bu bedel bilinmiyorsa, Vergi Usul Kanununun servetlerin değerlemesi hakkındaki hükümlerine göre belli edilen değerlerinin %10'udur. Örnek: Bay C, emlak vergisi değeri 100.000 TL olan bir apartman dairesini arkadaşına bedelsiz olarak kiralamıştır. Bu durumda, Bay C'nin kira geliri elde etmediği halde, emsal kira bedeli

hesaplaması ve buna göre bulunacak tutar kadar kira geliri elde etmiş sayılması gerekmektedir.

Emsal Kira Bedeli: $100.000 \times \%5 = 5.000$ TL olacaktır.

○ [> SORU 7: Hangi hallerde emsal kira bedeli esası uygulanmaz?](#)

- - Boş kalan gayrimenkullerin korunması amacıyla bedelsiz olarak başkalarının ikametine bırakılması,
- Binaların mal sahiplerinin çocuklarının, anne ve babalarının veya kardeşlerinin ikametine tahsis edilmesi. (Ancak, bu kimselerin her birinin ikametine birden fazla konut tahsis edilmişse bu konutların yalnız birisi hakkında emsal kira bedeli hesaplanmaz. Kardeşler evli ise eşlerden sadece biri için emsal kira bedeli hesaplanmaz),
- Mal sahibi ile birlikte akrabaların da aynı evde veya dairede oturması,
- Genel bütçeye dâhil daireler ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan kiralamalar, durumlarında emsal kira bedeli esası uygulanmaz.

○ [> SORU 8: Kira gelirlerinin vergilendirilmesinde safi tutarın tespiti nasıl yapılmaktadır?](#)

- Kira gelirinin vergilendirilmesinde, elde edilen gelirin safi tutarı iki farklı şekilde tespit edilebilmektedir:

- Götürü Gider Yöntemi. (hakları kiraya verenler hariç)

- Gerçek Gider Yöntemi.

Götürü veya gerçek gider yönteminin seçimi, taşınmaz malların tümü için yapılır. Bunlardan bir kısmı için gerçek gider, diğer kısmı için götürü gider yöntemi seçilemez.

○ [> SORU 9: Götürü gider yönteminin seçilmesi durumunda gider indirimi nasıl yapılır?](#)

- Götürü gider yöntemini seçen mükellefler, kira gelirlerinden istisna tutarını düşükten sonra kalan tutarın % 15'i (1.1.2017 tarihinden önce elde edilen kira gelirleri için %25) oranındaki götürü gideri gerçek giderlere karşılık olmak üzere indirebilirler. Ancak, bu usulü seçen mükellefler iki yıl geçmedikçe gerçek gider yöntemine dönemezler.

○ [> SORU 10: Gerçek gider yönteminin seçilmesi durumunda indirilecek giderler nelerdir?](#)

- Gerçek gider yönteminin seçilmesi durumunda;

- Kiraya veren tarafından, kiraya verilen gayrimenkul için ödenen; aydınlatma, ısıtma, su ve asansör giderleri,

- Kiraya verilen malların idaresi için yapılan ve gayrimenkulün önemi ile orantılı olan idare giderleri,

- Kiraya verilen mal ve haklara ait sigorta giderleri,

- Kiraya verilen mal ve haklar dolayısıyla yapılan ve bunlara harcanan borçların

faiz giderleri,

- Konut olarak kiraya verilen bir adet gayrimenkulün iktisap yılından itibaren 5 yıl süre ile iktisap bedelinin % 5'i (iktisap bedelinin % 5'i tutarındaki bu indirim, sadece ilgili gayrimenkule ait hasıllata uygulanacak, indirilmeyen kısım gider fazlalığı sayılmayacaktır.),

- Kiraya verilen mal ve haklar için ödenen vergi, resim, harç ve şerefîyelerle kiraya verenler tarafından ödenmiş olmak şartıyla belediyelere ödenen harcamalara iştirak payları,

- Kiraya verilen mal ve haklar için ayrılan amortismanlar ile kiraya veren tarafından yapılan ve gayrimenkulün iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar. (Bu harcamalar 2018 takvim yılı için 1.000 TL, 2019 takvim yılı için 1.200 TL' yi aşıyor ise maliyet olarak dikkate alınabilir.)

- Kiraya veren tarafından kiraya verilen gayrimenkul için yapılan onarım giderleri ile bakım ve idame giderleri,

- Kiraladıkları mal ve hakları kiraya verenlerin ödedikleri kiralar ve diğer gerçek giderler,

- Sahibi buldukları konutları kiraya verenlerin kira ile oturdukları konut veya lojmanların kira bedeli (kiranın indirilemeyen kısmı gider fazlalığı sayılmayacaktır.),

- Kiraya verilen mal ve haklarla ilgili olarak sözleşmeye, kanuna veya ilama istinaden ödenen zarar, ziyan ve tazminatlar,

Gayrisafi hasıllattan indirilebilecektir. Ancak, gerçek gider yönteminin seçilmesi, konut kira geliri elde edilmesi ve konut kira gelirlerine uygulanan istisnadan yararlanılması durumunda, gerçek gider tutarının istisnaya isabet eden kısmı, gayrisafi hasıllattan indirilemeyecektir.

---

o [> SORU 11: Sahibi oldukları konutu kiraya verenler elde ettikleri kira gelirinden oturdukları konut için ödedikleri kira bedelini gider olarak indirebilirler mi?](#)

- Sahibi oldukları gayrimenkulleri konut olarak kiraya verenler, gerçek gider usulünü seçmeleri halinde, buradan elde ettikleri kira gelirinden, oturdukları konut için ödedikleri kira bedelini gider olarak indirebilirler. Ancak, Türkiye'de yerleşik olmayan kişilerin (çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla bir süredir yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları dâhil), yabancı ülkelerde ödedikleri kira bedelleri Türkiye'de elde ettikleri kira gelirinden gider olarak indirim konusu yapılamaz.

---

o [> SORU 12: Kiraya ilişkin tahsilatların ve ödemelerin belgelendirilmesi nasıl olur?](#)

- Kira ödemeleri ve tahsilatları; konutlarda, her bir konut için aylık 500 TL ve üzerinde, haftalık, günlük veya benzeri şekilde kısa süreli konut kiralalarında ve işyeri kiralalarında ise tutara bakılmaksızın, banka, benzeri finans kurumları veya posta idareleri aracılığı ile yapılmalıdır. Banka, benzeri finans kurumları veya posta idareleri aracı kılınmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinde, bu belgeler tevsik edici belge kabul edilecektir. Bankaların

internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da aynı kapsamdadır.

---

o > [SORU 13: Bir konuta birden fazla kişinin ortak olması halinde beyanname nasıl verilir?](#)

- Bu durumda, ortaklardan her birinin hissesine isabet eden kısmın, ilgili yıl için öngörülen istisna haddini aşması halinde; hissesine, istisna tutarının üzerinde bir konut kira geliri isabet eden ortak veya ortaklar bakımından söz konusu konut kira gelirinin beyanı gerekmektedir.

Diğer taraftan, ortak veya ortaklarca beyanname verilmesi durumunda, her bir ortak konut kira gelirlerine tanınan istisnadan ayrı ayrı faydalanabilecektir.

---

o > [SORU 14: Kira geliri elde edildiği halde beyanname verilmemesi veya eksik beyan edilmesi halinde ne olur?](#)

- - Konutlardan elde edilen kira gelirleri beyan edilmez veya eksik beyan edilirse, istisna uygulamasından yararlanılamaz. Ancak, idarece herhangi bir tespit yapılmadan önce, süresinde beyan etmedikleri veya süresinde verdikleri beyannameye yer almayan mesken kirası gelirlerini, kendiliklerinden, süresinden sonra verecekleri beyanname ile beyan edenler söz konusu istisnadan yararlanabileceklerdir.
  - Geçmiş takvim yıllarına ait kira gelirlerini ilgili beyan döneminde hiç beyan etmeyen veya eksik beyan eden kira geliri sahiplerinin bu gelirlerini, Vergi Usul Kanununda yer alan Pişmanlık ve Islah hükümlerinden yararlanarak beyan etmeleri de mümkündür.
  - Beyan edilmesi gereken kira gelirinin bildirilmemesi halinde, mükellef adına ceza kesilir ve gelir takdir komisyonunca takdir edilir. Takdir edilen gelir üzerinden, gelir vergisi ile vergi ziyası cezası hesaplanır. Ayrıca gecikilen her ay için gecikme faizi talep edilir. Bu şekilde tahakkuk eden vergi, ceza ve gecikme faizinin tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi gerekmektedir. Ödenmediği takdirde, vergi dairesince ayrıca her ay için ayrı ayrı gecikme zammı hesaplanmak suretiyle cebren tahsil yoluna gidilir.

---

o > [SORU 15: Kira geliri beyannamesi ne zaman ve nereye verilir?](#)

- Mükelleflerin, 1 Ocak - 31 Aralık dönemine ait beyana tabi gayrimenkul sermaye iradı gelirleri için MART ayının 1 inci gününden son günü akşamına kadar beyanname verilmemesi gerekmektedir.

Beyanname verme süresinin son gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde, tatilden sonraki ilk iş gününün tatil saatine kadar beyanname verilebilir.

Takvim yılı içinde ülkeyi terk edenler, yurt dışına çıkma tarihinden önceki 15 gün içinde beyanname vermek zorundadırlar. Ölüm halinde ise beyanname ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde mirasçılar tarafından verilir.

Beyanname, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilecektir. Mükellefler normal olarak ikametgâhlarının bulunduğu yerin vergi dairesine bağlıdırlar.

---

o > [SORU 16: Kira geliri elde edenler beyannamelemlerini elektronik ortamda gönderebilirler mi?](#)

- Beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından ibaret olan mükellefler, istemeleri halinde vergi dairesinden alacakları kullanıcı kodu, parola ve şifreyi kullanmak suretiyle yıllık gelir vergisi beyannamelerini elektronik ortamda doğrudan kendileri gönderebilecekleri gibi elektronik beyanname gönderme aracılık yetkisi almış meslek mensubu aracılığıyla da elektronik ortamda gönderebileceklerdir.

○ [> SORU 17: Vergi ne zaman ve nereye ödenir?](#)

- Beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisi MART ve TEMMUZ aylarında olmak üzere iki eşit taksitte ödenir. Hesaplanan vergi;
  - Vergi tahsiline yetkili olan banka şubelerine,
  - Bağlı bulunulan vergi dairesine,
  - Bağlı bulunulan vergi dairesinin bildirilmesi şartı ile herhangi bir vergi dairesine ödenebilir.

Kira gelirlerinin beyanına ilişkin ayrıntılı bilgi edinmek için [Kira Geliri Rehberi](#) ve [Dar Mükellefler İçin Kira Geliri Rehberi](#)'nden yararlanabilirsiniz.

• [KURUMLAR VERGİSİ KANUNU](#)

○ [> SORU 1: Akaryakıt istasyonlarına, intifa hakkı tesis edilmesi neticesinde yenileme geliştirme ve destekleme gibi çeşitli adlar altında peşin ödenen bedeller hangi dönem kazancına dâhil edilir?](#)

- Ticari kazancın tespitinde tahakkuk ve dönemsellik ilkeleri geçerli olduğundan alınan bedellerin intifa hakkı ve anlaşma süresi ile ilişkilendirilmeksizin tahakkuk eden dönem kazancına dâhil edilir.
Ancak bunun intifa hakkı tesisi ettirilmesi suretiyle kullanılması durumunda kiralama olarak değerlendirilmesi ve tahakkuk ve dönemsellik ilkeleri gereği ilgili yılların kurum kazancına dâhil edilmesi gerekmektedir.

○ [> SORU 2: Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi kapsamında yapılan yıllara sâri inşaat ve onarım işlerinde, malzeme temini ve inşaat yapım işinin tek sözleşme ile yapılması durumunda malzeme temini dolayısıyla ödenen hak edişlerden de tevkifat yapılacak mıdır?](#)

- Malzeme temini ve inşaat işinin ayrı ayrı sözleşmeye bağlanmayıp tek sözleşmeyle yapılması halinde, belirtilen işler bir bütün olarak yıllara sâri inşaat ve onarım işi kapsamında değerlendirileceğinden, malzeme temini dâhil ödenen hak edişlerin tamamından 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre vergi kesintisi yapılması gerekmektedir.

○ [> SORU 3: Yıllara sâri inşaat işleri ile birlikte diğer faaliyetlerle de uğraşılması durumunda müşterek genel giderler ve amortismanlar ne şekilde dağıtılacaktır?](#)

- Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin,

mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde indirim konusu yapılacağı; aynı Kanunun 43 üncü maddesinde,

- Yıl içinde tek veya birden fazla inşaat ve onarma işinin bu madde şümülüne girmeyen işlerle birlikte yapılması halinde, her yıla ait müşterek genel giderlerin, bu işlere ait harcamalar ile diğer işlere ait satış ve hasılat tutarlarının (enflasyon düzeltmesi yapılan dönemlerde bunların düzeltilmiş tutarlarının) birbirine olan nispeti dâhilinde dağıtılacağı,
- Müştereken kullanılan tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarının amortismanlarının, bunların her işte kullanıldıkları gün sayısına göre dağıtılacağı,

hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre, Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi kapsamında yer alan yıllara sâri inşaat ve onarım işlerinin yanında diğer faaliyetlerle de uğraşılması halinde, bunların hepsi için yapılacak ortak genel giderler, yıllara sâri inşaat ve onarım işlerine ilişkin harcamalar ile diğer işlere ait satış ve hasılat tutarlarının birbirine olan oranı dâhilinde; müştereken kullanılan tesisat, makina ve ulaştırma vasıtalarının amortismanları ise kullanıldıkları gün sayısına göre dağıtılacaktır.

◦ [> SORU 4: Kurumların adi ortaklıklardan elde ettikleri kazançlar ne şekilde değerlendirilir?](#)

- Adi ortaklıklar Borçlar Kanununun 620 - 645 inci maddelerinde düzenlenmiştir. Anılan Kanunun 620 nci maddesinde adi ortaklık sözleşmesi, iki ya da daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere birleştirmeyi üstlendikleri sözleşme olarak tanımlanmıştır. Adi ortaklıkların tüzel kişiliği olmadığı gibi kurumlar vergisi mükellefi olmaları da söz konusu değildir. İki veya daha fazla kurumlar vergisi mükellefinin, adi ortaklık kurmak suretiyle faaliyet göstermeleri halinde, ortaklıktan elde ettikleri kârlar, hisseleri oranında şirketlerin kurum kazancına dâhil edilerek vergilendirilecektir. Dar mükellef kurumların inşaat taahhüt işi yapan adi ortaklıklara girmeleri halinde ise, söz konusu adi ortaklık, dar mükellef kurumların işyeri sayılacak ve ticari kazanç hükümlerine göre vergileme yapılacaktır.

◦ [> SORU 5: Konsorsiyum halinde kurulan ortaklıkları oluşturan kurumlardan tevkifat yapılacak mıdır?](#)

- Birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemelerinden %3 oranında tevkifat yapılmaktadır.

Konsorsiyum olarak hareket eden firmalarca yapımı taahhüt edilen yıllara sari inşaat ve onarım işlerinde (makine, teçhizat ve taşıt temini dahil);

- Firmalar arasındaki konsorsiyum anlaşmasında, ""konsorsiyum"" tanımı için gerekli olan şartların yer almış olması,

- İdare ile konsorsiyum arasında yapılan sözleşmede işin tamamının alt aşamada kısımlara ayrılabilmesi ve her bir kısım için ödenecek bedelin belirlenmesi,

- Yurt dışından makine, teçhizat ve taşıt teminini içeren sözleşmelerde, temin işinin doğrudan yurt dışındaki ana merkez tarafından ve Türkiye'deki işyerinin hiçbir katkısı olmaksızın gerçekleştirilmiş olması, halinde ihale edilen iş için yapılan ödemeler, vergi kesintisi açısından konsorsiyum üyesi firmaların taahhüt ettikleri işle sınırlı olmak üzere ayrı ayrı değerlendirilecektir.

Bu şekilde ihalesi yapılan inşaat işlerinde, taahhüt edilen iş, bütünü itibarıyla alt aşamalara ayrılacak ve birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işlerine ilişkin kısmı için vergi kesintisi yapılacaktır.

---

o [> SORU 6: Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanan kazançlarda istisna ne şekilde uygulanmaktadır?](#)

- Kurumlar Vergisi Kanununun 5/h maddesi ile yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye'de genel sonuç hesaplarına aktarılan kazançlar, herhangi bir koşula bağlanmaksızın kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Bu istisnanın uygulanması açısından, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanan kazançların Türkiye'ye getirilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Söz konusu kazançların Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilmesi istisnadan yararlanılması için yeterlidir.

---

o [> SORU 7: Yurt dışında yapılan inşaat işleri nedeniyle, işin tamamlanmasından sonra ödenen faiz ve kur farklarının vergi kanunları karşısındaki durumu nedir?](#)

- Yurt dışında yapılan inşaat işlerinde kullanılmak üzere alınmış krediler için, inşaat işlerinin sona erdirilmesinden sonra ödenmesi gereken faiz ve kur farkları, yabancı ülkede bunları ödeyecek bir işletmenin kalmaması ve bu işle ilişkin olarak elde edilen hasılatın yurt dışındaki inşaata harcanan kredi tutarı kadar kısmının Türkiye'ye getirilmesi halinde, söz konusu kredi Türkiye'deki merkezin bir borcu haline gelmekte ve merkez tarafından ödenmesi zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Bu kredilere ilişkin olarak yurt dışındaki inşaat işlerinin sona ermesinden sonra doğan kur farkı ve faizler, merkezdeki kurum için ticari kazancın elde edilmesi ve idamesi için yapılmış bir gider niteliğinde olduğundan, genel esaslar çerçevesinde kurum kazancının tespitinde dikkate alınabilecektir.

---

o [> SORU 8: Yurt dışında yapılan inşaat işleri nedeniyle, merkez ve şube arasındaki cari hesapların değerlendirilmesi nasıl olacaktır?](#)

- Yurt dışında yapılan inşaat işleri ile ilgili olarak Türkiye'deki merkez ile yurt dışındaki işyeri arasında ortaya çıkan ilişkilerde yurt dışındaki işyerine Türkiye'den fatura kesilmek suretiyle yapılan ve o işyerinde maliyet veya gider olarak kabul edilen mal ve hizmet hareketleri ile yurt dışındaki işyeri ile Türkiye'deki merkez arasındaki para hareketlerinin ayrı ayrı hesaplarda izlenmesi ve değerlemenin buna göre yapılması gerekmektedir. Yurt dışındaki işyerine merkez tarafından fatura düzenlenmek suretiyle ihrac olunan emtia ile yurt dışına yönelik olarak fatura düzenlenmek suretiyle yapılan hizmetlerden doğan dövizle bağlı alacak ve borçların aynen mal veya hizmet ihracından doğan alacak ve borçlarda olduğu gibi değerlemeye tabi tutulacağı ve değerlendirme farklarının vergi matrahının tespitinde dikkate alınacağı tabiidir. Türkiye'de bulunan merkez ile yurt dışındaki işyeri arasında gerçekleşen diğer para hareketlerinden doğan alacak ve borçların ise gerçek bir alacak ve borç

niteliği taşımadığı açıktır. Bu nedenle, söz konusu para hareketlerine dayalı cari hesap bakiyelerinin değerlemesine gerek bulunmamaktadır.

o > [SORU 9: Yıllara sâri inşaat ve onarım işlerinde, işin bitim tarihi nasıl tespit edilmektedir?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesinde, birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerinde kar veya zararın işin bittiği yıl kati olarak tespit edileceği ve tamamının o yılın geliri sayılarak, mezkûr yıl beyannamesinde gösterileceği hükme bağlanmış olup 44 üncü maddesinde de, inşaat ve onarma işlerinde geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarih, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarihin bitim tarihi olarak kabul edileceği belirtilmiştir.
Inşaat taahhüt işlerinde işin yıllara sari olup olmayacağı, işe başlama ve işin bitirilmesinin farklı takvim yıllarında vuku bulup bulmadığının tespiti ile mümkün olabilmektedir. Taraflar, işe ilişkin sözleşmede işin bir sonraki takvim yılında bitirilmesini hüküm altına almış iseler, bu tarih dikkate alınarak hakedişler üzerinden vergilendirme yapılacaktır. Işin bitim tarihi, işin yıllara sari bir iş olup olmayacağının tespiti aadıısından çok önemli bir tarih olup; bu tarihin, işi üstlenen firma tarafından işin süresinden önce bitirileceği yönünde taahhüt verilerek öne çekilmiş olması vergilendirme rejiminde değişiklik yapılmasını gerektirmeyeceğinden, müteahhit firmalara bu işler nedeniyle yapılacak ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

o > [SORU 10: Özel hesap dönemi talep edilebilmesi için gerekli şartlar ve başvuru dilekçesine eklenmesi gereken belgeler nelerdir?](#)

- Özel hesap dönemi için Maliye Bakanlığına (Gelir İdaresi Başkanlığı) yazılı başvuru yapılarak izin alınması gerekmektedir. Özel hesap dönemi istenmesinin gerekçesinin belirtilmesi ve belgelendirilmesi gerekmektedir.
Faaliyetlerinin niteliği itibariyle özel hesap dönemine geçmek isteyen mükellef kurumlar hesap dönemi değişikliğinin sebebinin izah edildiği bir dilekçe ile başvurabilirler.
Ancak, yabancı ortakları dolayısıyla mali tabloların konsolidasyonunu teminen özel hesap dönemine geçmek isteyen kurumlar ise özel hesap dönemi talebine ilişkin dilekçelerine yabancı ortağın hesap dönemini gösteren kuruluş sözleşmesinin noter onaylı Türkçe tercümesini veya yabancı ortağın bulunduğu ülkenin bağımsız denetim kurumları ya da ilgili kamu idaresinden alınacak hesap dönemini gösterir yazıyı ekleyeceklerdir.

o > [SORU 11: İlgili dönemde kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmeyen geçmiş yıl zararları izleyen dönemlerde indirim konusu yapılabilir mi?](#)

- Kurumlar vergisi matrahının tespitinde geçmiş yıl zararlarının indirim konusu yapılabilmesi için kurumlar vergisi beyannamesinde her yıla ilişkin tutarların ayrı ayrı gösterilmesi gerekmektedir.
İlgili hesap döneminde kazanç olmasına ve indirim konusu yapılabilecek geçmiş yıl zararı bulunmasına rağmen geçmiş yıl zararlarını dikkate almayan mükelleflerin, bu dönemi izleyen yıllarda geçmiş yıl zararlarını mahsuba konu etmeleri mümkün değildir. Ayrıca, ilgili yıl kurumlar vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılmayan geçmiş yıl zararlarının beyannamenin verildiği tarihin içinde bulunulduğu hesap döneminin sonuna kadar düzeltme beyannamesi

vererek indirim konusu yapılması mümkündür. Ancak, sonraki dönemde bu döneme ilişkin indirim konusu yapılmayan geçmiş yıl zararlarının düzeltme beyannamesi verilerek indirim konusu yapılması söz konusu değildir.

-
- [> SORU 12: Teşebbüs sahibi veya çalışanların kusuru nedeniyle ödenen maddi ve manevi tazminatlar ile söz konusu tazminatlara ilişkin yasal faizler kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilir mi?](#)
    - Ödenen tazminatların gider olarak indirim konusu yapılabilmesi için; işle ilgili olması, sözleşmeye, ilama veya kanun emrine istinaden ödenmesi ve söz konusu zararın teşebbüs sahibi veya çalışanların kusurundan doğmamış olması gerekmektedir. Mukavelename, ilam veya kanun emri olmaksızın ödenen tazminatların gider yazılması mümkün değildir. Teşebbüs sahibi veya çalışanların kusurundan kaynaklanan tazminatlar ise mahkeme kararına istinaden ödense bile kanunen kabul edilmeyen gider olarak kabul edilecektir.
  - [> SORU 13: Kat karşılığı inşaat sözleşmesi uyarınca müteahhitler tarafından arsa sahibi adına ödenen ve ödeme belgeleri arsa sahibi adına düzenlenen tapu bedeli, vergi, resim ve harçlarla, İSKİ Genel Müdürlüğü ve elektrik kurumuna ödenen tutarlar, belediyelere ödenen yol katılım payları tutarları ile mimarlık ofislerine ödenen proje ve yapı denetim hizmet bedellerinin gider ve maliyet olarak dikkate alınması mümkün müdür?](#)
    - Yapılan bu ödemelerin belgesi müteahhitler adına düzenlenmediğinden ticari kazancın tespitinde gider ve maliyet olarak dikkate alınması mümkün değildir.
-

- [KURUMLAR VERGİSİ \(AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ\)](#)

- [> SORU 1: Ar-Ge indirimine ilişkin düzenleme hangi Kanunda yer almaktadır?](#)

- Ar-Ge indirimi uygulamasına ilişkin 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 6728 sayılı Kanunun 57 nci maddesi hükmü gereğince 9/8/2016 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

6728 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesiyle, 5746 sayılı Kanuna 3/A maddesi eklenmiştir. 5746 sayılı Kanunun 3/A maddesinde, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin Ar-Ge indirimi müessesesi düzenlenmiştir. Buna göre, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının %100'ü, bu kapsamdaki projelerin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge ve yenilik projesi olarak değerlendirilmesi şartıyla, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ve 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca kazancın tespitinde indirim konusu yapılacaktır.

Buna göre, 9/8/2016 tarihinden itibaren 5746 sayılı Kanunun 3/A maddesi kapsamında yapılan başvurulara konu yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme projeleriyle ilgili indirim uygulamasında 5746 sayılı Kanun ve buna ilişkin düzenlemeler dikkate alınmak suretiyle Ar-Ge indirimi uygulamasından faydalanılacaktır. Diğer taraftan, 9/8/2016 tarihinden önce 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği düzenlemeleri çerçevesinde yapılan başvurulara konu projelerle ilgili olarak Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin 6728 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerine göre Ar-Ge indiriminden yararlanılacaktır.

Ayrıca, 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi çerçevesinde, Ar-Ge ve tasarım indirimi uygulamasından yararlanılabileceği tabiidir.

-
- > [SORU 2: 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre bu bölgelerde Ar-Ge, yazılım ve tasarım faaliyetlerinden elde edilen kazançlar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu kazançlarla ilgili olarak Ar-Ge ve tasarım indiriminden de yararlanılabilmesi mümkün müdür?](#)
- 4691 sayılı Kanunda yer alan teşviklerden faydalanmayı tercih eden mükelleflerin, 5746 sayılı Kanun uygulamasındaki teşviklerden yararlanması mümkün olmadığından, Ar-Ge ve tasarım indiriminden faydalanmaları da mümkün değildir. Ancak tercih edilmesi ve şartların sağlanması halinde, 4691 sayılı Kanundaki teşvikler yerine, 5746 sayılı Kanundaki desteklerden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.
-
- > [SORU 3: İlgili dönemde kazancın yetersizliği nedeniyle indirim konusu yapılamayan Ar-Ge indirimi tutarı sonraki hesap dönemlerine devredilebilir mi?](#)
- İlgili dönemde kazancın yetersizliği nedeniyle indirim konusu yapılamayan Ar-Ge indirimi tutarı sonraki hesap dönemlerine devredilebilir.
-
- > [SORU 4: Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak sağlanan destek tutarları vergiye tabi kazancın tespitinde gelir olarak dikkate alınacak mıdır?](#)
- 5746 sayılı Kanuna göre, Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerinde bulunanların; kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge ve yenilik projeleri ile tasarım projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları destekler özel bir fon hesabında tutulur. Bu fon, 193 sayılı Kanun ve 5520 sayılı Kanuna göre vergiye tabi kazancın ve ilgili yılda yapılan Ar-Ge veya tasarım harcaması tutarının tespitinde dikkate alınmaz. Bu fonun, elde edildiği hesap dönemini izleyen beş yıl içinde sermayeye ilâve dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğratılmış sayılır.
- 5520 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının mülga (a) bendi kapsamındaki projelere ilişkin alınan hibeler ise kurum kazancına dahil edilecek ve bu desteklerle karşılanan Ar-Ge harcamaları, Ar-Ge indiriminden yararlanabilecektir.
-
- > [SORU 5: Ar-Ge ve tasarım harcaması tutarının tespitinde dikkate alınmayacak olan hibe tutarlarının ilgili hesap döneminde tam olarak tespit edilememesi durumunda kurumlar vergisi hesabında Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarı nasıl belirlenecektir?](#)
- - Hibe olarak alınacak destek tutarlarının, alındığı tarihte özel bir fon hesabına alınması gerekmekte olup, bu hesapta yer alan tutarların kurum kazancına dahil edilmemesi ve bu tutardan yapılan Ar-Ge ve tasarım harcamalarının da Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmemesi gerekmektedir. - Hibe olarak alınacak destek tutarlarının, ilgili yılın kurumlar vergisi beyanname verme süresi geçmeden

belirlenmesi halinde, hibe tutarını aşan Ar-Ge ve tasarım harcamalarının Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmesi mümkün bulunmaktadır. - Hibe olarak alınacak destek tutarlarının ilgili yılın kurumlar vergisi beyanname verme süresi geçtikten sonra belirlenmesi halinde ise hibe tutarını aşan Ar-Ge ve tasarım harcamalarının ilgili dönemde Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmemiş olması şartıyla, düzeltme beyannameyi verilerek Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmesi mümkün olabilecektir. Bununla beraber, Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilecek harcamaların Ar-Ge ve tasarım harcaması olması ve desteklenen Ar-Ge ve tasarım projesiyle ilgili olması gerektiği ise tabiidir.

◦ [> SORU 6: Destek ve teşvik şartları ihlal edilirse veya teşvikler amacı dışında kullanılırsa ne tür işlem yapılır?](#)

- Kanun hükümlerinin ihlali veya destek ve teşvik unsurlarının amacı dışında kullanılması durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır ve ziyaya uğratılmış vergiler gecikme faizi ve vergi ziyayı cezasıyla birlikte tahsil edilir. Sağlanan vergi dışı destekler ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

◦ [> SORU 7: Ar-Ge ve tasarım projesinin tamamlanamaması veya başarısızlıkla sonuçlanması halinde ne olacaktır?](#)

- Projelerin tamamlanmasına zorunlu nedenlerle imkân kalmaması veya projenin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle iktisadi kıymet oluşmaması hallerinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyeti kapsamında yapılan ve önceki yıllarda aktifleştirilmiş olan tutarlar doğrudan gider yazılır.

◦ [> SORU 8: KOSGEB tarafından desteklenen projeler, 5746 sayılı Kanun kapsamında indirim ve desteklerden faydalanabilir mi? Bu projelerin ayrıca TÜBİTAK'ın onayına sunulması gerekir mi?](#)

- KOSGEB tarafından onaylanan Ar-Ge ve tasarım projelerinin, 5746 sayılı Kanunda yer alan destek ve teşviklerden yararlanması mümkündür. Bu projelerin ayrıca TÜBİTAK'ın onayına sunulması gereği de bulunmamaktadır.

◦ [> SORU 9: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından San-Tez Programı çerçevesinde desteklenmesi uygun görülen projeler 5746 sayılı Kanun kapsamında indirim ve desteklerden faydalanabilir mi?](#)

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından San-Tez Programı çerçevesinde desteklenmesi uygun görülen projelerin şartların sağlanması halinde, 5746 sayılı Kanunda yer alan destek ve teşviklerden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

• [KURUMLAR VERGİSİ \(DAR MÜKELLEF KURUMLAR İLE İLGİLİ BAZI VERGİ KESİNTİLERİ\)](#)

- [> SORU 1: Yurt dışındaki mukim firmalardan satın alınan bilgisayar programlarına yönelik yapılacak ödemelerle ilgili olarak 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca tevkifat yapılacak mıdır?](#)

- -Yurt dışında mukim firmalardan alınan bilgisayar programlarının üzerinde herhangi bir değişiklik yapılmadan ve/veya çoğaltılmadan nihai tüketicilere satılması veya aynı şekilde işletmede kullanılması halinde, elde edilen kazanç ticari kazanç niteliğinde olup, bu nitelikteki ödemeler üzerinden vergi kesintisi yapılmayacaktır.

- "Copyright" kapsamında bir bilgisayar programının çoğaltma, değiştirme, topluma dağıtma, gösterme vb. gibi haklarının satın alınması halinde, satın alan bakımından bir gayri maddi hak elde edilecek olup, yurt dışında mukim firmaya yapılacak söz konusu gayri maddi hak bedeli ödemelerinden 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı %20 oranında vergi kesintisi yapılacaktır.

- Yurt dışında mukim firmalara, işletmede kullanmak üzere özel olarak bir bilgisayar programı hazırlanması halinde, yurt dışında mukim firma tarafından elde edilen kazanç serbest meslek kazancı niteliği taşıdığından, 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca %20 oranında vergi kesintisi yapılması gerekmektedir.

- Dar mükellef kurumun mukimi olduğu ülke ile aramızda çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması bulunması ve bu anlaşmada daha düşük bir oran (anlaşmalarda genelde bu oran %10 olarak belirlenmekte) belirlenmesi halinde bu oran dikkate alınacaktır.

---

o [> SORU 2: Bilgisayar programının doğrudan doğruya internet üzerinden şifre ile indirilerek iktisap edilmiş olması vergi kesintisi karşısında farklı bir uygulamaya yol açar mı?](#)

- Bilgisayar yazılım ürünlerinin, CD, disket vb. taşıyıcı medya ürünü içerisinde gümrükten ithal edildikten sonra internet üzerinden indirilen şifre ile aktive edilerek iktisap edilmiş olması ya da bilgisayar programının doğrudan doğruya internet üzerinden şifre ile indirilerek iktisap edilmiş olması durumu yurt dışında yapılacak ödemelerin vergilendirilmesinde herhangi bir farklılığa yol açmamaktadır.

Yine, ülkemiz ile çifte vergilemeyi önleme anlaşması bulunan ülkelere yapılan söz konusu ödemelerde ise ilgili anlaşmada bir hüküm bulunması halinde öncelikle bu hükümlerin dikkate alınacağı tabiidir.

---

o [> SORU 3: Telekomünikasyon alanında hizmet veren bir şirketin, e-posta servisinin güvenli bir şekilde kullanılmasını sağlamaya yönelik olarak ithal ettiği programlar ile aile koruma şifresi gibi hizmetlere ilişkin uygulama lisanslarının niteliği nedir ve bununla ilgili yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapılacak mıdır?](#)

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun dar mükellefiyette vergi kesintisinin düzenlendiği 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında da ticari veya zirai kazançta dahil olup olmadığına bakılmaksızın telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayri maddi hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükmüne yer verilmiştir.

Bu düzenleme çerçevesinde, e-posta servisinin güvenli bir şekilde kullanılmasını sağlayan hizmetlere ilişkin lisanslar için yurt dışında mukim firmaya yapılacak söz konusu gayrimaddi hak bedeli ödemelerinden vergi kesintisi yapılması gerekmektedir.

-
- o [> SORU 4: Bir firmanın yurt dışında tanıtımının yurt dışındaki reklam şirketleri vasıtasıyla yapılması durumunda reklam şirketine yapılacak ödemeler üzerinden vergi kesintisi yapılacaktır?](#)
- Bir şirketin yurt dışında tanıtımının yapılması amacıyla alınan ilan ve reklam hizmetlerinin, doğrudan, ilan ve reklam yayınlatılmasından ziyade; ilan tasarımı, uygulaması, stratejik planlama, medya planlaması ve medya stratejisi gibi serbest meslek faaliyeti, kapsamına giren işlerden, olması durumunda, bu hizmetlerin karşılığı olarak yurt dışında yerleşik kuruluşlara yapılan ödemeler üzerinden kurumlar vergisi tevkifat yapılması gerekir. Ödeme yapılan ülke ile Türkiye Cumhuriyeti arasında çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması, bulunması halinde, konunun anılan anlaşma hükümleri, açısından ayrıca değerlendirilmesi gerekir. Ayrıca, yurt dışında mukim bir firmaya Türkiye'de kullanılmak üzere bir reklam filmi hazırlanması halinde de yapılacak ödemeler üzerinden aynı çerçevede vergi kesintisi yapılacaktır.
-
- o [> SORU 5: Kamu kurumlarına yurtdışında mukim kuruluşlar tarafından verilen danışmanlık ve eğitim hizmetlerinden yapılan ödemelerden vergi kesintisi yapılacaktır?](#)
- Yurtdışında mukim şirketlere danışmanlık ve eğitim hizmetleri alımı ile ilgili olarak yapılan ödemelerin serbest meslek ödemesi olarak değerlendirilmesi yapılan ödemelerden %20 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir. Çifte vergilendirme anlaşmalarında genellikle serbest meslek faaliyetinin Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci vasıtasıyla yapılması ya da dar mükellef kurumunu personelinin Türkiye'de 6 aydan fazla süreli bulunması durumunda vergilendirme hakkı Türkiye'de olmaktadır. Aksi takdirde, Türkiye'de vergi kesintisi yapılması söz konusu değildir.
-
- o [> SORU 6: Eğitim, öğretim ve bilimsel araştırmaları desteklemek amacıyla yurtdışında yayınlanan bilimsel yayınları içeren veri tabanlarının satın alınması yayınlara abone olunması karşılığında yapılan ödemelerden tevkifat yapılacaktır?](#)
- Yurt dışındaki oluşturulan veri tabanlarından bilgi alma işlemleri karşılığında yurt dışında mukim firmaya yapılacak söz konusu ödemelerin gayrimaddi hak bedeli olarak değerlendirilmesi 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca %20 oranında vergi kesintisi yapılmaması gerekmektedir. Ancak, yurt dışında firmanın mukimi olduğu ülke ile ülkemiz arasında çifte vergilemeyi önleme anlaşmasının bulunması ve bu anlaşmalarda daha düşük bir oranın bulunması durumunda, bu oranın dikkate alınacağı tabiidir.
-
- o [> SORU 7: Yurt dışı mukimi firmalarca işletilen yurt dışında kurulu internet sitelerine reklam verilmesi nedeniyle yapılan ödemelerin durumu nasıldır?](#)
- İnternet üzerinden firmalarının tanıtılması, pazarlama vb. amaçlarla reklam yayınlatma hizmeti satın alınması için yapılan ödemeler ticari mahiyette ödemeler olup, yabancı kurumun Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilcisi yoksa Türkiye'de vergilendirilmesi mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla, kurumlar vergisi kesintisi de yapılmayacaktır.

---

o [> SORU 8: Türkiye'de elde edilen taşınmaz satış kazançlarının vergilendirilmesi nasıldır?](#)

- Yabancı şirketlerden Türkiye'de Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun işyeri veya daimi temsilci bulunduranlarca ülkemizde alınan gayrimenkullerin satılmasından doğacak kazancın "ticari kazanç" olarak vergilendirilmesi gerekir. Dar mükellef yabancı şirketlerden Türkiye'de Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun işyeri veya daimi temsilci bulundurmayanlarca ülkemizde alınan gayrimenkullerin iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançların "diğer kazanç ve irat" kapsamında vergilendirilmesi gerekir. Öte yandan, dar mükellefiyete tabi yabancı kurumun vergiye tabi kazancının bu kazançtan ibaret bulunması halinde, Kurumlar Vergisi Kanununun 22 nci maddesi uyarınca kazancın yabancı kurum veya Türkiye'de namına hareket eden kimse tarafından iktisap tarihinden itibaren 15 gün içinde Gelir Vergisi Kanununun 101 inci maddesinde belirtilen vergi dairelerine beyanname ile bildirilmesi icap eder. Ayrıca, Gelir Vergisi Kanununun 80 inci maddesi kapsamındaki kazançlara ilişkin istisnanın dar mükellef kurumların söz konusu kazançlarına uygulanmaması gerekir.

---

o [> SORU 9: Dar mükellef kurumlara petrol arama faaliyetleri nedeniyle yapılan ödemelerin vergilendirilmesi nasıl olacaktır?](#)

- Yurtdışında mukim dar mükellef kurum tarafından petrol arama faaliyetlerine ilişkin olarak verilecek hizmetler serbest meslek faaliyeti kapsamında olup gider karşılığı dâhil yapılan ödemeler dar mükellef kuruma yapılan serbest meslek ödemesi olarak kabul edilecektir. Bu çerçevede, söz konusu serbest meslek faaliyetinin;
  - Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci bulundurmak suretiyle ticari faaliyet kapsamında yürütülmesi halinde, yapılan ödemelerden kurumlar vergisi kesintisi yapılmayacak, elde edilen kazançlar ticari kazanç hükümleri çerçevesinde iç mevzuatımıza göre vergilendirilecektir.
  - Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilcisi bulunmadan veya Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci bulunsa da bu işyerlerinde yürüttükleri ticari faaliyetle bağlantılı olmamak suretiyle yürütülmesi halinde ise yapılan ödemelerin tamamı üzerinden Kurumlar Vergisi Kanununun 30/1-b maddesi gereğince 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca % 5 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.Öte yandan, kesintinin yapılması bakımından serbest meslek hizmetini yapan dar mükellef kurumun mukimi olduğu ülke ile Türkiye arasında çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasının olması halinde bu anlaşma hükümlerinin de göz önünde bulundurulacağı tabiidir.

---

o [> SORU 10: Maç, konser, dizi, sinema filmi vb. yayın hakkının satın alınması karşılığında yapılan ödemelerin niteliği nedir?](#)

- Söz konusu yayın hakları, Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi ve çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları hükümlerine göre gayri maddi hak olarak değerlendirildiğinden, yapılan ödemelerden 5520 sayılı Kurumlar vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasına istinaden 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca %20 kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir. Ancak, yurt dışında firmanın mukimi olduğu ülke ile ülkemiz arasında çifte vergilemeyi önleme anlaşmasının bulunması ve bu anlaşmalarda daha düşük bir

oranın bulunması durumunda, bu oranın dikkate alınacağı tabiidir.

---

o > [SORU 11: Yurt dışındaki mukim bir firmadan internet ortamında "domain name" "alan adı" satın almak amacıyla yapılan ödemelerde vergi kesintisi yapılacaktır?](#)

- Yurtdışında mukim firmalardan internet ortamında satın alınan "domain name" "alan adı" gayri maddi hak olarak değerlendirilmekte ve yapılan ödemelerden 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasına istinaden 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca %20 kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.
Ancak, yurt dışında firmanın mukimi olduğu ülke ile ülkemiz arasında çifte vergilemeyi önleme anlaşmasının bulunması ve bu anlaşmalarda daha düşük bir oranın öngörülmesi durumunda, bu oran dikkate alınacaktır.

---

o > [SORU 12: Dar mükellef kurumların arızı olarak Türkiye'de düzenlediği kongrelerden elde ettiği kazançlar vergiye tabi midir?](#)

- Türkiye'de bir iş yeri veya daima temsilcisi bulunmayan ve kazancını bu iş yeri veya daimi temsilci vasıtasıyla elde etmeyen dar mükellef kurumların, Türkiye'de düzenlenen uluslararası kongre nedeniyle elde edeceği kazancın ticari kazanç olarak değil, Türkiye'de elde edilen arızı ticari kazanç olarak değerlendirilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.
Buna göre, dar mükellefiyete tâbi olan yabancı kurumların vergiye tâbi kazancının arızı ticari kazançtan ibaret bulunması halinde, bu kurumlar tarafından bu kazançların elde edilme tarihinden itibaren onbeş gün içinde özel beyanname ile bildirilmesi gerekmektedir.

---

o > [SORU 13: Yurt dışına ihraç edilen mal ve hizmetlerle ilgili olarak dar mükellef kurumlardan müşteri bulma ve pazarlama vb. hizmetlerin satın alınması karşılığında yapılan ödemelerin durumu?](#)

- Yurt dışına ihraç edilen mal ve hizmetlerle ilgili olarak hizmet veren yurt dışındaki firmanın faaliyeti, müşteri bulma ve satılan mal bedeli üzerinden komisyon alınmasından ibaret ise, bu iş ticari faaliyet çerçevesinde değerlendirilecek ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesine istinaden vergi kesintisi yapılmayacaktır.
Ancak, söz konusu faaliyetin yurt dışı Pazar araştırması yapılması, ürünlerin reklamının yapılması, pazarlama ve yönetim hizmetleri gibi hizmetler olması ve salt komisyonculuk hizmetini aşması durumunda, bu hizmetler serbest meslek hizmeti olarak değerlendirilecek ve Kurumlar Vergisi Kanununun 30/1-b maddesi gereğince 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca % 20 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekecektir.
Diğer taraftan çifte vergilendirme anlaşmalarının serbest meslek faaliyetlerine ilişkin hükümleri öncelikle göz önünde bulundurulacaktır.

---

o > [SORU 14: Yurt dışındaki firmalara ödenen faizler ile grup şirketine kredi garantörlüğü karşılığı ödenen tutarlar vergi kesintisine tabi midir?](#)

- Yurt dışı mukimi firmalara yapılan faiz ödemeleri ile garantörlük hizmeti karşılığında ödenen komisyon vb. giderler finansman hizmeti çerçevesinde alacak faizi olarak değerlendirilmekte ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine göre 2009/14593 sayılı Bakanlar

Kurulu Kararı uyarınca %10 oranında vergi kesintisi yapılmaktadır. Ayrıca, grup şirketleri arasındaki finansman hizmetleri örtülü kazanç açısından eleştiri konusu yapılabilmekte veya örtülü sermayenin konusuna girebilmektedir. Yurtdışındaki banka ve finans kurumlarından kullanılan krediler karşılığında ödenen faizlerden ise 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca %0 oranında vergi kesintisi yapılmaktadır.

◦ [> SORU 15: Dar mükelleflerin Türkiye'de açtıkları irtibat bürolarının vergilendirilmesi?](#)

- İrtibat büroları Yabancı Sermaye Çerçeve Kararı ve bu Karara dayanılarak çıkarılan Yabancı Sermaye Çerçeve Kararı Hakkında Tebliğlerde yer alan düzenlemelere göre kurulmakta ve faaliyet göstermektedir. Mevcut yasal düzenlemelere göre irtibat büroları Türkiye'de ticari faaliyette bulunamamakta, kar elde edip transfer edememekte ve bütün masraflarını yurt dışından getirecekleri dövizlerle karşılamak zorunda bulunmaktadır.

İrtibat bürolarının Türkiye'de ticaret yapmaları hukuken yasak olduğundan, yukarıdaki tanımlar çerçevesinde irtibat bürosunun işyeri, buranın işlerini yürütmekle görevli kişileri de daimi temsilci olarak kabul etmek mümkün bulunmamaktadır.

Bu açıklamalar çerçevesinde, irtibat bürosunun ilgili mevzuat çerçevesinde faaliyette bulunması, bir başka ifade ile ticari ve diğer gelir getirici faaliyette bulunmaması halinde;

- Kurumlar vergisi mükellefiyeti tesisine,
- İşe başlama bildiriminde bulunulmasına,
- Kurumlar vergisi beyannamesi verilmesine,
- Vergi Usul Kanununun hükümleri çerçevesinde defter tutulmasına,

gerek bulunmamaktadır. Ticari faaliyette bulunulması halinde, bütün bu yükümlülüklerin yerine getirileceği ise açıktır.

Öte yandan, irtibat büroların işçi ücretleri ve işyeri kira ödemeleri üzerinden tevkifat yapmakla sorumlu olduğundan bu bürolara muhtasar açısından mükellefiyet tesis edilmektedir.

• [KURUMLAR VERGİSİ \(İSTİSNALAR\)](#)

◦ [> SORU 1: Eğitim kurumlarına yönelik kazanç istisnasından yararlanma koşulları nelerdir?](#)

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta öğretim özel okulları, özel kreş ve gündüz bakımevleri ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere bağlı rehabilitasyon merkezlerinin işletilmesinden elde edilen kazançların ilgili Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Bakanlığımızın belirleyeceği usuller çerçevesinde beş hesap dönemi itibarıyla elde edilen kazançların kurumlar vergisinden müstesna olduğu, istisnanın belirtilen okulların, kreş ve gündüz bakımevlerinin ve rehabilitasyon merkezlerinin faaliyete geçtiği hesap döneminden itibaren başlayacağı hükme

bağlanmışır.

Kreş ve gündüz bakımevlerinin söz konusu istisnadan yararlanabilmesi için bu kurumların 1/1/2017 tarihinden itibaren faaliyete geçmiş olmaları gerekmektedir. Bu tarihten önce faaliyete geçen kreş ve gündüz bakımevlerinin işletilmesinden doğan kazançlar için anılan istisnadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

Bu istisnadan yararlanmak isteyen mükelleflerin ilgili Bakanlıkça kendilerine verilen kurum açma izin belgesiyle, faaliyete geçtikleri hesap döneminden itibaren söz konusu istisnadan yararlanabilmeleri mümkün olup söz konusu istisnadan yararlanmak için ayrıca Maliye Bakanlığına başvurularına gerek bulunmamaktadır.

---

o > [SORU 2: Şirketler tarafından işletilen rehabilitasyon merkezleri istisnadan faydalanır mı?](#)

- Sadece Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklerce işletilen rehabilitasyon merkezlerinden elde edilen kazançlar faaliyete geçilen dönemden itibaren beş yıl kurumlar vergisinden istisnadır. Şirketler tarafından işletilen rehabilitasyon merkezleri için bu istisna öngörülmemiştir.

---

o > [SORU 3: İstisna süresi içinde yeni okul veya merkez yapılması ya da İstisnadan yararlanan işletmenin satılması veya devredilmesi durumunda vergileme ne şekilde olacaktır?](#)

- Eğitim öğretim işletmeleri ile rehabilitasyon merkezleri kazanç istisnasından yararlanan mükelleflerin, işletilen okul ve merkezlere ilave olarak yeni okul veya merkez açmaları durumunda, yeni açılan okul veya merkezden elde edilen kazanç, istisna uygulaması açısından ayrı bir birim olarak değerlendirilecektir. Eğitim ve öğretim istisnasından yararlanan mükelleflerin bu işletmeleri başka bir kuruma devretmeleri halinde, devralan kurum istisnadan beş hesap dönemi değil, faydalanılmayan dönem kadar yararlanacaktır.

---

o > [SORU 4: Kurumlar Vergisi Kanununa göre taşınmaz satış kazancı istisnasından faydalanmak için şartlar nelerdir?](#)

- Bu istisna, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-e maddesinde hüküm altına alınmış; ayrıca 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "5.6.Taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan hakları satış kazancı istisnası" başlıklı bölümünde de ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

İstisnadan faydalanmanın şartları:

- Taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının en az iki tam yıl süreyle aktifte bulundurulması,
- Satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının, satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması,
- Satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi,

- Fon hesabında tutulan kazançların işletmeden çekilmemesi (İstisna uygulamasında, satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması gereken kazançların, beş yıl içinde fon hesabından başka bir hesaba (sermayeye ilave hariç) nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, dar mükellef kurumlar tarafından yurt dışına transfer edilmesi veya bu süre içinde işletmenin tasfiyeye girmesi halinde, bu işlemlere tabi tutulan kazanç kısmı için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, Vergi Usul Kanunu uyarınca vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte alınacaktır),
- Menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ile uğraşılmaması.

---

o > [SORU 5: Devir, tam ve kısmi bölünme hallerinde, taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının iktisap tarihi olarak hangi tarih dikkate alınır?](#)

- Kurumlar Vergisi Kanunu 19 ve 20 nci maddeleri kapsamında gerçekleştirilen devir, tam ve kısmi bölünme hallerinde taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının iktisap tarihi olarak, devir alınan veya bölünen kurumdaki iktisap tarihi dikkate alınır.

---

o > [SORU 6: Taşınmaz satışının döviz üzerinden yapılması durumunda kur farkları dikkate alınabilir mi?](#)

- Taşınmaz satış istisnası satışın yapıldığı dönemde uygulanır. Dolayısıyla satış bedelinin döviz cinsinden belirlenmesiyle ortaya çıkan kur farklarının da istisna kazancın tespitinde dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır. Ayrıca bunun dışında vade farkları, faiz, komisyon ve benzeri gelirler de dikkate alınmayacaktır.

---

o > [SORU 7: Bir şirkete ait taşınmazın kamulaştırılması neticesinde elde edilen kazancın, kurumlar vergisi kanununda yer alan taşınmaz satış kazancı istisnasından faydalanabilmesi mümkün müdür?](#)

- Şirkete ait taşınmazın kamulaştırılması neticesinde elde edilecek kazancın %50'lik kısmının, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen şartların sağlanması koşuluyla kurumlar vergisi istisnasından faydalanması mümkün bulunmaktadır.

---

o > [SORU 8: Fiiliyatta inşaatı tamamlanmış ve kullanılmaya başlanılmış, ancak cins tashihi yapılmamış bir fabrika binasının satışında kurumlar vergisi kanununda yer alan taşınmaz satış kazancı istisnasından faydalanabilmesi mümkün müdür?](#)

- Elden çıkarılacak taşınmazlardan doğacak kazancın, bu istisna uygulamasına konu olabilmesi için taşınmazın Türk Medeni Kanununun 705 inci maddesi gereğince kurum adına tapuya tescil edilmiş olması gerekmektedir. Bu nedenle, ilgili kurum adına tapuya tescili yapılmamış bir binanın satışından doğan kazançta bu istisna uygulanmayacaktır.
Fiiliyatta cins tashihi kurum adına tapuya tescilinin yapılmasında çeşitli nedenlerle gecikmeler olabilmektedir. Bu gibi durumlarda, taşınmazın işletme aktifinde iki yıl süreyle bulunup bulunmadığının, tespitinde, işletmede iki yıldan fazla süreyle sahip olunarak fiilen kullanıldığının, yapı inşaatı ruhsatı, vergi

dairesi tespiti veya resmi kurum kayıtlarından birisi ile tevsik edilebilmesi mümkün olabilecektir.

Örneğin; organize sanayi bölgeleri tarafından verilen tahsis belgesine istinaden veya çeşitli nedenlerle iki yıldan fazla süreyle fiilen kullanılan ancak, tapuda kurum adına henüz tescil edilmemiş bir taşınmazın tahsis belgesine dayanılarak veya zilyetliğin devri suretiyle satılması durumunda bir taşınmaz satışından bahsedilemeyeceğinden istisna uygulanmayacak, ancak, iki tam yıl kullanıldığı yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde tevsik edilen taşınmazın tapuda kurum adına tescil edildikten sonra satılması halinde, satıştan elde edilen kazançlar bu istisna kapsamında değerlendirilecektir.

---

o [> SORU 9: İki tam yıldan fazla süredir şirketin aktifinde yer alan arsa üzerine yapımına başlanan ve henüz tamamlanmamış olan binanın satışından elde edilen kazancın, kurumlar vergisi kanununda yer alan taşınmaz satış kazancı istisnasından faydalanabilmesi mümkün müdür?](#)

- Şirket aktifinde iki yıldan fazla kayıtlı bulunan arsa üzerine yapılan ve yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen bina inşaatının; inşaat tamamlanmadan satılmasında, sadece arsanın satıştan elde edilecek kazancın %50'si kurumlar vergisinden istisna olacak, inşaat halindeki bina satışından elde edilen kazanç ise istisnaya konu edilmeyecektir.

---

o [> SORU 10: 1/1/2015 tarihinden itibaren patentli ve faydalı model belgeli buluşlardan elde edilen kazanç ve iratlarda istisnadan yararlanmak için Maliye Bakanlığı tarafından düzenlenen değerlendirme raporu gerekli midir?](#)

- 6728 sayılı Kanununun 57 nci maddesi ile Maliye Bakanlığı tarafından değerlendirme raporu düzenlenmesine ilişkin Kanununun 5/B maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi hükmü yürürlükten kaldırıldığından, 6728 sayılı Kanununun yürürlük tarihi olan 9/8/2016 tarihinden itibaren bahse konu değerlendirme raporu düzenlenmesine gerek olmaksızın şartları taşıyan mükellefler istisnadan yararlanabilirler.

---

o [> SORU 11: Sat-kirala-geri al işlemlerinden doğan kazançlarda istisnadan yararlanma şartları nelerdir?](#)

- - Taşınır veya taşınmazın kiralayanlara, geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla satıldığı hususunun sözleşmede yer alması,
- Satıştan elde edilecek istisna kazancın, kiracı tarafından pasifte özel bir fon hesabında tutulması,
- Fon hesabında tutulan kazancın işletmeden çekilmemesi.

---

o [> SORU 12: Sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmazların üçüncü kişilere satışında 2 yıllık sürenin tespitinde hangi süreler dikkate alınır?](#)

- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen taşınmazların kiracı tarafından üçüncü kişilere satışında, aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu

taşınmazların sat-kirala-geri al işlemi dolayısıyla finansal kiralama şirketi, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır.

Aynı şekilde, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketlerine devredilen taşınmazların kaynak kuruluş tarafından üçüncü kişilere satışında, aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu taşınmazların kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketinin aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır.

---

o [> SORU 13: Kira sertifikası ihracı amacıyla her türlü varlık ve hakların satışından doğan kazançlarda istisna uygulamasından yararlanma şartları nelerdir?](#)

- - Varlık veya hakkın varlık kiralama şirketine, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla satıldığı hususunun sözleşmede yer alması,
- Satış kazancının özel fon hesabında tutulması,
- Fon hesabında tutulan kazancın işletmeden çekilmemesi.

• [KURUMLAR VERGİSİ \(KOOPERATİFLERİN MUAFİYETİ\)](#)

o [> SORU 1: Kooperatiflerin kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanabilmesi için aranan şartlar nelerdir?](#)

- Kooperatiflerin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmeleri için ana sözleşmelerinde;
  - Sermaye üzerinden kazanç dağıtılmamasına,
  - Yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesine,
  - Yedek akçelerinin ortaklara dağıtılmamasına,
  - Sadece ortaklarla iş görülmesine dair hükümlerin bulunması,
  - Bu kayıt ve şartlara da fiilen uyulması,gerekmektedir.
Bu şartlara ana sözleşmelerinde yer vermeyen ya da yer vermekle beraber bu şartlara fiiliyatta uymayan kooperatifler, muafiyet hükümlerinden yararlanamayacaktır.
Yapı kooperatiflerinde muafiyetten yararlanabilmek için yukarıda belirtilen şartlara ilaveten;
  - Kuruluşlarından, yapı inşaatlarının sona erdiği tarihe kadar yönetim ve denetim kurullarında, söz konusu inşaat işini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine ve Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesine göre bunlarla ilişkili kişilere veya işçi işveren ilişkisi bulunan kişilere yer verilmemesi,
  - Yapı ruhsatı ile arsa tapusunun kooperatif tüzel kişiliği adına olması,gerekmektedir.

---

o [> SORU 2: Üretim kooperatiflerinde ortak dışı işlemler neler olabilir?](#)

- Üretim kooperatiflerinin, ortaklarından aldığı ürünleri, niteliğinde herhangi bir değişiklik yapmadan üçüncü kişilere satmaları ortak dışı işlem sayılmamaktadır. Ortaklardan alınan ürünlerin bir takım işlemlerden geçirildikten sonra niteliği

- değiştirilmiş olarak üçüncü kişilere satılması ise ortak dışı işlem sayılmaktadır.
- Ortaklardan alınan sütlerin niteliği değiştirilmeksizin üçüncü kişilere satılması ortak dışı işlem sayılmazken, bu sütlerin işlendikten sonra peynir olarak ortaklara veya üçüncü kişilere satılması ya da ortak olmayanlardan süt alınması halinde, bu satış ve alış işlemi ortak dışı işlem sayılmaktadır.
  - Üretim kooperatifi tarafından ortaklardan alınan zeytinlerin ayıklanma ve temizlenme gibi işlemlerle sofralık zeytin haline getirilerek üçüncü kişilere satılması ortak dışı işlem sayılmazken, bu zeytinlerin çeşitli işlemlere tabi tutularak zeytinyağı şeklinde ortaklara veya üçüncü kişilere satılması halinde, bu satış işlemi ortak dışı işlem sayılacaktır. Aynı şekilde üye olmayanlardan zeytin alınması da ortak dışı işlemdir.
  - Üretim kooperatiflerin üçüncü kişilerden satın aldığı üretimde kullanılan girdileri (ilaç, gübre, tohum gibi) ortaklara vermesi ve bedelin ortakların kooperatife satacakları ürün bedeli ile ilişkilendirilmesi ortak dışı işlem sayılmayacaktır. Buna göre bir pancar üretim kooperatifi tarafından üçüncü kişilerden satın alınan gübrenin, kooperatif ortaklarından satın alınacak pancara ait ürün bedelinden mahsup edilmek üzere ortaklara dağıtılması, ortak dışı işlem olarak kabul edilmeyecektir. Ancak, ortak olmayanlara da ilaç, gübre, tohum gibi üretim girdileri satılması halinde ortak dışı işlem yapılmış sayılacaktır.
  - Üretim kooperatiflerinin ortaklarının kişisel ihtiyaç giyim ve gıda ihtiyaçlarını karşılaması amacıyla market işletmeciliği yapması ortak dışı işlem sayılacaktır.

---

o [>SORU 3: Kredi kooperatiflerinde ortak dışı işlemler neler olabilir?](#)

- Kredi kooperatiflerinin kendi kaynaklarından veya banka, kredi kuruluşu benzeri üçüncü kişilerden sağladığı fonları, sadece ortaklarına kredi olarak vermesi halinde, bu faaliyetler ortak dışı işlem sayılmayacaktır. Kredinin, kooperatif ortağı olmayanlara verilmesi ise ortak dışı işlem olarak kabul edilecektir. Yine kredi kooperatifinin finansman dışında ortaklardan ürün satın alması ortaklara herhangi ürün satması, gayrimenkul edinip bunları kiralaması veya satması da ortak dışı işlem sayılacaktır.

---

o [>SORU 4: Yapı kooperatiflerinde ortak dışı işlemler neler olabilir?](#)

- - Yapı kooperatiflerinin, arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir işyeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem olarak kabul edilmeyecektir.
- Yapı kooperatifi tarafından inşa edilen işyeri ve konutlarda yaşayan insanların sosyal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sosyal tesislerin kat karşılığı inşa ettirilmesi de ortak dışı işlem sayılmayacaktır. Bu tesislerin yapımını müteakip, kooperatif tarafından işletilmesi halinde, işletilmeye başlandığı tarihte muafiyet şartı ihlal edilmiş sayılacaktır.
- Kooperatiflerin konut inşa etmek üzere kum, çimento, demir vb. malzeme satın alması, söz konusu inşaata finansman sağlamak üzere üçüncü kişilerden kredi temin etmesi de ortak dışı işlem olarak değerlendirilmeyecektir.
- İşyeri veya konut inşa etmek üzere kurulan bir yapı kooperatifinin ortaklarından topladığı paraları değerlendirerek nemalandırması halinde, söz konusu nemaların Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesine göre vergilendirilmiş olması ve ortaklara dağıtılmayarak kooperatif amaçları doğrultusunda harcanması şartıyla, ortak dışı işlem sayılmayacaktır.
- Kooperatife ait taşınmazların, ortaklara veya ortak olmayanlara kiraya verilmesi veya kooperatifin inşa ettiği konut veya işyerlerinin ortaklara dağıtımından sonra elinde kalan işyeri, konut veya arsaların satılması ortak dışı işlem sayılacaktır.
- Kooperatifin amacını gerçekleştirilmesinden sonra elinde kalan malzeme, alet ve edevatın satılması ortak dışı işlem olarak değerlendirilmeyecektir.

- Öte yandan, bazı kooperatiflerin ana sözleşmelerinde, "ortakların sosyal, kültürel ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak üzere gerekli tesisleri kurmak, işletmek veya kiraya vermek ...." hükmü yer alabilmektedir. Ana sözleşmelerinde söz konusu hüküm olsa dahi fiilen söz konusu tesislerin kurulup bizzat işletilmesi veya kiraya verilmesi ortak dışı işlem olarak değerlendirilecektir. Bu hükmün, ana sözleşmede yer alması tek başına mükellefiyet için yeterli olmayacaktır.

---

o [> SORU 5: Kooperatiflere yapılan kira ödemelerinden kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekiyor mu?](#)

- Kooperatiflerin aktifinde kayıtlı işyerlerini kiraya vermesi durumunda, kooperatife yapılacak kira ödemeleri üzerinden kiralayanlar tarafından Kurumlar Vergisi Kanununun 15/1-b maddesi uyarınca %20 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekir.
-

o [> SORU 6: Yeni kurulan yapı kooperatiflerinde arsa temin edilmemesi veya henüz inşaat aşamasına gelinmemesi sebebiyle inşaat ruhsatı alınamaması durumunda kooperatif muafiyeti şartları ihlal edilmiş sayılacak mıdır?](#)

- Yeni kurulan kooperatiflerde henüz arsa temin edilmemesi ve inşaat aşamasına gelinmemesi nedeniyle yapı ruhsatının bulunmaması kurumlar vergisi muafiyetine engel teşkil etmeyecektir.
-

o [> SORU 7: Yapı kooperatiflerinin inşaat ruhsatı kooperatif ve ortakları adına olması durumunda da muafiyet sona erer mi?](#)

- İnşaat ruhsatının yapı kooperatifi adına olması Kanun hükmü gereğidir. Bu nedenle inşaat ruhsatının kooperatif ve ortakları adına olması durumunda da muafiyet şartı ihlal edilmiş olacaktır.
-

o [> SORU 8: Konut yapı kooperatiflerinde kat irtifak tapusunun üyeler adına alınması ya da üyelere devri durumunda kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanmak mümkün müdür?](#)

- Arsa tapusunun kooperatif tüzel kişiliği adına bulunmaması durumunda kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanılması mümkün değildir.
-

o [> SORU 9: Kooperatifin kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanabilmesi için üst birliğe üye olma şartı var mıdır?](#)

- 01/01/2006 tarihinden itibaren üst birliğe üye olma şartı kaldırılmıştır. Dolayısıyla, muafiyet şartlarından faydalanabilmek için üst birliğe üye olunmasına gerek bulunmamaktadır.
-

o [> SORU 10: Kooperatifin elinde bulunan arsasının kamulaştırılmasının ve bu kamulaştırma neticesinde elde edilecek gelirin ortaklara dağıtılması durumunda kurumlar vergisi muafiyeti ihlal edilmiş sayılacak mıdır?](#)

- Kooperatif arsasının kamulaştırılması ortak dışı işlem sayılmayacağından kurumlar vergisi muafiyetini sona erdirmeyecektir. Ancak kamulaştırma

neticesinde elde edilen gelirin ortaklara dağıtılması ise muafiyet şartlarından biri olan "ortaklara kazanç üzerinden pay verilmemesi" şartına aykırılık teşkil edeceğinden kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edilmesi gerekecektir.

○ [> SORU 11: Amacını gerçekleştiremeyen kooperatifin elindeki arsasını satması ve satış neticesinde oluşan kazancını ortaklarına dağıtması halinde kurumlar vergisi karşısındaki durumu ne şekilde olacaktır?](#)

- Kooperatifin sahip olduğu arsasını satması ortak dışı işlem sayılacağından kurumlar vergisi muafiyeti sona erecektir. Bu satış neticesinde elde edilen kazancın dağıtılması da gelir vergisi stopajına tabi olacaktır. Ancak, stopaj yapılacak tutar, ortakların kooperatife ödedikleri aidatlar ile arsanın satılması neticesinde oluşacak kazancın arasındaki fark olacaktır. Yani kooperatif ortaklarının ödediği aidatların tekrar ortaklara dağıtılması gelir vergisi tevkifatı kapsamına girmemektedir.

○ [> SORU 12: Kooperatifin inşa ettiği konutların ortaklara dağıtılmasından sonra kooperatifin elinde kalan işyeri, konut ve arsaların ortaklara ya da ortak dışı kişilere satılması durumunda kurumlar vergisi muafiyeti ne şekilde olacaktır?](#)

- Kooperatifin inşa ettiği konutların ortaklara dağıtılmasından sonra kooperatifin elinde kalan konut, işyeri arsaların ortaklara ya da ortak dışı kişilere satılması ortak dışı işlem sayılacağından, bu tarih itibariyle kurumlar vergisi muafiyeti sona erecektir.

○ [> SORU 13: Yapı kooperatifinin arsasını kat karşılığı olarak müteahhide vermesi ortak dışı işlem sayılıp, muafiyeti engeller mi?](#)

- Yapı kooperatiflerinin, arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir işyeri iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem olarak kabul edilmeyecek ve muafiyeti engellemeyecektir.

○ [> SORU 14: Yapı kooperatifinin üyelerini konut sahibi yapma amacıyla başkasının arsası üzerinde kat karşılığı inşaat yapması ortak dışı işlem sayılıp, muafiyeti engeller mi?](#)

- Gerek arsa tapusunun kooperatif adına olmaması gerekse müteahhitlik işi yapılması nedeniyle bu işe başlandığı tarih itibariyle muafiyet sona erecektir.

○ [> SORU 15: Tasfiye halindeki kooperatiflerin ellerinde kalan işyeri, konut veya arsaları satmaları halinde, kurumlar vergisi muafiyeti sona erecek midir?](#)

- Tasfiye halindeki kooperatiflerin ellerinde kalan işyeri, konut veya arsaları satmaları halinde satış tarihi itibariyle kurumlar vergisi muafiyeti sona erecektir.

○ [> SORU 16: Kooperatifler taşınmaz satış kazancı istisnasından faydalanabilir mi?](#)

- Kooperatiflerin sahip oldukları arsaları satmaları halinde muafiyetleri sona ermekte ve kurumlar vergisi mükellefi olmaktadır. Aktiflerinde iki yıldan fazla süre tuttıkları arsaları satmaları halinde katma değer vergisi hesaplanmamakta

ve satıştan doğan kazancın %50'si 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre kurumlar vergisinden istisna edilmektedir. Ancak, satıştan elde edilen kazancın bir fon hesabına alınması, ortaklara dağıtılmaması ve kooperatif amaçları için kullanılması gerekmektedir. Tasfiye halindeki kooperatiflerin ise taşınmaz satış kazancı istisnasından faydalanması mümkün bulunmamaktadır.

- [> SORU 17: Kurumlar vergisi mükellefi durumunda bulunan ve üye aidatlardan başka bir gelir elde etmeyen kooperatiflerin kurumlar vergisi karşısındaki durumu ne şekilde olacaktır?](#)
  - Kurumlar vergisi mükellefi durumunda bulunan kooperatiflerin üyelerince yapılan aidat ödemeleri için fatura keserek katma değer vergisi hesaplamaları ve bu aidatları kurum kazancının bir unsuru sayılarak vergiye tabi kurum kazancına dâhil etmeleri gerekmektedir.

- [> SORU 18: Site işletme kooperatifleri de kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanabilir mi?](#)
  - Site işletme kooperatifleri de 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde belirtilen muafiyet şartlarını taşıması halinde kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanması mümkün bulunmaktadır.

- [> SORU 19: Site işletme kooperatife ait alanların kafeterya ve market olarak işletilmesi veya bunların işletilmek üzere kiraya verilmesi ortak dışı işlem midir?](#)
  - Site işletme kooperatiflerince, kooperatife ait kafeterya ve market olarak işletilen taşınmazların kiralanması ya da buraların kendilerince işletilmesi ortak dışı işlem sayılacak ve muafiyet şartları ihlal edilecektir. Aynı şekilde, çay bahçesi, otopark işletmeciliği vb. faaliyetlerde bulunması da muafiyeti sona erdirecektir.

- [> SORU 20: Kooperatif gelirlerinin sadece taşınmaz kira gelirlerinden ve mevduat faizlerinden oluşması halinde beyanname verilmesi gerekir mi?](#)
  - Kooperatiflerin taşınmazlarını kiraya vermeleri ortak dışı işlem olarak değerlendirileceğinden kooperatif tüzel kişiliğine bağlı olduğu kabul edilen iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekmektedir. Ancak, bu iktisadi işletmelerin başkaca gelir getirici faaliyetinin bulunmaması ve gelirlerinin sadece vergi kesintisine tabi tutulmuş taşınmaz kira gelirleri ile vergi kesintisine tabi tutulan mevduat faizlerinden ibaret olması halinde, kurumlar vergisi beyanname (geçici vergi beyannameleri dahil) vermelerine gerek bulunmamaktadır. Yapılan vergi kesintileri nihai vergileme olacaktır.
Öte yandan, kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan bu iktisadi işletmelerin kurumlar vergisi beyanname de dahil olmak üzere mükellefiyetle ilgili tüm ödevlerin yerine getirilmesinden kooperatif tüzel kişiliği sorumlu olacaktır.

- [> SORU 21: Kooperatiflerde hangi durumlarda iktisadi işletme oluşur?](#)
  - Kooperatiflerin, 1/1/2018 tarihinden itibaren gerçekleştirecekleri ortak dışı işlemler nedeniyle muafiyetleri etkilenmeyecek; ancak bu işlemlerden elde edilen

kazançlar kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisine tabi tutulacaktır. Dolayısıyla, muafiyete ilişkin diğer şartları taşıyan kooperatiflerin ortak dışı işlemlerinden elde edilen kazançları kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisine tabi tutulacak, ortak içi işlemlerinden elde edilen kazançlarının kurumlar vergisine tabi tutulması söz konusu olmayacaktır.

- **MENKUL SERMAYE İRADI**

- [> SORU 1: Tam mükellef kurumdan elde edilen kar paylarının vergilendirilmesi nasıl olacaktır?](#)

- - Her nevi hisse senetleri kar payları,
- İştirak hisselerinden doğan kazançlar,
- Kurumların idare meclisi başkan ve üyelerine verilen kar paylarının yarısı,

gelir vergisinden istisna olup, kalan tutarın ilgili yıl beyan haddini aşması halinde beyanname verilecektir. (2018 yılı için 34.000) Ayrıca kurum bünyesinde yapılan % 15 oranındaki tevkifatın tamamı, yıllık beyannameye hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir.

- [> SORU 2: Eurobond faiz gelirinin vergilendirilmesi nasıl olacak, istisna veya indirim yapılacaktır mı?](#)

- Vergi uygulaması bakımından Devlet tahvili ve Hazine bonosu gibi değerlendirilmekle birlikte Eurobondlar Geçici 67 nci madde kapsamında değildir. Dolayısıyla Eurobond faiz gelirleri beyan sınırını aşmaları halinde beyan edilirler. (2018 yılı için 34.000 TL) Bu uygulamada Eurobondların ihraç tarihinin bir önemi bulunmamaktadır. Eurobondlar döviz cinsinden ihraç edildiğinden indirim oranı uygulanmamaktadır. Geçici 59 uncu maddenin yürürlüğü 31/12/2007 tarihinde sona erdiğinden bu tarihten sonra elde edilen gelirler için bu istisna uygulanmamaktadır.
-

- [> SORU 3: Dar ve tam mükellef gerçek kişinin elde ettiği Döviz/TL mevduat faizi, repo gelirlerinin vergilendirilmesi nasıl olacaktır?](#)

- Bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralarına yürütülen faizler hariç olmak üzere, tam veya dar mükellef ayrımı yapmaksızın ve mevduatın TL veya döviz cinsinden olmasının bir önemi olmaksızın, tüm mevduatlar tevkif yoluyla vergilendirilmektedir.

- 01/01/2013 tarihli ve 28515 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 24/12/2012 tarihli ve 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yapılmış olan düzenlemeler çerçevesinde; 2013 takvim yılından itibaren elde edilen döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler vadelere göre % 18, % 15 ve % 13 oranlarında; mevduat faizleri de vadelere göre % 15, % 12 ve % 10 oranlarında tevkifata tabidir.

- Söz konusu tevkifat oranları, 30/8/2018 tarihli ve 53 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 31/8/2018 tarihinden itibaren 3 ay süreyle sınırlı olarak, vadesiz ve özel cari hesaplara ve söz konusu tarihten itibaren açılan veya vadesi yenilenen vadeli

hesaplara uygulanmak üzere döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler için vadelere göre %20, %16 ve %13; mevduat faizleri için de vadelere göre %5, %3 ve %0 olarak yeniden belirlenmiş olup, anılan düzenleme kapsamında 30/11/2018 tarihinden sonra açılan veya vadesi yenilenen vadeli hesaplardan elde edilen gelirler için 24/12/2012 tarihli ve 2012/4116 sayılı BKK uyarınca belirlenen tevkifat oranlarının uygulamasına devam olunacaktır.

- Yukarıda bahsi geçen Kararnameler dışında kalan mevduat hesaplarından elde edilen gelirlere ise % 15'lik kanuni oran uygulanmaktadır.

- Repo işlemlerinden 2018 takvim yılında elde edilen gelirler de % 15 oranında tevkifata tabidir.

Tevkif yoluyla vergilendirilen bu gelirler için yıllık beyanname verilmeyecektir. Tevkifat uygulamasında gelir sahibinin gerçek/tüzel kişi ya da tam/dar mükellef olmasının veya elde edilen gelirin vergiden istisna olup olmamasının önemi bulunmamaktadır.

Ancak, tam mükellef gerçek kişilerin yurt dışındaki bir bankadan elde ettiği mevduat faizleri yurt dışında elde edilen gelir niteliğinde olduğundan ve Türk Vergi Kanunlarına göre herhangi bir vergi tevkifatına tabi tutulmadıklarından Gelir Vergisi Kanununun 86/1-d maddesine göre 2018 yılı için 1.800 TL olarak belirlenen beyan haddi dikkate alınarak yıllık gelir vergisi beyannamesi ile menkul sermaye iradı olarak beyan edilecektir.

Söz konusu miktarı aşan ve yabancı ülkelerdeki bankalardan elde edilen faiz gelirlerinin eğer Türkiye'de elde edilmiş diğer gelirler varsa bu takdirde de beyannameye dâhil edilmesi gerekmektedir. Yurt dışından yabancı para birimine göre elde edilen faiz gelirleri elde edildiği tarih itibarıyla T.C. Merkez Bankası tarafından belirlenen döviz alış kuru dikkate alınarak hesaplanmaktadır.

---

o [> SORU 4: Dar ve tam mükellef gerçek kişinin Türkiye'de elde ettiği Özel Finans Kurumları tarafından ödenen kar payı gelirinin vergilendirilmesi nasıl olacaktır?](#)

- - 01/01/2013 tarihli ve 28515 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 24/12/2012 tarihli ve 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yapılmış olan düzenlemeler çerçevesinde; 2013 takvim yılından itibaren elde edilen döviz katılma hesaplarına ödenen kar payları vadelere göre % 18, % 15 ve % 13 oranlarında; diğer katılma hesaplarına ödenen kar payları ise vadelere göre % 15, % 12 ve % 10 oranlarında tevkifata tabidir.

- Söz konusu tevkifat oranları, 30/8/2018 tarihli ve 53 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31/8/2018 tarihinden itibaren 3 ay süreyle sınırlı olarak, vadesiz ve özel cari hesaplara ve söz konusu tarihten itibaren açılan veya vadesi yenilenen vadeli hesaplara uygulanmak üzere katılım bankalarının döviz katılma hesaplarına ödenen kar payları için vadelere göre %20, %16 ve %13; katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları için de vadelere göre %5, %3 ve %0 olarak yeniden belirlenmiş olup, anılan düzenleme kapsamında 30/11/2018 tarihinden sonra açılan veya vadesi yenilenen vadeli hesaplardan elde edilen gelirler için 24/12/2012 tarihli ve 2012/4116 sayılı BKK uyarınca belirlenen tevkifat oranlarının uygulamasına devam olunacaktır.

Tevkif yoluyla vergilendirilen bu gelirler için yıllık beyanname verilmeyecektir. Tevkifat uygulamasında gelir sahibinin gerçek/tüzel kişi ya da tam/dar mükellef

olmasının veya elde edilen gelirin vergiden istisna olup olmamasının önemi bulunmamaktadır.

Ancak, tam mükellef gerçek kişilerin yurt dışındaki bir bankadan elde ettiği mevduat faizleri yurt dışında elde edilen gelir niteliğinde olduğundan ve Türk Vergi Kanunlarına göre herhangi bir vergi tevkifatına tabi tutulmadıklarından Gelir Vergisi Kanununun 86/1-d maddesine göre 2017 yılı için 1.600-TL olarak belirlenen beyan haddi dikkate alınarak yıllık gelir vergisi beyannamesi ile menkul sermaye iradı olarak beyan edilecektir.

Söz konusu miktarı aşan ve yabancı ülkelerdeki bankalardan elde edilen faiz gelirlerinin eğer Türkiye'de elde edilmiş diğer gelirler varsa bu takdirde de beyannameye dâhil edilmesi gerekmektedir. Yurt dışından yabancı para birimine göre elde edilen faiz gelirleri elde edildiği tarih itibariyle T.C. Merkez Bankası tarafından belirlenen döviz alış kuru dikkate alınarak hesaplanmaktadır.

Kıyı bankacılığı (off-shore) dolayısıyla elde edilen mevduat faizleri de bu kapsamda değerlendirilir.

---

o [> SORU 5: Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın elde ettiği menkul sermaye iratlarının vergilendirilmesi ne şekilde olacaktır?](#)

- Çalışma veya oturma izni alarak altı aydan fazla bir süre yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlar bakımından dar mükellefiyet esasında vergilendirilmektedir. Dar mükellefiyet esasında vergilendirilecek söz konusu vatandaşlarımızın, Türkiye'de elde ettiği gelirin tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş menkul sermaye iratlarından ibaret olması halinde beyanname verilmeyecektir. Dar mükellefiyete tabi olanlar, Türkiye'de elde ettikleri, vergi kesintisine tabi tutulmamış menkul sermaye iratlarının tamamını, elde etme tarihinden itibaren 15 gün içinde münferit beyanname ile bildirecek ve vergisini de aynı süre içerisinde ödeyeceklerdir.

---

o [> SORU 6: Gayri Menkul Sermaye İradı mükelleflerinin kiralarnı tahsil edememeleri dolayısıyla açtıkları dava sonucu elde ettikleri yasal faizlerin vergilendirilmesi nasıldır?](#)

- Kiracıların kira bedellerini ödememeleri nedeniyle açılan davalar sonucu verilen yargı kararlarında, kira bedelinin yanı sıra yasal faiz ödenmesine de karar verilmiş olması halinde, tahsil edilen kira bedelinin gayrimenkul sermaye iradı, faiz gelirin ise menkul sermaye iradı olarak vergilendirilmesi gerekir.

---

o [> SORU 7: Menkul kıymetler yatırım fonları ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi nasıldır?](#)

- Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan menkul kıymetler yatırım fonlarının katılma belgelerinin ilgili olduğu fona iadesi ve menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin alım satımından elde edilen gelirler geçici 67 nci madde kapsamında tevkifat yoluyla vergilendirilmektedir.

Tevkifat oranı gerçek kişiler için % 10, kurumlar için ise % 0 olarak uygulanmaktadır. Hisse senedi yoğun fonların katılma belgelerinden elde edilen gelirler hem gerçek kişi hem kurumlar için % 0 oranında vergilendirilmektedir.

Sürekli olarak portföyünün en az % 51'i Borsa İstanbul AŞ'de işlem gören hisse

senetlerinden oluşan yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılmasından doğan gelirler tevkifat kapsamında bulunmamaktadır.

Söz konusu gelirler için yıllık beyanname verilmesine gerek bulunmamaktadır.

---

o [> SORU 8: Bireysel Emeklilik ve Sigorta Sisteminden elde edilen Menkul Sermaye İradları nasıl vergilendirilecektir?](#)

- Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından;
  - * On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara ödenen irat tutarları, %15
  - * On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları, %10 oranında tevkifata tabidir. Bireysel emeklilik sisteminden;
  - * On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.), %15
  - * On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.), %10
  - * Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.), %5 oranında tevkifata tabidir.

Tevkif yoluyla vergilendirilen bu gelirler için yıllık beyanname verilmeyecektir.

---

o [> SORU 9: Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirler nasıl vergilendirilir ?](#)

- Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirler Geçici 67 nci madde kapsamında tevkifat yoluyla vergilendirilmektedir. Hisse senedine ve hisse senedi endekslerine dayalı olarak yapılan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirler için tevkifat oranı % 0'dır. Bunlar dışında kalan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen gelirler için ise tevkifat oranı gerçek kişilerde % 10, kurumlarda % 0 olarak uygulanmaktadır.

---

o [> SORU 10: Tasarruflarını bankalarda değerlendiren bir kooperatifin elde ettiği faiz gelirlerini ortaklarına dağıtması halinde kurumlar vergisi yönünden mükellefiyet doğar mı?](#)

- Tasarruflarını bankaya yatırarak elde ettiği faiz gelirini ortaklarına dağıtan kooperatif sermaye üzerinden kazanç dağıttığından Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendindeki muafiyet hükmünden yararlanamaz. Ancak kooperatifin söz konusu faiz gelirini ortaklarına dağıtmayarak sermayesine eklemesi durumunda kurumlar vergisi mükellefiyeti doğmayacaktır.

◦ [> SORU 11: Eurobond faiz geliri elde eden dar mükelleflerin bu geliri nasıl vergilendirilmelidir?](#)

- Dar mükellef gerçek kişilerce Eurobondlardan elde edilen faiz gelirleri, Türkiye'de tevkif suretiyle vergilendirilmiş kabul edildiğinden, bu kıymetlerden elde edilen faiz gelirleri tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceği gibi, diğer gelirlerin beyanı halinde de beyannameye dâhil edilmeyecektir.

◦ [> SORU 12: 2018 yılında tam mükellef gerçek kişilerce elde edilen TL cinsinden Devlet tahvili ve Hazine bonusu faiz gelirleri hangi durumda beyan edilecektir?](#)

- Beyanname verilip verilmeyeceğinin tespitinde, Devlet tahvili ve Hazine bonusunun ihraç tarihi önem arz etmektedir. Buna göre, 01/01/2006 tarihinden önce TL olarak ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonusu için, 2017/2018 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarına indirim oranı (% 129,43 % 140,41) olarak uygulanacak olup, indirim oranı birden büyük çıkmaktadır.

Bu çerçevede, 2018 takvim yılında elde edilen menkul sermaye iratlarından, 01/01/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan ve 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan her nevi tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler indirim oranının birden büyük olması dolayısıyla beyan edilmeyecektir.

01/01/2006 tarihinden itibaren ihraç edilen Devlet Tahvili ve Hazine bonolarından elde edilecek olan faiz gelirleri Geçici 67 nci madde kapsamında tevkifata tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.

• [MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ](#)

◦ [> SORU 1: Motorlu taşıtlar vergisi ne zaman ödenir?](#)

- Motorlu Taşıtlar Vergisi, her yıl Ocak ve Temmuz aylarında olmak üzere iki eşit taksitte ödenir.

◦ [> SORU 2: Yeni taşıt alımında ne zaman motorlu taşıtlar vergisi ödenir?](#)

- Taşıtlar, takvim yılının ilk altı aylık döneminde (Ocak-Temmuz) ve birinci taksitin ödenme süresi geçtikten sonra alınmış ise, birinci taksit bir ay içinde, ikinci taksit ise Temmuz ayında ödenir. Taşıtlar, takvim yılının son altı aylık döneminde (Temmuz-Aralık) ve ikinci taksitin ödenme süresi geçtikten sonra alınmış ise ikinci taksit bir ay içinde ödenir. Birinci taksit ise ödenmez.

◦ [> SORU 3: Motorlu taşıtlar vergisinde bir alt dilimden vergilendirme şartları nelerdir?](#)

- I) sayılı tarifede yer alan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerlerine ait yıllık tahakkuk eden vergi tutarlarının Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından o yılın Ocak ayında ilan edilen kasko sigortası değerlerinin % 5'ini aşması halinde, o yıl için ödenecek motorlu taşıtlar vergisi aynı yaş grubundan bir alt kademeye indirilir.

Taşıtları "Motorlu Kara Taşıtları Kasko Değer Listesi"nde yer alan mükellefler kasko sigortası değeri uygulamasından yararlanmak için yetkili sigorta acentelerine müracaat etmeden, Tebliğ ekinde yer alan "Kasko Sigortası Değeri Uygulaması Başvuru Formu"nu (Ek-2) düzenleyerek motorlu taşıtlar vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesine müracaat ederler.

Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından yayınlanan Motorlu Kara Taşıtları Kasko Değer Listesi nde yer almayan taşıtların kasko sigortasına esas olan değerleri; yetkili sigorta acenteleri tarafından Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği'nden alınarak, buna göre ilgili Yıl Motorlu Taşıtlar Vergisi Tutarına Esas Olan Kasko Sigortası Değeri Bildirim Formu düzenlenecektir.

Vergi daireleri, bu şekilde müracaatta bulunan mükelleflerin ibraz edecekleri söz konusu formda yer alan bilgileri, motorlu taşıtlar kütüğünde ve ilgili yılın Ocak ayında ilan edilen "Motorlu Kara Taşıtları Kasko Değer Listesi"nde yer alan bilgilerle karşılaştırarak, bilgilerin birbirini tutması halinde, başvuruda bulunan mükellefleri kasko sigortası değeri uygulamasından faydalandırır.

○ [> SORU 4: Engellilere \(engelli\) ait özel tertibatlı araçlarda motorlu taşıt vergisi var mı?](#)

- Engellilik dereceleri % 90 ve daha fazla olan malûl ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtları ile diğer malûl ve engellilerin, bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtları motorlu taşıtlar vergisinden istisna edilmiştir.

○ [> SORU 5: Ağustos ayında ikinci el binek otomobili alan şahsın Motorlu Taşıtlar Vergisi mükellefiyeti ne zaman başlar?](#)

- Kayıt ve tescil yapılmış olup da devir ve temlik sebebiyle kayıt ve tescil yapılan taşıtlarda değişiklik son altı ayında yapılmış ise takip eden takvim yılı başından itibaren başlar.

○ [> SORU 6: Çalınan araçlarla ilgili motorlu taşıtlar vergisi uygulaması nasıldır?](#)

- Çalınan araçların tescil kayıtlarının silinmesi ve tescil kayıtlarının silindiğinin trafik tescil kuruluşlarınca ilgili vergi dairelerine bildirilmesi halinde; tescil kaydının silindiği tarihi takip eden dönemin başından itibaren Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi hükmü gereğince, bu araçlardan dolayı motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyetleri bulunan kişilerin mükellefiyetleri sona erdirilecektir.

Çalınan araçların bulunması halinde ise bu araçların tescil kaydı üzerinde gerekli düzeltme işleminin yapıldığının trafik tescil kuruluşu tarafından ilgili vergi dairesine bildirilmesi halinde tescil kaydının yapıldığı tarihten itibaren motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyeti yeniden başlatılacaktır. Mükellefiyetin sona erdiği tarih ile mükellefiyetin başladığı tarih arasında geçen dönemler içerisinde motorlu taşıtlar vergisi tahakkuku yapılmayacaktır.

○ [> SORU 7: Araç, kimlik, tescil ve trafik para ceza bilgilerinde hata olması durumunda, düzeltme işlemi için vergi dairesine başvurunuzda bulundurmanız gereken evraklar](#)

[nelerdir?](#)

- A. Araç Bilgilerinizde Hata Varsa
    1. Ruhsat,
    2. Teknik Belge,
    3. Şahadetname (Gümrük Girişli Araçlar için),
    4. Aracınızda herhangi bir tadilat var ve işlem görmemişse Karayolları Uygunluk Belgesi,
  - B. Tescil Tarihinizde Hata Varsa
    1. Ruhsat,
    2. Satış işleminiz varsa satış senediniz,
    3. Veraset işleminiz varsa veraset ilamınız ve varislerin Vergi Numaraları,
  - C. Mükellef bilgilerinizde hata varsa
    1. Kimlik bilgilerinizde hata varsa
      - a- Nüfus Cüzdanı,
      - b- Vergi Kimlik Numaranız,
      - c- Ruhsat,
    2. Adres bilgilerinizde hata varsa
      - a - Vergi Kimlik Numaranız,
      - b - Adresiniz değişmişse yeni adresinizi bildirir dilekçe,
  - D. Trafik para cezaları bilgileri
    - a- Polis, Banka ve diğer vergi dairelerine yaptığımız ödemeleriniz halen plakanızda borç olarak gözüküyorsa makbuzlarınız,
    - b- Trafik Para Cezası konusunda mahkeme kararınız varsa kararın aslı,
- Yukarıda açıklanan bilgilerden konunuza uyan belgelerle birlikte plakanın kayıtlı olduğu vergi dairesine müracaat edilmesi gerekmektedir.

◦ [> SORU 8: Trafik para cezalarının ödemesi nasıl yapılır?](#)

- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre verilen idari para cezaları kesinleşmeden önce muhasebe yetkilisi mutemetlerine ve vergi dairelerine veya vergi daireleri adına tahsilat yetkisi bulunan bankalara ya da posta idaresine ödenebilmektedir.

Söz konusu cezaların kesinleşmesinden sonra ise ödemeler, ilgili vergi dairesinin hesabının bulunduğu bankalara veya vergi dairelerine yapılacaktır.

Trafik idari para cezasını ödemek isteyen borçlunun ceza tutanağı ile vergi dairesine başvurması halinde, emniyet genel müdürlüğü tarafından veri tabanına söz konusu cezaya ilişkin bilgi girişi yapılmamış olsa bile tutanak bilgilerine istinaden vergi dairesince tahsilat yapılmaktadır. Ancak trafik idari para cezası tutanağı bulunmayan ve veri tabanına da bilgi girişi yapılmayan cezaların vergi dairelerince tahsilatı yapılamamaktadır. Buna göre bir trafik idari para cezasının vergi dairelerine ödenmek istenmesi halinde trafik idari para cezası tutanağının ibrazı ya da emniyet genel müdürlüğü tarafından söz konusu cezanın veri tabanına bilgi girişinin yapılması veya cezayı veren idare tarafından tebliği yapılan ve kesinleşen trafik idari para cezası tutanağının tahsil için ilgili vergi dairesine gönderilmesi gerekmektedir.

◦ [> SORU 9: Motorlu taşıtlar vergisi bankadan ödenebilir mi?](#)

- Evvelce bankalar tarafından yıl içinde gecikme zamlı olarak tahsil edilen motorlu taşıtlar vergisi, içinde bulunulan yıla ilişkin olup olmamasına bakılmaksızın gecikme zamlı olarak tahsil edilecektir. Motorlu taşıtlar vergisinin bankalara veya kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi halinde, elektronik tahsil anlaşması yapılmış bankalar ve kredi kartı ile yapılan ödemeler, aynı tarih itibarıyla

mükellefin hesabına geçmektedir.

-
- [> SORU 10: Motorlu taşıtlar vergisi ve trafik para cezaları tecil ve taksitlendirilebilir mi?](#)
    - Motorlu taşıtlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisine ait gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezası, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre verilen trafik para cezaları, 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca tahsili gereken geçiş ücreti ve idari para cezalarından olan alacakların ve bunlara ilişkin fer'ilerinin tecil taleplerini; tecili talep edilen alacağın tutarına bakılmaksızın değerlendirerek sonuçlandırmaya ve tecil müracaat tarihinden itibaren azami 30 ayı aşmayacak şekilde süre vermeye vergi daireleri yetkili kılınmıştır.

  - [> SORU 11: Motorlu taşıt vergisi borcu tecil edilen aracın muayene yaptırabilmesi için muayene izin belgesi \(borcu yoktur\) düzenlenebilir mi?](#)
    - Motorlu taşıtlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisine ait gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezası, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre verilen trafik para cezaları, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre verilen idari para cezaları, 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca tahsili gereken geçiş ücreti ve idari para cezalarından olan alacakların ve bunlara ilişkin fer'ileri tecil edilen borçluların, tecil şartlarına uygun ödeme yaptığı sürece maliki oldukları motorlu taşıta ilişkin fenni muayene yaptırabilmeleri, denize veya uçuşa elverişlilik belgesi alabilmeleri için Fenni Muayene İzin Belgesinin düzenlenmesi gerekmektedir.

  - [> SORU 12: İnternet vergi dairesinde Motorlu Taşıtlar Vergisinin kredi kartıyla ödenmesi esnasında dikkat edilmesi gereken hususlar nelerdir?](#)
    - 1- Plaka bitişik yazılacak özel plaka 'Hayır' seçilecek.
    - 2- Gerçek kişiler 'TC kimlik numarası', Tüzel kişiler 'Vergi kimlik numarası' ile işlem yapacaklar.
    - 3- Tahsilat belgesini resmi işlemlerde kullanmak isteyenler; Tahsilat belgesinin bilgisayar çıktısı şeklinde alındıktan sonra vergi dairesine onaylatarak resmi işlemlerde kullanabilirler.
    - 4- Vadesi geçmiş motorlu taşıtlar vergisinin kredi kartıyla ödenmesi; kredi kartıyla ödeme yaparken vadesi geçmiş MTV satırı tıklanabiliyorsa ödeme yapılabilir.
    - 5- Beyaz ekran geldiğinde yoğunluktan kaynaklanıyor.
    - 6- Lütfen bekleyiniz uyarısı ekranda sürekli gözüktüğünde bankanın yoğunluğundan kaynaklanmaktadır.
    - 7- 'Kredi kartı geçersizdir' uyarısında Kredi kartının türü seçilecek ve kredi kartı numarasının ilk 8 rakamı yazılacak.
    - 8- Yukarıda açıklanan sorunların haricinde "mtvvd@gelirler.gov.tr" adresine mail atıldığında şube mailin geliş sırasına göre cevap vermektedirler"
    - 9- Askıda işlem kaldı uyarısı; bankadan olumlu veya olumsuz geri bildirim yapılmadığı için bu uyarı geliyor. Uyarı için belirli bir süre (5 dakika gibi) veriliyor, bu sürenin sonunda işlemleri tekrar denemek gerekiyor. Buna rağmen uyarı devam ediyorsa banka ile irtibata geçilmesi gerekmektedir.

  - [> SORU 13: Motorlu taşıt vergisi ve trafik para cezası için internet vergi dairesinden ödeme yapıldığında ödeme belgesi nasıl alınır?](#)

- İnternet vergi dairesi alındısı vergi daireniz ya da bankanız tarafından üretilemez. İnternet vergi dairesi alındısı ödemenin başarıyla yapıldığını bildiren sayfadan alındıyı indir (PDF) butonuna basarak bilgisayarınıza kaydedebilirsiniz. Bu alındıya daha sonra yeniden erişmek isterseniz, www.gib.gov.tr adresine girin. İnternet vergi dairesini tıklayın. Gelen ekranın sol alt tarafında Sık Kullanılanlar adınının en altındaki Motorlu Taşıtlar Sorgulaması ve Kredi Kartı ile Ödeme adımına tıklayın. Çıkan ekrandan sol tarafta Motorlu Taşıtları tıklayın. Daha sonra Kredi Kartı İle Ödeme Bilgisi Sorgulama tıklayın. Çıkan ekranda istenilen bilgilerin girişini yapmalısınız.

○ > [SORU 14: Kredi kartıyla bankadan - internet vergi dairesinden ödeme yapılması ve ödemenin hesapta görülmemesi durumunda ne yapılmalıdır?](#)

- Bankalardan yapılan ödemelerde en geç 3 işgünü içinde hesaba işlenecektir. Kredi kartıyla www.gib.gov.tr'den ve bankanın internet şubesinde ödeme yapılmışsa, internet vergi dairesinden 2 saat sonra tekrar sorgulanır. Vergi Tahsil edildi ibaresi bulunan ekran geldiyse vergi dairesindeki hesabınıza işlememiş bile olsa ödeme gerçekleşmiş olduğu için mükerrer ödeme yapılmamalıdır.

○ > [SORU 15: Kredi kartıyla motorlu taşıtlar vergisinin mükerrer ödenmesi durumunda ne yapılmalıdır?](#)

- Aynı borcun kredi kartıyla birden fazla ödenmesi durumunda sistem ikinci ödemenin kabul edilmediğini bankaya otomatik olarak bildiriyor. Finansallaşma gerçekleştirilmiyor. Ancak izleyen iş günü bankanızın müşteri hizmetlerini arayarak veya internet bankacılığında kredi kartınızın dönem içi işlemlerini kontrol ederek yaptığınız ikinci ödemenin hesabınıza iade edilip edilmediğini kontrol ediniz. İade edilmediğine eminseniz aşağıdaki adımları izleyiniz. Kredi kartıyla internet sayfamızdan adına mükerrer ödeme yapılan mükellef, aracın bağlı olduğu vergi dairesine giderek İade / mahsup dilekçesi vermelidir. Mükerrer ödemelerin bütün ödeme belgeleri, iade / mahsup dilekçesi ve adına ödeme yapılan araç sahibinin kimlik belgesi vergi dairesine ibraz edilmelidir.

○ > [SORU 16: Motorlu Taşıtlar Vergisi veya Trafik İdari Para Cezası ödendiği halde plakada sorgulandığında borç olarak görünüyor?](#)

- Yapılan ödeme ile tahakkukun ilişkilendirilebilmesi için plakanın kayıtlı olduğu vergi dairesine veya <http://www.gib.gov.tr> adresindeki İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden talebinizi iletebilirsiniz.

○ > [SORU 17: Motorlu Taşıtlar Vergisi ve Trafik İdari Para ceza borçları nereden öğrenilir?](#)

- Motorlu Taşıtlar Vergisi ve tebliğ edilmiş Trafik İdari Para cezalarına ait borçları <https://ivd.gib.gov.tr> adresi üzerinden veya ilgili vergi dairelerine başvurarak öğrenilebilir.

○ > [SORU 18: Adınıza düzenlenen Trafik İdari Para Cezası Tutanağı hakkında detaylı bilgi nereden öğrenilir?](#)

- Trafik İdari Para Cezası detay bilgileri için <https://www.turkiye.gov.tr> veya

<https://www.egm.gov.tr> adresi üzerinden bilgi alınabilir.

- > [SORU 19: Motorlu Taşıtlar Vergisi miktarı ve kriterleri hakkında bilgi nereden öğrenilir?](#)

- <https://ivd.gib.gov.tr> adresindeki hesaplamalar menüsünden bilgi edinilir.

- > [SORU 20: Trafik İdari Para Cezası tebliğ edilmediği halde neden sistemde borç bulunmaktadır?](#)

- Trafik İdari Para Cezası tutanakları Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenmekte ve ilgisine tebliğ edildikten sonra kesinleşme tarihinden sonra elektronik olarak Başkanlığımıza aktarılmaktadır. Bu nedenle <https://www.turkiye.gov.tr> veya <https://www.egm.gov.tr> adresinden Trafik İdari Para Cezası tutanak bilgileri hakkında detaylı bilgi alınabilir.

- > [SORU 21: Motorlu Taşıtlar Vergisi ve Trafik İdari Para Cezaları internet vergi dairesi üzerinden ödedikten sonra İnternet Vergi Dairesi Ödeme Alındısı belgesi tekrar nasıl alınabilir?](#)

- <http://www.gib.gov.tr/> adresindeki İnteraktif Vergi Dairesinden, İnternet Vergi Dairesi Ödeme Alındı belgesini tekrar edinebilirsiniz.

- > [SORU 22: E-Devlet uygulamasında borç görünen Trafik İdari Para Cezası henüz tebliğ edilmediyse nasıl ödenir?](#)

- <http://www.gib.gov.tr> adresindeki İnteraktif Vergi Dairesinden, vergi dairelerinden, bankalardan veya bankaların internet şubelerinden tutanak bilgileriyle birlikte beyanlı olarak ödenebilir.

- [MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ VE ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ \(ENGELLİ VATANDAŞLAR\)](#)

- > [SORU 1: Engellilere ait özel tertibatlı araçlarda motorlu taşıtlar vergisi istisnası var mıdır?](#)

- Engellilik dereceleri % 90 ve daha fazla olan malûl ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtları ile diğer malûl ve engellilerin, bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtları motorlu taşıtlar vergisinden istisna edilmiştir.

- > [SORU 2: Engellilik dereceleri %90 dan az olanlar istisna uygulamasından yararlanabilir mi?](#)

- Engellilik dereceleri %90 dan az olan malul ve engelliler, bu durumlarını tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınan sağlık kurulu raporu ile belgelendirmeleri ve kendi adlarına kayıt ve tescilli olan taşıtların engellilik haline uygun özel tertibatlı veya özel tertibatlı hale getirilmiş taşıtlar olduğunu belirten "Motorlu Araç Tescil Belgesi"nin ilgili tescil kuruluşlarınca onaylanmış örneği ile "Araçlar İçin Teknik Belge" ve "Proje Raporu"nun aslı veya noter onaylı örneğini ilgili vergi dairesine ibraz etmeleri halinde istisna hükmünden yararlanabileceklerdir.

---

o > [SORU 3: İstisnadan yararlanmak isteyen malul ve engellilerin, ilgili bildirimleri nereye vermeleri gerekmektedir?](#)

- İstisnadan yararlanmak isteyen malul ve engellilerin, "Malul ve Engelliler Adına Kayıt ve Tescilli Taşıtlarda Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnası Bildirim Formu"nu gerekli olan diğer belgelerle birlikte ilgili vergi dairesine vermeleri gerekmektedir.

---

o > [SORU 4: Otomatik vitesli taşıtlarda istisna uygulaması nasıldır?](#)

- Sağlık raporunda sadece sol alt ekstremitede (ayak veya bacakta) engelliliği olduğu belirtilen malul ve engellilerin otomatik vitesli taşıtlarının başkaca özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın, malul ve engelli adına kayıt ve tescil edildiği tarihten itibaren motorlu taşıtlar vergisinden istisna olur.

---

o > [SORU 5: ÖTV Kanununda malul ve engelliler için uygulanan istisnanın kapsamı nedir?](#)

- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendine göre (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan;
  - 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³' ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³' ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların engellilik derecesi % 90 veya daha fazla olan malûl ve engelliler tarafından,
  - 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2.800 cm³' ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dahil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin %50'sinin altında olanlar ile sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanların engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu ilgili mevzuat çerçevesinde alınan engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi %90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye ve ya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından,
  - 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³' ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³' ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,
  - Yukarıda belirtilen araçların anılan malûl ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu araçları hurdaya çıkaran malûl ve engelliler tarafından, beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiştir.

---

o > [SORU 6: Sağlık raporuna göre %90 engelli olan 4 yaşındaki çocuğum adına ÖTV istisnasından yararlanarak araba almak istiyorum. Buna göre ÖTV istisnasından yararlanabilir miyim?](#)

- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun (7/2) maddesine göre, Kanuna ekli (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tabi mallardan;
  - 87.03 (motor silindir hacmi 1600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir

hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, engellilik derecesi % 90 veya daha fazla olan malul ve engelliler,
- 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2.800 cm³' ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dahil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin %50'sinin altında olanlar ile sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanların engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu ilgili mevzuat çerçevesinde alınan engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi %90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye ve ya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından, beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı vergiden istisna edilmiştir. Bu hükmün uygulamasında engellilik oranı %90 ve üzerinde olan malul ve engellilerin yaşıyla ilgili bir sınırlama olmayıp, engellilik derecesi (tüm vücut fonksiyon kaybı oranı) %90'ın üzerinde olan engelli küçükler tarafından ilk iktisap edilecek araçta da ÖTV istisnasından yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

-
- o > [SORU 7: Engelliye ait aracın ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu pert olması, kullanılamaz hale gelmesi halinde yeni bir sıfır araç almasında ÖTV hesaplanır mı?](#)
-

- ÖTV Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (d) alt bendi uyarınca; malul ve engelliler tarafından istisnadan yararlanılarak ilk iktisabı yapılan aracın, deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya ayrılması halinde, bu aracın ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmemiş olsa dahi - aynı koşullarla - bir başka aracın ilk iktisabında da istisnadan yararlanılabilecektir.

-
- o > [SORU 8: Engelliler, araçlarını aldıktan 5 yıl sonra engelli olmayan birisine bir başkasına ÖTV ödemediği satabilirler mi?](#)
-

- ÖTV Kanununun 15/2-a maddesine göre, (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanların, veraset yoluyla intikaller hariç, ilk iktisabında istisna uygulanan malların istisnadan yararlananlar dışındakilerce iktisabında, ilk iktisabındaki matrah esas alınarak adına kayıt ve tescil işlemi yapılandıktan, kayıt ve tescili tarihinde geçerli olan oran üzerinden, bu tarihte özel tüketim vergisi alınacağı, Kanununun 7 nci maddesinin (2) numaralı bendi çerçevesinde istisnadan yararlananlar tarafından bu istisnadan yararlanılarak iktisap ettikleri kayıt ve tescile tabi malları 5 yıldan fazla kullanarak elden çıkarmaları durumunda ise bu hükmün uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. Bu hükme göre; Kanununun 7/2 nci maddesinde düzenlenen istisnadan yararlanan malul ve engellilerin bu kapsamda iktisap ettikleri araçları 5 yıldan fazla kullanarak bir başkasına satması durumunda, aracı alan kişi tarafından ÖTV ödenmeyecektir.

-
- o > [SORU 9: Engellinin araç alımında \(ilk iktisabında \) ÖTV doğar mı?](#)
-

- (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan;
  - a) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, engellilik derecesi % 90 veya daha fazla olan malûl ve engelliler tarafından,
  - b) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı, vergiden müstesnadır.

◦ [> SORU 10: Malul ve engellilere tanınan ÖTV istisnasından yararlanma süresi ne kadardır?](#)

- İstisnadan yararlanarak adlarına bir taşıt aracı tescil edilenlerin, ilk iktisap tarihinden itibaren 5 yıl süresince ÖTV ödemedi taşıt aracı satın almaları veya ithal etmeleri mümkün değildir. Ancak, istisna kapsamında iktisap edilen araçların, ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılması halinde beş yıllık süre dolmaksızın yeniden istisnadan yararlanılması mümkündür.

◦ [> SORU 11: Malul ve engellilerin, özel tertibat yapılma şartı olsun veya olmasın, ÖTV ödemedi iktisap edebileceği taşıt araçları hangileridir?](#)

- Malul ve engelliler; motor silindir hacmi 1600 cm³'ü aşmayan binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (steysin vagon, arazi taşıtı ve jeepler dahil), motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşmayan eşya taşımaya mahsus taşıtlar, motosikletler, mopedler ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtları özel tertibat yapılma şartı olsun veya olmasın ÖTV ödemedi iktisap edebileceklerdir.

• [ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ](#)

• [ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ](#)

◦ [> SORU 1: ÖTV'nin konusu nedir?](#)

- Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli;
  - (I) sayılı listedeki malların ithalatçıları veya rafineriler dahil imal edenler tarafından teslimi,
  - (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabı,
  - (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanlar ile (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların ithalatı veya imal ya da inşa edenler tarafından teslimi,
  - (I), (III) ve (IV) sayılı listedeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanların özel tüketim vergisi uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı,bir defaya mahsus olmak üzere özel tüketim vergisine tabidir.

◦ [> SORU 2: ÖTV Kanununa ekli listelerde hangi mallar vardır?](#)

- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli dört adet liste kapsamına giren mallar

Gümrük Tarife

İstatistik Pozisyonu (G.T.İ.P.) numaralarıyla tanımlanmıştır.

- (I) sayılı listenin A cetvelinde; akaryakıt ürünleri, doğal gaz, LPG,

- (I) sayılı listenin B cetvelinde; akaryakıt katılabilen solvent türevleri, tiner, bazyaj, madeni yağlar ve yağlama müstahzarları,

- (II) sayılı listede, yarı römorklar için çekiciler, binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan

taşımak üzere imal edilmiş motorlu taşıtlar, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, özel amaçlı motorlu taşıtlar, motosiklet, helikopter, uçak, gemi, yat, eğlence ve spor tekneleri gibi taşıtlar,

- (III) sayılı listenin A cetvelinde, alkolsüz içecekler ve alkollü içkiler,

- (III) sayılı listenin B cetvelinde; puro, sigarillo, sigara, nargile tütünü, enfiye veya çiğnemeye mahsus tütün gibi tütün mamulleri ve makaron,

- (IV) sayılı listede, genel itibarıyla, havyar ve havyar yerine kullanılan ürünler, kozmetik ürünleri, kürkler ve kürkten giyim eşyası, muzır neşriyat, sofras, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için bazı cam eşyalar, manikür ve pedikür takım ve aletleri, altın veya gümüş kaplama kaşık, çatal ve kaşık-çatal takımları, klimalar, ısıtıcılar, beyaz eşyalar, elektrik motorlu araçların motorunu çalıştırmaya mahsus araç pilleri, küçük ev aletleri, cep telefonu, telsiz-telefon cihazları, mikrofon, hoparlör, kulaklık, amplifikatörler, ses kayıt ve çalma cihazları, televizyon, projektör, kamera, ses ve görüntü cihazları, infrared ile çalışan uzaktan kumanda cihazı, inci ve kıymetli taşlardan mamul saat kayışları, tabancalar ve diğer ateşli silahlar ile sürgülü silahlar, kristal avizeler, bazı oyun eşyaları, hayvansal maddelerden süs eşyaları gibi mallar yer almaktadır.

---

o > [SORU 3: ÖTV'nin mükellefi kimlerdir?](#)

- ÖTV Kanununa ekli (I), (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar ile (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanları imal, inşa veya ithal edenler ile bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler, (II) sayılı listedeki mallardan, kayıt ve tescile tabi olanlar için; motorlu araç ticareti yapanlar, kullanmak üzere ithal edenler veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler.

---

o > [SORU 4: ÖTV'de vergilendirme dönemleri nasıldır?](#)

- Vergilendirme dönemi;

- (I) sayılı listedeki mallar için, her ayın ilk on beş günü birinci dönem, kalan günler ise ikinci dönem olarak belirlenmiştir.

- (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlarda vergilendirme dönemi olmayıp, ilk iktisapla ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce verginin beyanı ve ödenmesi esastır.

- (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanlar ile (III) ile (IV) sayılı listelerdeki mallar için, faaliyette bulunulan takvim yılının birer aylık dönemleridir.

---

o > [SORU 5: ÖTV beyannameleri hangi sürede verilir?](#)

▪ Beyanname;

- (I) sayılı listedeki mallar için vergilendirme dönemini izleyen onuncu günü akşamına kadar KDV (Katma Değer Vergisi) yönünden bağlı olunan vergi dairesine,

- (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlar için ilk iktisap ile ilgili işlemlerin tamamlanmasından önce bu işlemlerin yapıldığı yer vergi dairesine, birden fazla vergi dairesi varsa motorlu taşıtlar vergisi ile görevli vergi dairesine,

- (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayanlar ile (III) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar için vergilendirme dönemini izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar KDV yönünden bağlı olunan vergi dairesine,

verilir.

---

o > [SORU 6: İlk iktisap ne demektir?](#)

▪ İlk iktisap, (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye’de kayıt ve tescil edilmemiş olanların;

- kullanılmak üzere ithalini,

- müzayede yoluyla veya kayıt ve tescil edilmiş olsa dahi 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre iade edilenler de dahil motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını,

- motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktife alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini, ifade eder.

---

o > [SORU 7: ÖTV’de tecil terkin uygulaması nasıldır?](#)

▪ ÖTV Kanununda yer alan tecil-terkin uygulamaları bu Kanunun 8/1 ve 8/2 inci maddesinde düzenlenmiştir.

ÖTV Kanununun 8/1 inci maddesine göre, bu Kanuna ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki malların; (I) sayılı listeye dahil olmayan malların imalinde kullanılmak üzere mükellefler tarafından tesliminde tarh ve tahakkuk ettirilen özel tüketim vergisinin Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek kısmı, teminat alınmak suretiyle tecil olunur. Söz konusu malların tecil tarihini takip eden ay başından itibaren on iki ay içerisinde (I) sayılı listeye dahil olmayan malların imalinde kullanılması halinde tecil olunan vergi terkin edilir. Bu hükümlere uyulmaması halinde, bu malların tecil-terkin işlemi dışındaki amaçlarla tesliminde tarh edilmesi gereken vergi tutarından, daha önce tahsil edilen verginin mahsubundan sonra kalan tutar, vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirlenen gecikme zammı ile birlikte alıcıdan tahsil edilir. Ancak, tecil edilen verginin 213

sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler dolayısıyla terkin edilememesi halinde bu vergi, tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte alıcıdan tahsil edilir.

Diğer yandan ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki vergi tutarları uygulanarak teslim edilen malların, imalatçılar tarafından imalatta kullanılmaları halinde vergi tutarlarının indirimli uygulanmasına yönelik 9/10/2012 tarihli ve 28436 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 8/10/2012 tarihli ve 2012/3792 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 4 üncü maddesi ile (I) sayılı listenin (B) cetvelindeki malların; aynı Kanununun 8/1 inci maddesi uyarınca (I) sayılı listeye dahil olmayan malların imalinde kullanılmak üzere mükellefler tarafından tesliminde tarh ve tahakkuk ettirilen ÖTV’nin tecil edilecek kısmı sıfır olarak belirlendiğinden, bu Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih olan 9/10/2012 tarihi itibariyle tecil-terkin uygulaması fiilen sona ermiş bulunmaktadır.

ÖTV Kanununun 8/2 inci maddesine göre, ihraç edilmek kaydıyla ihracatçılara teslim edilen mallara ait özel tüketim vergisi, mükelleflerce ihracatçılardan tahsil edilmemesi şartıyla, bu mükelleflerin talebi üzerine vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur. Söz konusu malların ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren üç ay içerisinde ihraç edilmesi halinde tecil olunan vergi terkin edilir. İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi vade tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı ile birlikte tahsil olunur. Ancak, ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilememesi halinde, tecil edilen vergi, tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilir.

◦ [> SORU 8: ÖTV'de vergi indirimi nasıl uygulanır?](#)

- Özel Tüketim Vergisine tabi malların, yer aldıkları listedeki başka bir malın imalinde kullanılması halinde söz konusu mal için ödenen vergi, imal edilen mala ilişkin olarak ödenecek vergiden Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen esaslara göre indirilir.

◦ [> SORU 9: ÖTV Kanununda malul ve engelliler için uygulanan istisnanın kapsamı nedir?](#)

- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendine göre (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan;
  - 87.03 (2019 yılı için; hesaplanması gereken özel tüketim vergisi ve diğer her türlü vergiler dahil bedeli 247.400 TL'yi aşanlar hariç),
  - 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2,800 cm³'ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dâhil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin %50'sinin altında olanlar ile sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olanların, engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu ilgili mevzuat çerçevesinde alınan engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve

engellilik derecesi %90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

-87.03 (2019 yılı için; hesaplanması gereken özel tüketim vergisi ve diğer her türlü vergiler dahil bedeli 247.400 TL'yi aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

- Yukarıda belirtilen araçların anılan malûl ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu araçları hurdaya çıkaran malûl ve engelliler tarafından,

beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiştir.

---

o > [SORU 10: Malul ve engellilerin ÖTV istisnasından yararlanarak iktisap ettikleri aracın, ilk iktisabından sonraki beş yıl içinde deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi halinde yeniden istisnadan yararlanmaları mümkün müdür?](#)

- ÖTV Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (d) alt bendi uyarınca, malul ve engelliler tarafından istisnadan yararlanılarak ilk iktisabı yapılan aracın, deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya ayrılması halinde, bu aracın ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl geçmemiş olsa dahi - aynı koşullarla - bir başka aracın ilk iktisabında da istisnadan yararlanılabilecektir.

---

o > [SORU 11: Malul ve engellilerin, ÖTV istisnasından yararlanarak iktisap ettikleri araçlarını, 5 yıl sonra bir başkasına devretmeleri durumunda ÖTV doğar mı?](#)

- ÖTV Kanununun 15/2-a maddesine göre, (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tâbi olanların, veraset yoluyla intikaller hariç, ilk iktisabında istisna uygulanan malların istisnadan yararlananlar dışındakilerce iktisabında, ilk iktisabındaki matrah esas alınarak adına kayıt ve tescil işlemi yapıldan, kayıt ve tescili tarihinde geçerli olan oran üzerinden, bu tarihte özel tüketim vergisi alınacağı, Kanunun 7 nci maddesinin (2) numaralı bendi çerçevesinde istisnadan yararlananlar tarafından bu istisnadan yararlanılarak iktisap ettikleri kayıt ve tescile tabi malları 5 yıldan fazla kullanarak elden çıkarmaları durumunda ise bu hükmün uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre; Kanunun 7/2 nci maddesinde düzenlenen istisnadan yararlanan malul ve engellilerin bu kapsamda iktisap ettikleri araçları 5 yıldan fazla kullanarak bir başkasına satması durumunda, aracı alan kişi tarafından ÖTV ödenmeyecektir.

---

o > [SORU 12: ÖTV hangi oran ve/veya tutarlarda alınır?](#)

- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli listelerde yer alan mallardan karşılarında belirtilen tutar ve/veya oranlarda ÖTV alınmaktadır.
Buna göre (I) sayılı listedeki mallar için litre, kilogram ve standart metre küp birimleri itibariyle maktu vergi tutarları, (II) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar için ise nispi vergi oranları, (III) sayılı listenin (A) Cetvelindeki mallar için nispi vergi oranları ile asgari maktu vergi tutarları, (B) Cetvelindeki mallar için nispi vergi oranları ile asgari maktu vergi ve maktu vergi tutarları belirlenmiştir.

-
- [> SORU 13: Atık madeni yağ geri kazanım tesisleri tarafından geri kazanılan mallar ÖTV'ye tabi midir?](#)
    - 4760 sayılı ÖTV Kanununun 1. maddesinde bu Kanuna ekli (I) sayılı listedeki malların ithalatçıları veya rafineriler dahil imal edenler tarafından teslimi ile ÖTV uygulanmadan önce müzayede yoluyla satışı bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabi tutulmuştur. Buna göre; atık madeni yağ geri kazanım tesisleri tarafından geri kazanılan malların ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alması halinde, bu mallar ÖTV'ye tabi olacak, geri kazanılan malların ÖTV Kanununa ekli (I) sayılı listede yer almaması halinde ise bu mallar ÖTV'ye tabi olmayacaktır.

  - [> SORU 14: ÖTV Kanununun \(7/1-a\) maddesinde düzenlenen askeri amaçlı istisna kapsamında askeri kuruluşlara kimler mal teslim edebilecektir?](#)
    - 4760 sayılı ÖTV Kanununun 7/1-a maddesi ile bu Kanuna ekli (I) sayılı listede yer alan malların Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Milli İstihbarat Teşkilatının ihtiyacı için bu kuruluşlara veya bunların gerek göstermeleri üzerine ve işlemlerin bu kuruluşlar adına yapılması koşuluyla akaryakıt ikmalini yapanlara teslimi ÖTV'den istisna edilmiştir. Söz konusu istisna uygulamasının usul ve esasları, Özel Tüketim Vergisi (I) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin (II/C-1) bölümünde düzenlenmiştir. Buna göre; ÖTV mükellefleri ile EPDK'dan dağıtıcı/dağıtım lisansı veya ihrakiye teslim lisansını haiz şirketler, yukarıda adı geçen kurumlardan bu kurumların askeri amaçlı istisna kapsamında satın almak istedikleri malların cinsi ve miktarının belirtildiği bir belgeyi aldıkları takdirde söz konusu uygulama uyarınca mal teslim edebileceklerdir.

  - [> SORU 15: Özel etiketi veya işareti bulunmayan malları bulunduranlar için ÖTV uygulaması nasıldır?](#)
    - ÖTV Kanununun 13/5. maddesine göre, kullanılma zorunluluğuna rağmen özel etiketi veya işareti olmayan ÖTV'ye tabi malların bulundurulduğunun tespit edilmesi halinde bu malları bulunduranlar adına ÖTV resen tarh edilir. Ayrıca, her bir tespit için Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelindeki malların 50 litreyi, (B) cetvelindeki tütün içeren sigaralar ile tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaraların 5.000 adedi aşması durumunda, müteselsilen sorumlu olmak üzere, bu malları bulunduranlar ile ithal veya imal edenlerden herhangi biri adına ÖTV resen tarh edilir. Bu tarihyata ayrıca vergi ziyası cezası da uygulanır.

  - [> SORU 16: Engellinin vefat etmesi durumunda ÖTV istisnası kapsamında iktisap edilen taşıtın veraset yoluyla intikalinde ÖTV aranır mı?](#)
    - ÖTV Kanununa göre, ilk iktisabında istisna uygulanan kayıt ve tescile tabi taşıtların, veraset yoluyla intikallerinde ÖTV aranmaz. Dolayısıyla, taşıtın veraset yoluyla intikaline bağlı olarak müştereken bütün mirasçılar adına kayıt ve tescil edilmesi halinde, bu intikal işlemi nedeniyle ÖTV uygulanmaz.

Ancak, muristen mirasçılara sadece bir taşıtın intikal etmiş olması, başka bir mal ve/veya hakkın intikal etmemiş olması halinde, taşıtın miras hisselerinin tek bir mirasçıya devredilmesi, devralan mirasçı açısından (kendi miras hissesine karşılık gelen kısmı hariç olmak üzere) "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilmez.

Muristen mirasçılara intikal etmiş olan terekede söz konusu taşıtın yanı sıra başkaca mal ve/veya hakkın da bulunması halinde ise diğer mirasçıların, lehine taşıt üzerindeki mülkiyet hakkından ivazsız olarak feragatini gösteren belgenin ibrazı şartıyla istisnadan yararlanılmış olan taşıtın lehine feragat edilen mirasçıya intikali, "veraset yoluyla intikal" olarak değerlendirilir. Bununla birlikte, terekede yer alan diğer mal ve/veya hakların değerinin taşıtın değeri ile mütenasip olması gerekmektedir.

---

o > [SORU 17: Şehit yakınlarının taşıt alımında istisna uygulaması nasıldır?](#)

- Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinde düzenlenen istisnadan, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılanlardan şehit olanların eş veya çocuklarından birisi, eş ve çocuğu yoksa anne veya babasından birisi bir defaya mahsus yararlanabilir.

İstisnadan yararlanma hakkı, belirtilen kişilerin eş veya çocuğuna, eş ve çocuğu yoksa anne veya babasına tanınmış olup, bu yakınlardan hiçbirisinin olmaması veya istisna hakkından yararlanmamaları durumunda dahi istisnadan yararlanma hakkı, şehidin kardeşi, yeğeni, kayın hısımları vb. başka bir yakını tarafından kullanılamaz.

Söz konusu istisna uygulamasında, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin;

- 87.03 tarife pozisyonunda yer alan, 1600 cm³ veya altında motor silindir hacmine sahip binek otomobil, panelvan, pick-up, arazi taşıtı, ATV, jeep, steysin vagon, vb. taşıtların,
- 87.04 tarife pozisyonunda yer alan, eşya taşımaya mahsus, 2800 cm³ veya altında motor silindir hacmine sahip van, panelvan, kamyonet, pick-up, vb. taşıtların,
- 87.11 tarife pozisyonunda yer alan, motor silindir hacmine bakılmaksızın motosikletlerin ilk iktisabı ÖTV'den müstesnadır.

İstisnadan yararlanacak kişi, ilk iktisap aşamasında,

- Şehit yakını olduğunu gösterir Sosyal Güvenlik Kurumundan alınmış Malullük Durum Belgesini,
- Şehite ait Vukuatlı Nüfus Kayıt Örneği Belgesini,
- Gerektiği durumda noter nezdinde düzenlenmiş Feragat Beyanı Belgesini

ÖTV mükellefine veya gümrük idaresine ibraz eder.

---

o > [SORU 18: Ticari taşıtların yenilenmesinde geçici ÖTV istisnası uygulaması nasıldır?](#)

- Özel Tüketim Vergisi Kanununun geçici 7 nci maddesi uygulamasından;
  - Taksi, dolmuş, servis, minibüs, midibüs ve otobüsle şehiriçi yolcu taşımacılığı faaliyeti,
  - Yarı römorklar için çekici, kamyon ve kamyonetle ticari yük taşımacılığı faaliyeti dolayısıyla 7/9/2016 tarihi itibariyle gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti

bulunan ve bu faaliyetini ilgili mevzuatında öngörülen yükümlülükleri yerine getirmek ve yetkilendirilmek suretiyle maliki olduğu taşıtlar vasıtasıyla icra edenler yararlanabilir.

İstisna, Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listenin 87.02 ve 87.03 ile 8701.20 ve 87.04 tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtlardan, yukarıdaki faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılan/işletilenlerin yenilenmesi amacıyla, aynı tarife pozisyon sıraları kapsamındaki taşıtların ilk iktisabında uygulanır.

Söz konusu uygulama, 7/9/2016 tarihi ilâ 30/6/2019 tarihi (bu tarihler dâhil) arasında ilk iktisabı yapılan taşıtlar için geçerlidir.

İstisna uygulamasından yararlanılmak suretiyle yenilenen taşıtın, yeni taşıtın iktisap tarihinden itibaren iki tam yıl içinde satılması, devredilmesi veya sair suretle işletme kayıtlarından çıkarılması şarttır.

Bu uygulama kapsamında ÖTV'siz iktisap edilen taşıtın, veraset yoluyla intikal hariç olmak üzere, ilk iktisap tarihinden itibaren üç tam yıl geçmeden atılması/devredilmesi veya faaliyetten çekilmesi durumunda ÖTV aranır.

---

o [> SORU 19: İhraç edilen veya hurdaya çıkartılan 16 veya daha büyük yaştaki araçlara karşılık iktisap edilen yeni araçlarda ÖTV uygulaması nasıldır?](#)

- 27/3/2018 ila 31/12/2019 tarihleri arasında (bu tarihler dahil), ÖTV Kanununa ekli (II) sayılı liste kapsamında bulunan insan taşımaya mahsus binek otomobil, panelvan, arazi taşıtı, ATV, steysin vagon vb. araçlar, sürücü dâhil on veya daha fazla kişi taşımaya mahsus minibüs, midibüs ve otobüsler ile eşya taşımaya mahsus yarı römorkler için çekiciler, van, pick-up, kamyonet, kamyon vb. araçlardan 16 ve daha büyük yaşta olanların, doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da hurdaya çıkartılması halinde, aynı cins yeni bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin, araçların cinsleri ve özelliklerine göre, 10.000 Türk lirasını aşmamak kaydıyla Bakanlar Kurulunca belirlenen kısmı terkin edilmektedir.

Uygulamada, yeni araç alımında tahakkuk eden özel tüketim vergisinden; otomobil ve arazi taşıtı cinsi araçlar için özel tüketim vergisi matrahı esas alınarak 3.000 ila 10.000 TL arasında belirlenen tutarlar, bunların dışında kalan kamyon, kamyonet, tır çekicileri, van, panelvan, minibüs, otobüs gibi araçlar için ise özel tüketim vergisi matrahına bakılmaksızın 10.000 TL terkin edilmektedir.

İstisnadan yararlanabilmek için, söz konusu araçların doğrudan veya Bakanlar Kurulunca nitelikleri belirlenen ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi veya aracın cinsine göre; il özel idarelerine, büyükşehir belediyelerine veya Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKEK) Hurda İşletmesi Müdürlüğüne ait hurda müdürlüklerinden herhangi birine ya da ömrünü tamamlamış araç (ÖTA) teslim yerlerine veya geçici depolama alanlarına fiilen teslim edilmesi gerekmektedir. Bahse konu düzenlemeden yararlanma hakkı, trafik sicilinde adlarına araç kayıtlı olan kişilere ait olup, bir başkasına devredilmesi mümkün değildir.

Ayrıca, ihraç edilen veya hurdaya çıkartılan aracın, ÖTV Kanununa ekli (II) sayılı listedeki 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan binek otomobili veya esas itibarıyla insan taşımaya mahsus bir araç olması halinde, yeni alınacak aracın motor silindirin hacminin 1600 cm³ ve altında olması şarttır.

• [SAHIS SİGORTA PRİMLERİNİN VERGİ MATRAHINDAN İNDİRİMİ](#)

◦ [> SORU 1: Bireysel emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan hangi tür ödemeler menkul sermaye iradı sayılır?](#)

- 6327 sayılı Kanununun 6 ncı maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinde yapılan değişiklikler uyarınca;
  - Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından;
    - a) On yıldan az süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlara ödenen irat tutarları,
    - b) On yıl süreyle prim veya aidat ödeyerek ayrılanlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara ödenen irat tutarları,
      - Bireysel emeklilik sisteminden;
        - a) On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dâhil.),
        - b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dâhil.),
        - c) Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dâhil.),
          - menkul sermaye iradı olarak tanımlanmıştır.
          - Anılan maddeye eklenen fıkra hükmü gereği irat tutarı;
      - Şahıs sigortaları kapsamında yapılan ödemelerde varsa fesih ve iştira kesintisi indirilmeden önceki birikim tutarından, yatırıma yönlendirilen tutar indirilerek,
      - Bireysel emeklilik sistemi kapsamında yapılan ödemelerde ise hak kazanılan Devlet katkısı ve getirileri dâhil ödemeye konu toplam birikim tutarından, (varsa ertelenmiş giriş aidatı indirilmeksizin) ödenen katkı payları ve Devlet katkısının hak edilen kısmı indirilerek,
        - hesaplanacaktır.

◦ [> SORU 2: Şahıs sigorta şirketlerine ödenen şahıs sigorta primleri ile bireysel emeklilik şirketlerine ödenen katkı payları gelir vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılabilir mi?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesine göre, beyan edilen gelirin % 15'ini ve asgarî ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla (Bu şartın tespitinde işverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları ile 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ve bu bent kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı birlikte dikkate alınır.) mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortalarına ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primleri (Sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması, prim tutarlarının gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve ücret geliri elde edenlerin ücretlerinin safi tutarının hesaplanması sırasında ayrıca indirilmemiş bulunması şartıyla, eşlerin veya çocukların ayrı beyanname vermeleri halinde, bunlara ait prim kendi gelirlerinden indirilir.) indirim konusu yapılabilir.

6327 sayılı Kanunun 5 ve 8 inci maddeleriyle Gelir Vergisi Kanununun 63 ve 89 uncu maddelerinde yapılan değişiklikler uyarınca, 01/01/2013 tarihinden itibaren, ücretliler için vergiye tabi ücret matrahının; yıllık beyanname veren mükellefler için vergi matrahlarının tespitinde bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları indirim konusu yapılamayacaktır.

○ [> SORU 3: Şahıs sigorta şirketlerine ödenen şahıs sigorta primleri ile bireysel emeklilik şirketlerine ödenen katkı payları ücret matrahından ne şekilde indirilir?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 63/3 üncü maddesine göre, sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, engellilik, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler indirim konusu yapılmaktadır.(İndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.)

6327 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yapılan değişiklik uyarınca, 01/01/2013 tarihinden itibaren, ücretliler için vergiye tabi ücret matrahının tespitinde bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları indirim konusu yapılamayacaktır.

○ [> SORU 4: Bir ücretli yapmış olduğu şahıs sigorta primlerini hangi şartlarda indirim konusu yapılabilir?](#)

- 1- Şahıs sigorta şirketlerine ödenen şahıs sigorta primlerinin, mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait olması.
2- Sigorta şirketinin Türkiye'de kâin ve merkezinin Türkiye'de olması.
3- Sigorta mukavelesinin bu nitelikteki şirketlerle yapılması.
4- Sigorta priminin ödenmiş olduğunun belgelendirilmesi.
5- Mükelleflerce ödenen primlerin yıllık beyanname ile beyan edilen gelirden indirilebilmesi için, bu primlerin ücretin safi tutarının tespitinde ayrıca indirilmemiş olması gerekmektedir.

○ [> SORU 5: Gayrimenkul Sermaye İradı mükellefi şahıs sigorta primi ve bireysel emeklilik katkı payını indirim konusu yapılabilir mi?](#)

- 6327 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yapılan değişiklik uyarınca, 01/01/2013 tarihinden itibaren, bireysel emeklilik dışında kalan şahıs sigortaları için ödenen primlerin beyan edilen gelirin % 15'ine kadar olan kısmı yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşmaması koşuluyla matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilecektir. Beyan edilen gelir olarak, yıllık gelir vergisi beyannamesinde yer alan indirimler ve geçmiş yıl zararları düşülmeden önceki tutar esas alınacaktır.

Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları hiçbir surette indirim konusu yapılmayacaktır.

Yıllık beyanname matrahın tespitinde dikkate alınacak sigorta primleri;

- Mükellefin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait birikim priminin alındığı hayat sigortalarına ödenen primlerin %50'si ile,
  - Ölüm, kaza, hastalık, sağlık, engellilik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta primlerinden,
- müteşekkildir.

---

o [> SORU 6: Bireysel emeklilik primi ödemekteyim. 10 yıldan önce sistemden vazgeçerek paramı iade alırsam stopaja \(tevkifat \) tabi olur muyum?](#)

- Bakanlar Kurulunun 12/01/2009 tarihli ve 2009/14592 sayılı Kararnamesinin eki Kararda değişiklik yapan 6/9/2012 tarihli ve 2012/3571 sayılı Kararı ile söz konusu tevkifat oranları belirlenmiştir. Buna göre; bireysel emeklilik sisteminden; on yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil.) üzerinden %15 oranında tevkifat uygulanır.

---

o [> SORU 7: Bireysel emeklilik sisteminden elde edilen gelirler nasıl vergilendirilecektir?](#)

- 6327 sayılı Kanunla değişik Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (16) numaralı bent hükmü uyarınca, emeklilik ve sigorta şirketleri, bireysel emeklilik sözleşmeleri dolayısıyla yaptıkları ödemelerde irat tutarları üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapmak durumundadır.
Bakanlar Kurulunun 12/01/2009 tarihli ve 2009/14592 sayılı Kararnamesinin eki Kararda değişiklik yapan 6/9/2012 tarihli ve 2012/3571 sayılı Kararı uyarınca, 29/8/2012 tarihinden itibaren yapılacak ödemeler için geçerli olmak üzere, Bireysel emeklilik sisteminden;
a) On yıldan az süreyle katkı payı ödeyerek ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dâhil.) üzerinden %15,
b) On yıl süreyle katkı payı ödemiş olmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlar ile bu süre içinde kısmen ödeme alanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dâhil.) üzerinden %10,
c) Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dâhil.) üzerinden %5, oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.
6327 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yapılan ve 29/8/2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren değişiklik uyarınca, tevkifata tabi irat tutarlarına herhangi bir istisna uygulanması söz konusu değildir.

---

o [> SORU 8: Gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılacak prim ve katkı payları nasıl belgelendirilmektedir?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 63/3 ve 89/1 inci maddelerinde yer alan hükümler uyarınca şahıs sigortalarına ödenen primlerin, belirli şartlar çerçevesinde, gelir vergisi matrahının tespitinde indirimi mümkün bulunmakta olup, bu indirimin gerçekleştirilebilmesi için ödeme tutarı ile tarihinin belgelendirilmesi gerekmektedir.
Ödeme tutarı ve tarihinin aşağıdaki belgelerle tevsik edilebilmesi mümkündür;
  1. Sigorta şirketlerince düzenlenen makbuzlar.
  2. Ödeyenin adı ve soyadı, ödemenin ait olduğu dönem, ödenen prim tutarı, ödeme yapılan sigorta şirketinin unvanı ve ödemenin türüne (Şahıs sigorta primi) ilişkin bilgilerin yer alması koşuluyla;
    - Banka dekontları.
    - Otomatik para çekme makinesi makbuzları.
    - Kredi kartı ekstreleri.
    - Posta çekleri.
  3. Ayrıca, sigorta poliçesinin bir örneğinin işverene verilmesi halinde sigorta şirketlerince;
    - Faks veya e-posta yoluyla katılımcılara gönderilen makbuz örnekleri.
    - İnternet ortamında yapılan ödemelere ilişkin olarak bilgisayardan alınan çıktılar esas alınarak da indirim uygulanabilecektir.
  4. Sigorta primini sigorta şirketine hizmet erbabı tarafından doğrudan ödenmeyip, işverenler aracılığıyla ödenmesi halinde (grup sigortası sözleşmesi);
    - Sigorta poliçesi sözleşmesinin bir örneğinin işverende bulunması,
    - Bu poliçe veya sözleşmede sigorta priminin ödeme dönemlerinin, ayrıca bu dönemler için ödenecek prim ve katkı payı tutarlarının belli edilmiş olması kaydıyla,hizmet erbabı için işveren tarafından sigorta şirketine ödenen ve/veya hizmet erbabının ücretinden kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilen sigorta primi her bir kişi için ayrıca yukarıda belirtilen belgeler aranmaksızın ücretin vergi matrahının tespitinde indirim olarak dikkate alınabilecektir.

---

o > [SORU 9: Primler hangi dönemde indirim konusu yapılabilecektir?](#)

- Yıllık beyannamede indirim konusu yapılacak primlerin, beyannamenin ilgili olduğu dönem ile ilişkili olması ve ödemenin bu dönem içerisinde yapılmış olması, ücretlere ilişkin indirimde ise ücretin ilgili olduğu ay ile ilişkili olması ve en geç bu aylık dönem içinde ödenmiş olması gerekmektedir.

Örneğin; gelir vergisi mükellefi Bay (A), kendi adına 1 Temmuz 2014 - 31 Haziran 2015 dönemini kapsamak üzere bir yıllık yaptırdığı ve bedelini peşin olarak ödediği sağlık sigortası priminin; 6 aylık kısmını 2014 yılına, diğer 6 aylık kısmını da 2015 yılına ilişkin olarak vereceği yıllık gelir vergisi beyannamesinde indirim konusu yapacaktır.

Ücretlerini peşin alan ücretlilerin, aylık dönemler itibarıyla ödedikleri şahıs sigorta primleri, ödeme belgesinin prim ve katkı payının ait olduğu ay içinde işverene ibraz edilmesi koşuluyla, oransal ve mutlak sınırlamalar çerçevesinde izleyen aylara (bir sonraki aya) ait ücretlerin vergi matrahının hesabında indirim olarak dikkate alınabilecektir.

---

o > [SORU 10: Yıllık beyannamede indirim konusu yapılamayan primlerin daha sonraki yıllarda indirim konusu yapılması mümkün müdür?](#)

- Yıllık beyannamede zarar beyanı ya da oran ve tutar sınırlamaları dolayısıyla indirim konusu yapılamayan primlerin daha sonraki yıllarda indirim konusu

yapılması mümkün değildir. Aynı şekilde ücretlilerin ödediği primin ilgili olduğu ayda indirilemeyen kısmı, izleyen aylara ait ücretin matrahından indirilemeyecektir.

○ [> SORU 11: Geçmiş dönemlere yönelik yapılan \(gecikmiş\) ödemeler indirim konusu yapılabilir mi?](#)

- Gelir Vergisi Kanununun 63 ve 89 uncu maddelerinde yapılmış olan düzenlemelere göre, ödenmemiş primler, sigorta poliçesi bulunsa dahi indirim konusu yapılamamaktadır. Geçmiş dönemlere ilişkin olarak yapılan prim ödemelerinin düzeltme yoluyla ödemenin ilgili olduğu dönemin matrahının tespitinde indirim konusu yapılması da mümkün değildir.

○ [> SORU 12: İşverenler tarafından ücretliler adına ödenen şahıs sigorta primleri gider olarak indirim konusu yapılabilir mi?](#)

- İşverenlerce ödenen şahıs sigorta primleri, işle ilgili olarak ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için ödenen ücret kapsamında olduğundan, Gelir Vergisi Kanununun 40 ve 68 inci maddeleri çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir.

○ [> SORU 13: Vergiye tabi ücret matrahının tespitinde sigorta primleri hangi oranda dikkate alınır?](#)

- Vergiye tabi ücret matrahının tespitinde dikkate alınacak sigorta primleri; sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla;
  - Ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait birikim priminin alındığı hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile,
  - Ölüm, kaza, sağlık, hastalık, engellilik, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin % 100'ünden, müteseekkildir.

○ [> SORU 14: İndirim konusu yapılacak prim tutarının tespitinde hangi ücretler esas alınmaktadır?](#)

- İndirim konusu yapılacak prim tutarının tespitinde esas alınacak ücret, işveren tarafından çalışana hizmeti karşılığında ödenen aylık (maaş), prim, ikramiye, sosyal yardımlar ve zamlar gibi vergiye tabi sürekli nitelikteki ödemelerin brüt tutarlarının toplamı olacaktır. Gider karşılığı olarak ödenen tutarlar (yapılan gerçek bir giderin karşılığı olsun olmasın) dikkate alınmayacaktır.

○ [> SORU 15: "Çocuk" veya "küçük çocuk" tabiri neyi ifade etmektedir?](#)

- "Çocuk" veya "küçük çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, "eş" tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı

bulunan kişileri ifade eder.

---

o > [SORU 16: Döner sermayeden alınan ek ödemeler indirim matrahının tespitinde dikkate alınır mı?](#)

- Döner sermayeden alınan ek ödemeler ile maaş ödemelerinin tek işverenden alınan ücret olarak değerlendirildiği durumlarda, Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin uygulamasında ek ödemeler de indirim matrahının tespitinde dikkate alınır.

---

o > [SORU 17: Konut, taşıt ve tüketici gibi kredilerin kullanımı sırasında bu kredilere bağlı olarak ilgili bankalarca yapılan hayat sigortası poliçelerine ilişkin ödenen primler indirim olarak dikkate alınır mı?](#)

- Konut, taşıt ve tüketici gibi kredilerin kullanımı sırasında bu kredilere bağlı olarak ilgili bankalarca yapılan hayat sigortası poliçelerine ilişkin ödenen primler, Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin uygulamasında indirim olarak dikkate alınabilecektir.

• [TECİL VE TAKSİTLENDİRME TALEBİ](#)

o > [SORU 1: Vergi borcu taksitler halinde ödenebilir mi?](#)

- Mükellefler karşılaştıkları ekonomik ve mali zorluklar nedeniyle vergi borçlarını ödeme güçlüğü içine düşebilirler. Zor duruma düşmeleri nedeniyle borçlarını ödeyemeyen mükelleflerin borçları, borçlu tarafından yazı ile istenmiş ve teminat gösterilmiş (50.000,00 TL'nin üzerindeki borçlar için) olmak şartıyla, 36 ayı geçmemek üzere ve faiz alınarak tecil ve taksitlendirilebilir.

---

o > [SORU 2: Hangi vergi borçları için tecil ve taksitlendirme talep edilebilir?](#)

- Geçici Vergi, Özel Tüketim Vergisi, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi, Özel İletişim Vergisi, Harçlar (İkmalen tarhiyata dayanan tapu harçları hariç), Fonlar, Paylar (Eğitime Katkı Payı ve buna ait gecikme zammı dahil) Haklar, Ecrimisil ve ek vergiler dışındaki diğer borçlarınız için tecil ve taksitlendirme talep edebilirsiniz. Ancak bu vergilere ait gecikme zamlarının tecil ve taksitlendirilmesi mümkündür.

Gecikme zammı uygulanmış borçlarda sadece alacak aslı için tecil ve taksitlendirme yapılmamaktadır. Asıl alacak ile birlikte bu alacağa ait gecikme zammının da tecil ve taksitlendirilmesinin talep edilmesi halinde, talep değerlendirmeye alınacaktır.

---

o > [SORU 3: Tecil ve taksitlendirme kimler tarafından, ne zaman talep edilebilir?](#)

- Bizzat borçlunun kendisi veya vergi borcundan sorumlu tutulan kanuni temsilciler, ortaklar gibi asıl borçlu ile birlikte borçtan sorumlu tutulan kişiler veya bu konuda özel olarak vekalet verilen kişiler tecil ve taksitlendirme talebinde bulunabilirler.
Tecil ve taksitlendirme, borcun ödenmesinden önceki her safhada, haczin tatbik

edilmiş olduğu hallerde ise haczedilen malların paraya çevrilmesine kadar talep edilebilir.

---

o > [SORU 4: Tecil ve taksitlendirme talebi nasıl yapılır?](#)

- Borçlarının tecil ve taksitlendirilmesini talep eden borçluların, “Tecil ve Taksitlendirme Talep Formu” ile bağlı buldukları vergi dairesine, vergi dairesi başkanlığına/defterdarlığa veya Başkanlığımıza yazılı olarak yada interaktif vergi dairesi aracılığıyla elektronik ortamda müracaat etmeleri gerekmektedir. Söz konusu form, Başkanlığımız internet sitesinden temin edilerek kullanılabilir. Tecil ve taksitlendirme talebinin değerlendirilebilmesi için formun eksiksiz olarak doldurulması gerekmektedir.

- Motorlu taşıtlar vergisi, motorlu taşıtlar vergisine ait gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezası, Karayolları Trafik Kanununa göre verilen trafik para cezaları, Karayolu Taşıma Kanununa göre verilen idari para cezaları, Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca tahsili gereken geçiş ücreti ve idari paran cezalarından olan alacaklar ve bunların fer’ileri,

- Yüksek öğrenim kredi borcu, yüksek öğrenim harç kredisi ve bu alacaklara ait gecikme zamları,

vergi dairelerince taksitlendirilmekte olup, bu tür borçlarının tecilinin vergi dairesinden talep edilmesi gerekmektedir.

---

o > [SORU 5: Tecil faizi oranı ve azami taksitlendirme süresi ne kadardır?](#)

- Tecil faizi oranı yıllık % 22'dir. Azami taksitlendirme süresi yasa gereği 36 aydır.
-

o > [SORU 6: Tecil ve taksitlendirilecek borçlar için teminat olarak neler kabul edilebilir?](#)

- Amme borçlusunun alacaklı tahsil daireleri itibarıyla tecil edilen borçlarının toplamı 50.000 TL’ yi (bu tutar dahil) aşmadığı takdirde teminat şartı aranılmaz. Bu tutarın üzerindeki amme alacaklarının tecilinde, gösterilmesi zorunlu teminat tutarı 50.000 TL’ yi aşan kısmın yarısıdır.

Teminat olarak

- Para,

- Bankalar tarafından verilen süresiz teminat mektupları,

- Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler, (Nominal bedele faiz dahil edilerek ihraç edilmiş ise bu işlemlerde anaparaya tekabül eden satış değerleri esas alınır.)

- İlgililer veya ilgililer lehine üçüncü şahıslar tarafından gösterilen ve vergi dairelerince haczedilen menkul ve gayrimenkul mallar, kabul edilir.

---

o > [SORU 7: Tecil ve taksitlendirilen vergi borçları için “borcu yoktur” yazısı alınabilir](#)

[mi?](#)

- Borçları tecil ve taksitlendirilen borçlular, tecil edilen borçlarının % 10'unu ödemiş olmaları ve vadesi geçmiş başka borçları bulunmaması şartıyla vadesi geçmiş borcunun bulunmadığına dair yazı alabileceklerdir.

○ [> SORU 8: Tecil şartlarına uyulmamasının sonuçları nelerdir?](#)

- - Tecil ve taksitlendirme şartlarına uyulmaması halinde, tecil geçerliliğini kaybeder.
  - Teminat paraya çevrilir ve cebri icraya ilişkin hükümler uygulanarak alacağın tahsili yoluna gidilir.
  - Tecil edilen borçlara normal vade tarihinden yapılan ödeme tarihlerine kadar gecikme zammı hesaplanır. Yapılan taksit ödemeleri borca mahsup edilir.
  - Bu borçlar için daha önceden ödenmiş olan tecil faizleri, hesaplanan gecikme zammına mahsup edilir. Ancak, tecil edilen amme alacağının gecikme zammı tatbik edilemeyen alacaklardan olması halinde ödenen tecil faizleri iade veya mahsup edilmez.

○ [> SORU 9: Uzlaşılan vergiler ile pişmanlıkla beyan edilen veya ceza indirimi talep edilen tutarlar için tecil ve taksitlendirme talep edilebilir mi?](#)

- Tarhiyat öncesi veya tarhiyat sonrası uzlaşma yoluyla tahakkuk eden vergi ve cezalar için zor durum nedeniyle tecil ve taksitlendirme talep edilebilir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 371. maddesine göre pişmanlıkla beyan edilen tutarlar ile aynı Kanunun 376. maddesine göre ceza indiriminden yararlanılmak suretiyle ödeme yapılmasının talep edildiği durumlarda, bu hükümlerden yararlanma şartı ödemenin belli zamanlarda yapılmasına bağlandığından, taksitlendirme yapılması mümkün bulunmamaktadır.

○ [> SORU 10: Tecil koşullarının ihlal edilmesi halinde tekrar tecil talep edilebilir mi?](#)

- Tecil ve taksitlendirilen bir amme alacağının tecil koşullarına uyulmaması nedeniyle tecilin ihlal edilmiş olması halinde; bu amme alacakları için tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulması mümkündür. Ancak, daha önce tecil ve taksitlendirilen bir amme alacağının yeniden tecil ve taksitlendirilebilmesi için tecile yetkili makamların bu talebi uygun görmesi gerekmektedir.

• [TRANSFER FİYATLANDIRMASI YOLUYLA ÖRTÜLÜ KAZANÇ DAĞITIMI](#)

○ [> SORU 1: Transfer fiyatlandırması nedir?](#)

- Transfer fiyatlandırması, ilişkili kişiler arasında yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedeli ifade eder.

○ [> SORU 2: Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı nedir?](#)

- İlişkili kişiler arasında yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedeli ifade eden transfer fiyatlandırması, ilişkili kişiler arasındaki mal

ve hizmet alım satımlarının, iktisadi ve ticari koşullar dikkate alınarak nasıl belirlenmesi gerektiği yönünde temel prensipleri ortaya koyan bir kavramdır. Örtülü kazanç dağıtımı ise kurum kazancının vergilendirilmeden kurum dışına aktarılmasını ifade etmektedir. Dolayısıyla, transfer fiyatlandırması ve örtülü kazanç dağıtımı kavramları bir arada değerlendirildiğinde, "transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı", ilişkili kişilerin aralarında yaptıkları mal veya hizmet alım ya da satım işlemlerindeki fiyat veya bedeli, emsallerinden farklı tespit etmek suretiyle vergi matrahını aşındırmaları ve kurum kazancının vergilendirilmeden ilişkili kişilere aktarılması sonucunu doğurmaktadır.

---

o > [SORU 3: İlişkili kişiler kimlerdir?](#)

- Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hükümleri çerçevesinde ilişkili kişi sayılanlar aşağıda tanımlanmıştır.

Kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder. Ortakların eşleri, ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımları da ilişkili kişi sayılır. Kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin, Türk vergi sisteminin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkânı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle Cumhurbaşkanınca ilan edilen ülkelerde veya bölgelerde bulunan kişilerle yapılmış tüm işlemler, ilişkili kişilerle yapılmış sayılır. İlişkinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla olduğu durumların örtülü kazanç dağıtımı kapsamında sayılması için en az %10 oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkının olması şartı aranır. Ortaklık ilişkisi olmadan doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında oy veya kâr payı hakkının olduğu durumlarda da taraflar ilişkili kişi sayılır. İlişkili kişiler açısından bu oranlar topluca dikkate alınır.

---

o > [SORU 4: Emsallere uygunluk ilkesi nedir?](#)

- İlişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade etmektedir.

Emsallere uygun fiyat veya bedel, aralarında ilişkili kişi tanımına uygun herhangi bir ilişki olmayan kişilerin tamamen işlemin gerçekleştiği andaki koşullar altında oluşturduğu piyasa ya da pazar fiyatı olarak da adlandırılan tutardır. Bu fiyat veya bedel, işlem anında hiçbir etki olmaksızın objektif olarak belirlenen en uygun tutar olup, ilişkili kişilerle yapılan işlemlerde uygulanan fiyat veya bedelin bu tutar olması gerekmektedir.

---

o > [SORU 5: Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımına ilişkin düzenlemenin kapsamına giren mükellefler kimlerdir?](#)

- Türkiye'deki tam ve dar mükellef gerçek kişi ve kurumların tamamı, transfer fiyatlandırması uygulamasının kapsamında olup bu gerçek kişi ve kurumların ilişkili kişilerle gerek yurt içi gerekse yurt dışı faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları mal veya hizmet alım ya da satım işlemleri transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü

kazanç dağıtımını çerçevesinde değerlendirilecektir.

Kurumlar Vergisi Kanunu yönünden, kurumların ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunmaları durumunda, kazanç tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacaktır.

“Kurum” ifadesi sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıflar ile bunlara ait iktisadi işletmeleri ve iş ortaklıklarını kapsamaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu yönünden, teşebbüs sahibinin ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasındaki işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılacaktır.

Gelir Vergisi Kanununun uygulamasında "teşebbüs sahibi" ifadesi, ticari ve zirai kazanç yönünden gelir vergisine tabi gerçek kişiler ile adi ortaklıkların ortakları, kolektif şirketlerin ortakları, adi ve eshamlı komandit şirketlerin komandite ortaklarını kapsamaktadır.

---

o > [SORU 6: Kontrol altındaki işlem ve kontrol dışı işlem nedir?](#)

- Kontrol altındaki işlem, birbirleriyle ilişkili olan kişiler arasındaki işlemleri ifade ederken kontrol dışı işlem, birbirleriyle herhangi bir şekilde ilişkisi bulunmayan kişiler arasındaki işlemleri ifade eder.

---

o > [SORU 7: İç ve dış emsal nedir?](#)

- İç emsal, mükellefin ilişkisiz kişilerle yaptığı işlemlerde kullandığı fiyat ya da bedeli ifade eder.

Dış emsal ise ilişkisiz kişilerin kendi aralarında yaptıkları karşılaştırılabilir nitelikteki işlemlerde kullandığı fiyat ya da bedeli ifade eder.

---

o > [SORU 8: Karşılaştırılabilirlik analizi nedir?](#)

- Karşılaştırılabilirlik analizi, kontrol altındaki işlemler ile kontrol dışı işlemlerin karşılaştırılabilir olmasını ifade etmekte olup işlemler arasında maddi bir farklılık yoksa ya da var olan farklılıkların düzeltimlerle giderilmesi mümkünse, kontrol altındaki işlem ile kontrol dışı işlem karşılaştırılabilir nitelikte kabul edilir. Kontrol altındaki işlemler ile kontrol dışı işlemler karşılaştırılırken öncelikle aşağıda belirtilen unsurların temel alınması gerekmektedir.
  - a) Mal veya hizmetlerin nitelikleri.
  - b) Gerçekleştirilen işlevler, kullanılan varlıklar ve üstlenilen riskler (işlev analizi).
  - c) Pazardaki ekonomik koşullar.
  - ç) Kurumların iş stratejileri.(a) ve (b)'de yer alan unsurların karşılaştırılmasında sözleşme koşullarının da (sağlanan garantinin kapsamı ve süresi, lisansın süresi, coğrafi bölge gibi) dikkate

alınması gerekmektedir.

o > [SORU 9: İşlev analizi nedir?](#)

▪ Transfer fiyatlandırmasına konu işlemde ilgili tarafların;

- Gerçekleştirdikleri işlevlerin (üretim, satın alma, araştırma ve geliştirme, pazarlama, bilgi işlem, insan kaynakları vb.),
- Üstlendikleri risklerin (pazar riski, stok riski, kur riski, şüpheli ticari alacaklar riski, araştırma ve geliştirme yatırımlarına ilişkin riskler vb.),
- Kullandıkları varlıkların (fabrika, tesis, know-how, marka vb.),

tanımlanması ve karşılaştırmasını ifade eder.

İşlev analizinin işlem bazında yapılması ayrıca söz konusu analizin ilişkili kişilerle birlikte aşağıda sunulan örnek "İşlev-Risk Matrisi"nde gösterildiği gibi karşılaştırmalı olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Karşılaştırma yapılırken işlev, risk ve varlıkların paylaşılması puanlama yoluyla yapılabilir.

İşlev - Risk Matrisi

İŞLEVLER	MÜKELLEF	İLİŞKİLİ KİŞİ
Üretim	X	
Satın alma	X	
Ar-Ge		X
İnsan Kaynakları		X
RİSKLER		
Stok riski	X	
Kur riski		X
VARLIKLAR		
Tesis ve Makina	X	
Know-How		X
Ticari Marka		X

o > [SORU 10: Emsallere uygun fiyat veya bedelin tespitinde hangi yöntemler kullanılabilir?](#)

▪ Mükelleflerin emsallere uygun fiyatı, aşağıda belirtilen yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanarak belirlemesi gerekmektedir.

- Karşılaştırılabilir Fiyat Yöntemi
- Maliyet Artı Yöntemi
- Yeniden Satış Fiyatı Yöntemi
- Kâr Bölüşüm Yöntemi
- İşleme Dayalı Net Kâr Marjı Yöntemi

Yukarıda belirtilen yöntemlere ilişkin ayrıntılı bilgiler 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğde yer almaktadır.

o > [SORU 11: Emsallere uygun fiyat veya bedelin tespitinde mükellef tarafından belirlenen bir yöntem de kullanılabilir mi?](#)

▪ Emsallere uygun fiyat veya bedeller, geleneksel işlem yöntemleri olarak adlandırılan karşılaştırılabilir fiyat yöntemi, maliyet artı yöntemi ve yeniden satış fiyatı yöntemleri ile işlemsel kâr yöntemleri olarak adlandırılan kâr bölüşüm

yöntemi ve işleme dayalı net kâr marjı yöntemlerinden işlemin mahiyetine en uygun olan yöntem kullanılarak tespit edilir. Bu yöntemler arasında herhangi bir öncelik sırası yoktur.

Emsallere uygun fiyata yukarıda sayılan yöntemlerden herhangi birisiyle ulaşma olanağı yoksa; mükellef, işlemlerin mahiyetine uygun olarak kendi belirleyebileceği ve daha doğru sonuç verdiği inandığı bir yöntemi de kullanabilir. İşleyiş sistemi mükellefler tarafından belirlenecek bu yöntemin de emsallere uygunluk ilkesine göre tespit edilmesi zorunludur.

○ > [SORU 12: Peşin fiyatlandırma anlaşması nedir?](#)

- Peşin fiyatlandırma anlaşması, ilişkili kişilerle yapılan işlemlere ilişkin transfer fiyatlandırmasının tespit edilmesinde belli bir süre için uygulanacak yöntemin mükellef ile İdare (Gelir İdaresi Başkanlığı) tarafından anlaşarak belirlenmesini ifade eder. İlişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satım işlemlerinde uygulayacağı yöntem konusunda tereddüdü bulunan mükellef, gerekli bilgi ve belgelerle birlikte İdareye başvurarak belli bir dönem için yöntem tespiti talebinde bulunabilecektir. Bu şekilde mükellef ile İdare arasında belirlenen yöntem, üç yılı aşmamak üzere anlaşmada tespit edilen süre ve şartlar dâhilinde kesinlik taşır.

Peşin Fiyatlandırma Anlaşma başvurusu ve başvuru sırasında talep edilen bilgi ve belgelere ilişkin ayrıntılı açıklamalar 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Genel Tebliğinde yer almaktadır.

○ > [SORU 13: Peşin fiyatlandırma anlaşmasının kapsamına giren mükellefler kimlerdir?](#)

- Peşin fiyatlandırma anlaşmasının kapsamına kurumlar vergisi mükellefleri girmektedir. Bu çerçevede;
  - Tüm kurumlar vergisi mükelleflerinin ilişkili kişilerle yaptıkları yurt dışı işlemleri,
  - Tüm kurumlar vergisi mükelleflerinin serbest bölgelerde faaliyette bulunan kurumlar vergisi mükellefleri ile ilişkili kişi kapsamında yaptıkları işlemleri,
  - Serbest bölgelerde faaliyette bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu bölgelerde faaliyette bulunmayan kurumlar vergisi mükellefleri ile ilişkili kişi kapsamında yaptıkları işlemleri

ile ilgili olarak belirlenecek yöntem konusunda İdareye başvurularını mümkün bulunmaktadır.

○ > [SORU 14: Peşin fiyatlandırma anlaşmasına ilişkin süreç hangi aşamaları içerir?](#)

- **Ön görüşme:** Mükellef tarafından talep edilmesi durumunda, yazılı başvurudan önce, İdare ile ön görüşme yapılması mümkün bulunmaktadır. Ön görüşmede, anlaşmanın kapsamı ve ilgili işlemler ile anlaşma başvurusunun uygunluğu gibi konular ele alınır.
- **Yazılı başvuru ve İdareye sunulacak bilgi ve belgeler:** Peşin fiyatlandırma anlaşmasına ilişkin süreç, mükellefin yazılı başvurusu ile başlar. Söz konusu başvuru, 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Genel Tebliğ EK-1'de yer alan başvuru formuna uygun olarak yapılır. Formdaki bilgileri içermek kaydıyla mükellefler anlaşma başvurularını diledikleri formatta da hazırlayabilir.

- **Değerlendirme ve analiz:** İdare, mükellefin yaptığı başvuruda yer alan bilgi ve belgeler üzerinden peşin fiyatlandırma anlaşmasının uygun olup olmadığını, ne tür bilgilere ihtiyaç olduğunu tespit etmek amacıyla ön değerlendirme yapar.

Söz konusu başvuruda yer alan bilgi ve belgelerin yeterli bir değerlendirme yapma olanağı sunmaması halinde, İdare mükelleften ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir veya mükellef ile görüşmeler yapabilir.

İki taraflı veya çok taraflı peşin fiyatlandırma anlaşmalarına ilişkin süreçte, diğer ülke vergi idaresine veya idarelerine sunulan bilgi ve belgelerin eş zamanlı olarak İdareye de sunulması gerekmektedir.

Gerekli veriler tamamlandıktan sonra, karşılaştırılabilir işlemlerin, kullanılan varlıkların, diğer düzeltimlerin, uygulanabilir yöntemlerin, anlaşma şartlarının ve diğer temel hususların değerlendirmesi yapılır.

Değerlendirme ve analiz sürecinin, tek taraflı peşin fiyatlandırma anlaşma başvurusunda altı ay, iki taraflı ve çok taraflı peşin fiyatlandırma anlaşmaları başvurularında ise 12 ay içinde sonuçlandırılması esastır.

- **Anlaşmanın kabulü veya reddi:** İdare yapılan değerlendirme ve analiz sonucunda, mükellefin başvurusunu aynen kabul edebilir veya gerekli değişikliklerin yapılması koşuluyla kabul edebilir ya da reddedebilir. İdarenin başvuruyu kabul etmesi halinde mükellef ile İdare arasında peşin fiyatlandırma anlaşması imzalanır.

İdareye yapılan tek taraflı peşin fiyatlandırma anlaşma başvurusu, başvuru talebine ilişkin yazının İdarenin kayıtlarına girdiği tarihten itibaren dokuz ay içinde sonuçlandırılır. Başvurunun bu süre içinde sonuçlandırılmaması durumunda, İdare ile mükellefin anlaşması halinde söz konusu süre uzatılabilir.

İki taraflı ya da çok taraflı peşin fiyatlandırma anlaşmasına ilişkin talepler, ilgili ülke veya ülkelerle yürürlükte olan çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları çerçevesinde değerlendirilir. İki taraflı ya da çok taraflı peşin fiyatlandırma anlaşmalarına ilişkin süreçte, ilgili çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasına taraf devletlerden birinin vergi idaresi diğer devletin vergi idaresi ile temasa geçer. Diğer devletin idaresi ile anlaşmaya varılamaması halinde bu durum İdare tarafından mükellefe bildirilir.

İdareye yapılan iki taraflı ya da çok taraflı peşin fiyatlandırma anlaşma başvuruları, başvuru talebine ilişkin yazının İdarenin kayıtlarına girdiği tarihten itibaren 18 ay içinde sonuçlandırılır. Başvurunun bu süre içinde sonuçlandırılmaması durumunda, idareler ile mükelleflerin anlaşması halinde süre uzatılabilir.

Diğer taraftan, İdare tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin belirlenen sürelerde ibraz edilmemesi ve bu durumun süreklilik arz etmesi halinde başvurular ret olunabilir.

Peşin fiyatlandırma anlaşmasına ilişkin sürecin her aşamasında, mükellef ile karşılıklı bilgi ve görüş alışverişinde bulunulur. Ayrıca, yapılan her anlaşma yalnızca ilgili mükellefe özgüdür ve bu mükellefi ilgilendirmektedir. Dolayısıyla, yapılan anlaşmaların başka mükellefler tarafından emsal olarak kullanılması veya yapılan işlemlere ilişkin bir kanıt olarak sunulması mümkün değildir.

- **Anlaşmanın süresi:** Peşin fiyatlandırma anlaşmasının süresi en fazla üç yıl olup imzalandığı tarihten itibaren anlaşmada belirlenen süre ve şartlar dâhilinde hüküm ifade eder.

- **Anlaşmanın takibi ve yıllık rapor:** İdare, mükellefin anlaşmada belirlenen koşullara uyum gösterip göstermediğini ve/veya bu koşulların geçerliliğini sürdürüp sürdürmediğini, anlaşmada belirlenen süre boyunca mükellefin sunacağı peşin fiyatlandırma anlaşmasına ilişkin yıllık rapor üzerinden takip eder.

Söz konusu raporun, anlaşma süresi boyunca her yıl kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içinde 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Genel Tebliğ EK-2'de yer alan formata uygun şekilde hazırlanarak bir yazı ekinde İdareye gönderilmesi gerekmektedir.

◦ [> SORU 15: Peşin fiyatlandırma anlaşması hükümleri geçmişe uygulanır mı?](#)

- 6728 sayılı Kanun ile 5520 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrasına eklenen hükümlerle, mükellef ve Bakanlık, belirlenen yöntemin zamanlaşımına uğramamış geçmiş vergilendirme dönemlerine de tatbik edilmesini, Vergi Usul Kanununun pişmanlık ve ıslah hükümlerinin uygulanmasının mümkün olması ile anlaşma koşullarının bu dönemlerde de geçerli olması hâlinde, anlaşma kapsamına almak suretiyle sağlayabilir. Bu durumda, imzalanan anlaşma söz konusu hükümlerde yer alan haber verme dilekçesi yerine geçer, beyan ve ödeme işlemleri buna göre tekemmül ettirilir. Anlaşmanın geçmiş vergilendirme dönemlerine uygulanması sebebiyle daha önceden ödenen vergiler ret ve iade edilmez.

◦ [> SORU 16: Hazine zararı nedir?](#)

- 5766 sayılı Kanun ile 5520 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine yedinci fıkra olarak eklenen hükümlerle, tam mükellef kurumlar ile yabancı kurumların Türkiye'deki iş yeri veya daimi temsilcilerinin aralarında ilişkili kişi kapsamında gerçekleştirdikleri yurt içindeki işlemler nedeniyle kazancın örtülü olarak dağıtıldığının kabulü hazine zararının doğması şartına bağlanmıştır. Hazine zararı emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen fiyat ve bedeller nedeniyle kurum ve ilişkili kişiler adına tahakkuk ettirilmesi gereken her türlü vergi toplamının eksik veya geç tahakkuk ettirilmesi olarak tanımlanmıştır.

◦ [> SORU 17: İlişkili kişiler ile yapılan işlemler ile ilgili olarak düzenlenmesi/hazırlanması gereken belgeler nelerdir?](#)

- Mükelleflerin ilişkili kişiler ile gerçekleştirdikleri mal veya hizmet alım ya da satımı işlemleri ile ilgili olarak emsallere uygunluk ilkesi doğrultusunda tespit edilen fiyat veya bedellere ilişkin hesaplamalara ait kayıt, cetvel ve belgeleri ispat edici kâğıtlar olarak saklamaları zorunludur. Mükellefler transfer fiyatlandırması konusuna giren işlemleri ile ilgili olarak İdareye sunacakları aşağıda açıklanan belgeleri ispat edici bu kâğıtlara dayanarak hazırlayacaklardır. Tüm kurumlar vergisi mükelleflerinin Yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesi ekinde yer alan "Transfer Fiyatlandırması, Kontrol Edilen Yabancı Kurum ve Örtülü Sermayeye İlişkin Form"u doldurmaları gerekmektedir. Ancak, söz konusu formun transfer fiyatlandırmasına ilişkin bölümü mükelleflerin ilişkili kişilerle gerçekleştirilen mal veya hizmet alım ya da satımı işlemlerinin bulunması durumunda doldurulacaktır.

Konuyla ilgili ayrıntılı açıklamalara 24/04/2008 tarihli Transfer Fiyatlandırması, Kontrol Edilen Yabancı Kurum ve Örtülü Sermayeye İlişkin Formun Doldurulması hakkında yayınlanan Sirkülerde yer verilmiştir.

Ayrıca, kurumlar vergisi mükelleflerinden aşağıdaki tabloda belirtilenlerin 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Tebliğin 4 numaralı ekinde belirtilen formata uygun olarak "Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu"nu kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresine kadar hazırlamaları ve bu süre sona erdikten sonra istenmesi durumunda İdareye ve vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara ibraz etmeleri gerekmektedir.

Öte yandan, İdare gerekli gördüğü takdirde mükelleften ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir. İlgili bilgi ve belgelerin yabancı dilde yazılmış olmaları halinde, bunların Türkçe çevirilerinin de ibraz edilmesi zorunludur.

Ayrıntılı açıklamaların yer aldığı ve Kasım/2010 tarihinde yayınlanan "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Rehber"e Gelir İdaresi Başkanlığı internet sitesinin "Yardım ve Kaynaklar" bölümü "Rehberler" kısmından veya aşağıda belirtilen linkten ulaşılabilir.

http://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/yayinlar/transfer_fiyatlandirma2010.pdf

Hangi mükellefler?	Hangi işlemler?
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığına Kayıtlı Mükellefler	- Yurtiçi işlemler - Yurtdışı İşlemler
Diğer Kurumlar Vergisi Mükellefleri	- Yurtdışı işlemleri - Serbest Bölgelerdeki Mükelleflerle Olan İşlemleri
Serbest Bölgelerde Faaliyet Gösteren Kurumlar Vergisi Mükellefleri	- Yurtiçi İşlemleri

- o [> SORU 18: Belgelendirme yükümlülüklerini tam ve zamanında yapan mükellefler için ceza indirimini uygulaması nedir?](#)

- 6728 sayılı Kanun ile 5520 sayılı Kanununun 13 üncü maddesine sekizinci fıkraya eklenen hükümlerle, transfer fiyatlandırmasına ilişkin belgelendirme yükümlülüklerinin tam ve zamanında yerine getirilmiş olması kaydıyla, örtülü olarak dağıtılan kazanç nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş veya eksik tahakkuk ettirilmiş vergiler için vergi ziyası cezası (Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi hali hariç) %50 indirimli olarak uygulanır.

- o [> SORU 19: Transfer fiyatlandırması yoluyla dağıtılan örtülü kazanç dağıtımında düzeltme işlemleri nasıl yapılır?](#)

- Tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazanç, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının uygulamasında, Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kâr payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılacaktır. Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazancın kâr payı sayılması ile mükellefler bu kâr payına ilişkin olarak istisna hükümlerinden yararlanacağından, "karşı taraf düzeltmesi" bu şekilde, işleme taraf olanlar arasında gerçekleşmiş olacaktır. Dolayısıyla, dağıtılmış kâr payının net kâr payı tutarı olarak kabul edilmesi sonucunda ortakların hukuki niteliğine göre belirlenen oranlarda vergi kesintisi yapılması gündeme gelebilir. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, taraf olan mükellefler nezdinde buna

göre düzeltilenektir. Ancak, bu düzeltmenin yapılabilmesi için örtülü kazanç dağıtan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması gerekmektedir. Örtülü kazanç dağıtılan kurum nezdinde yapılacak düzeltmede dikkate alınacak tutar, kesinleşen ve ödenen tutar olacaktır.

Verginin kesinleşmesi; dava açma süresi içinde dava açılmaması, yargı mercilerince nihai kararın verilmiş olması veya uzlaşmanın vaki olması gibi haller nedeniyle verginin kesinleşmesi ve itiraz edilmeyecek duruma gelmesidir.

---

o > [SORU 20: Gayri maddi haklar nelerdir?](#)

- Gayri maddi haklar genel olarak; ticari gayri maddi haklar ve pazarlama amaçlı gayri maddi haklar olmak üzere iki grup altında değerlendirilmektedir. Ticari gayri maddi haklar; bir malın üretiminde ya da bir hizmetin sağlanmasında kullanılan patentler, know-how, dizaynlar ve modeller ile müşterilere transfer edilen ya da ticari faaliyetin işletiminde kullanılan (bilgisayar yazılım programları gibi) ticari varlık niteliğine sahip gayri maddi hakları ifade etmektedir. Genel olarak yoğun ve maliyetli araştırma geliştirme faaliyetlerine dayalı olarak geliştirilen haklardır.

Pazarlama amaçlı gayri maddi haklar ise; bir ürün ya da hizmetin ticari amaçlı olarak kullanımına yardımcı olan ticari markalar ve ticari unvanlar, müşteri listeleri, dağıtım kanalları ile ilgili ürün açısından önemli bir promosyon değerine sahip nevi şahsına münhasır isimler, semboller ya da resimler gibi gayri maddi hakları ifade etmektedir. Bu tür hakların değeri, özellikle ticari marka ya da unvanın bilinirliğine, markaya ilişkin yürütülmekte olan araştırma geliştirme faaliyetlerine, mal veya hizmetin dağıtımına ve bulunabilirliğine ya da reklâm ve pazarlama faaliyetlerine dayalı olarak geliştirilen haklardır.

---

o > [SORU 21: Gayri maddi haklarda emsallere uygunluk ilkesi nasıl uygulanır?](#)

- Gayri maddi haklara ilişkin emsallere uygun fiyat ya da bedelin belirlenmesinde gayri maddi hakkı devreden ile devralan taraf ayrı ayrı değerlendirilmelidir. Gayri maddi hakka ilişkin emsal fiyat/bedel devreden yönünden, karşılaştırılabilir nitelikteki kontrol dışı işlemde, gayri maddi hakkın sahibinin söz konusu hakkı başkasına devretmeyi kabul edebileceği bedel olmalıdır. Devralan yönünden emsal fiyat/bedel, karşılaştırılabilir ilişkisiz bir kurumun faaliyetlerinde kullanmayı düşündüğü gayri maddi varlık için ödemeyi kabul ettiği tutarı ifade etmelidir.

Gayri maddi hakkın alım ya da satım işlemlerine yönelik olarak emsallere uygun fiyat/bedel tespiti 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Genel Tebliğde belirtilen yöntemler çerçevesinde yapılacaktır.

---

o > [SORU 22: Hangi hizmetler grup içi hizmet olarak değerlendirilir?](#)

- Grup içi hizmet, ilişkili şirketler arasında gerçekleşen, genellikle ana şirketin bağlı şirketlerine veya aynı gruba bağlı şirketlerden birinin diğerlerine verdiği hizmetleri ifade etmektedir. Bu hizmetler tüm grup için yönetim, koordinasyon ve kontrol işlevlerinin sağlanmasını da içermekte olup, bu tür hizmetleri sağlamanın maliyeti, ana şirket, bu amaç için görevlendirilen bir grup üyesi veya diğer bir grup üyesi (grup hizmet merkezi) tarafından üstlenilebilmektedir.

---

o > [SORU 23: Grup içi hizmetlerde emsallere uygunluk ilkesi nasıl uygulanır?](#)

- Grup içi hizmetlerle ilgili olarak;
  - Hizmetin fiilen sağlanıp sağlanmadığı,
  - Hizmeti alan şirket/şirketlerin söz konusu hizmete ihtiyacı olup olmadığı,
  - Hizmetin alınmış olması halinde hizmet bedelinin emsallere uygunluk ilkesine uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

Bu çerçevede; öncelikle hizmetin verilir verilmemesinin tespiti için hizmeti alan mükellefin ticari pozisyonunu güçlendirecek ticari veya ekonomik bir değer sağlayıp sağlamadığının dikkate alınması, bunun yanı sıra hizmet bedelinin hem hizmeti alan hem de hizmeti sağlayan bakımından ayrı ayrı ele alınarak emsallere uygunluğunun değerlendirilmesi gerekmektedir.

Emsallere uygun bedelin tespiti 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Genel Tebliğde belirtilen yöntemler çerçevesinde yapılacaktır.

- **UZLAŞMA VE CEZALARDA İNDİRİM**

- [> SORU 1: Mükellefler hangi vergi ve cezalar için uzlaşma hükümlerinden yararlanabilirler?](#)

- **Tarhiyat Öncesi Uzlaşma**

Tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamındaki vergi ve cezalar şunlardır:

Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca yapılan vergi incelemelerine dayanılarak bulunan matrah veya matrah farkları üzerine salınacak vergi, resim ve harçlar,

Yukarıda belirtilen vergi, resim ve harçlara ilişkin olarak kesilecek vergi ziyai cezaları.

Tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamı dışında kalan vergi ve cezalar şunlardır:

Kaçakçılık suçlarından dolayı 3 kat vergi ziyai cezası kesilecek vergiler ile bunlara ilişkin cezalar,

Usulsüzlük cezaları,

Özel usulsüzlük cezaları,

Kaçakçılık suç ve cezalarına iştirak nedeniyle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi halinde tarh edilecek vergi ile kesilecek cezalar,

Vergi incelemesine dayanmaksızın bulunan matrah veya matrah farkları üzerinden tarh edilecek vergiler ile kesilecek vergi ziyai cezası, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları.

Tarhiyat Sonrası Uzlaşma

Tarhiyat Sonrası Uzlaşma kapsamındaki vergi ve cezalar şunlardır:

Kaçakçılık dışındaki fiiller sonucu vergi ziyasına sebebiyet verilen durumlarda tarh edilen vergiler ile kesilen vergi ziyai cezaları,

Mükellefler tarafından yasal süresinden sonra verilen beyannameler ile Vergi

Usul Kanununun 371 inci maddesine göre pişmanlık talepli olarak kabul edilen ancak şartların ihlali nedeniyle kanuni süresinden sonra verilen beyanname olarak işleme tabi tutulan beyannameler üzerinden tahakkuk fişi ile tahakkuk ettirilen vergilere ilişkin olarak kesilen vergi ziyayı cezaları.

Tarhiyat Sonrası Uzlaşma kapsamı dışında kalan vergi ve cezalar ise şunlardır:

Kaçakçılık suçlarından dolayı 3 kat vergi ziyayı cezası kesilen vergiler ve bunlara ilişkin vergi ziyayı cezaları,

Usulsüzlük cezaları (Vergi Usul Kanununun 336 ncı maddesi hükmüne göre kesilen usulsüzlük cezaları dahil)

Özel usulsüzlük cezaları.

---

o [> SORU 2: Mükellefler vadesinde ödemedikleri borçları için uzlaşmadan yararlanabilirler mi?](#)

- Uzlaşmanın konusuna ikmalen, re'sen veya idarece **tarh edilen** vergiler girmekte olup, **kesinleşmiş ve tahsil aşamasına** gelmiş kamu alacakları uzlaşma kapsamı dışındadır.

---

o [> SORU 3: İnceleme esnasında tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunan veya tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde hiç bulunmayan bir mükellef tarhiyat sonrası uzlaşmadan yararlanabilir mi?](#)

- Tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunmayan mükellef, şartları taşıyorsa tarhiyat sonrası uzlaşma talebinde bulunabilir.

Tarhiyat öncesi uzlaşma talep eden mükellefin, uzlaşma görüşmesinden önce bu talebinden vazgeçtiğini **yazılı** olarak bildirmesi durumunda, şartları taşıyorsa tarhiyat sonrası uzlaşma hakkı vardır.

---

o [> SORU 4: Tarhiyat öncesi uzlaşma talep eden ancak kendisiyle uzlaşma temin edilemeyen veya uzlaşmaya varılamayan mükellef daha sonra tarhiyat sonrası uzlaşma talep edebilir mi?](#)

- Hayır edemez, mevzuat gereği mükellef bu iki hakkın ancak birinden yararlanabilir.

---

o [> SORU 5: Uzlaşma talebi ne kadar süre içinde yapılmalı?](#)

- **Tarhiyat Öncesi Uzlaşma**

Nezinde inceleme yapılan mükellefler incelemenin başlangıcından inceleme ile ilgili son tutanağın düzenlenmesine kadar geçen süre içerisinde her zaman uzlaşma talebinde bulunabilirler.

İnceleme elemanlarınca yapılacak "uzlaşmaya davet" hallerinde ise, davet yazısının mükellefe tebliğ tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde uzlaşma talebinde bulunulabilirler.

İncelemenin sonuçlandığı tarihte tarh zamanasının sona ermesine üç aydan az bir zaman kalması halinde mükellefe uzlaşma talebinde bulunup bulunmadığı sorulmaz ve uzlaşma talebinde bulunmaya davet edilmez.

Tarhiyat Sonrası Uzlaşma

Uzlaşma talebinin, vergi/ceza ihbarnamesinin mükellefe tebliğ tarihini izleyen günden itibaren **30 gün** içinde yapılması gerekir.

○ [> SORU 6: Uzlaşma başvurusu nereye yapılmalı?](#)

- Uzlaşma talebi, yetkili uzlaşma komisyonuna, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine dilekçe ile veya interaktif vergi dairesi üzerinden yapılır.

○ [> SORU 7: Uzlaşma talebini mükellef adına kimler yapabilir?](#)

- Uzlaşma talebinde mükelleflerin şahsen başvurması gerekir. Ancak mükellefin temsilcisi de noterden alınmış vekâletnameye dayanarak başvuruda bulunabilir.

Tüzel kişiler, küçükler ve kısıtlılar ile tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bunların kanuni temsilcileri uzlaşma talebinde bulunabilir.

○ [> SORU 8: Mükellefler, yapılan tarhiyata dava açıp aynı zamanda uzlaşma başvurusunda bulunabilirler mi?](#)

- Uzlaşma talebinde bulunan mükellef, uzlaşma talep ettiği vergi ve vergi ziyayı cezası için ancak uzlaşma vaki olmadığı veya temin edilemediği durumda yargı yoluna başvurabilir.

Mükellef tarafından aynı vergi ve ceza için uzlaşma talebinden önce dava açılmışsa dava, uzlaşma işleminin sonuca bağlanmasından önce vergi mahkemelerince incelenmez; herhangi bir sebeple incelenir ve karara bağlanırsa bu karar hükümsüz sayılır.

○ [> SORU 9: Mükellefler, V.U.K.' un cezalarda indirim hükümlerinden yararlanıp aynı zamanda uzlaşma hükümlerinden yararlanabilirler mi?](#)

- Mükellefler, tarh edilen vergi ve kesilen cezalar için uzlaşma veya cezalarda indirim talebinde bulunma haklarından **sadece** birinden yararlanabilir. Uzlaşma talebinde bulunan mükellef, uzlaşma tutanağını imzalayınca kadar uzlaşma talebinden vazgeçtiğini beyan ederek kesilen vergi ziyayı cezaları için indirimden yararlanabilir. Uzlaşma tutanağı imzalandıktan sonra söz konusu indirim hakkı ortadan kalkar.

○ [> SORU 10: Uzlaşma vaki olduktan sonra ne kadar sürede ödemenin yapılması gerekir?](#)

- Uzlaşmanın vaki olması halinde, üzerinde uzlaşılan vergi ve cezanın, düzenlenen uzlaşma tutanağı vergi ve cezaların ödeme zamanlarından önce mükellefe tebliğ olunmuşsa normal vade tarihlerinde; ödeme zamanları kısmen veya tamamen geçtikten sonra tebliğ olunmuşsa ödeme süreleri geçmiş olanlar uzlaşma

tutanağının tebliğinden itibaren **1 ay içinde** ödenmesi gerekir.

Ayrıca, üzerinde uzlaşılan vergi miktarına, verginin normal vade tarihinden uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için Vergi Usul Kanununun 112. maddesine göre **gecikme faizi** hesaplanır.

○ > [SORU 11: Mükellef uzlaşılan vergi ve cezayı ödeyemezse uzlaşma geçersiz olur mu?](#)

- Uzlaşmaya varıldıktan sonra üzerinde uzlaşılan tutar kesinleşmekte olup, söz konusu tutarın süresinde ödenmemesi halinde uzlaşma geçersiz sayılmaz. Ancak, kesinleşen tutarlar üzerinden **gecikme zammı** hesaplanır.

○ > [SORU 12: Uzlaşma toplantısına giderken mükelleflerin hangi belgeleri hazırlamaları gerekir?](#)

- - Gerçek kişiler için: Nüfus cüzdanı/sürücü belgesi aslı ile fotokopisi.
  - Tüzel kişiliği haiz müesseseler adına toplantıya katılacaklar için: İmza sirkülerinin aslı veya noter onaylı örneği, nüfus cüzdanı/sürücü belgesi aslı, ayrıca bunların birer fotokopisi ile şirket kaşesi,
  - Vekâletname ile katılacaklar için: Vekâletnamenin aslı ("uzlaşma" ibaresi bulunması şarttır) veya noter onaylı örneği, nüfus cüzdanı/sürücü belgesi aslı, ayrıca bunların birer fotokopisi.

○ > [SORU 13: Tarhiyat öncesi uzlaşmanın vaki olmaması durumunda, dava açma süresi geçmeden uzlaşma komisyonunun teklifini kabul edip ödemek isterse bu hakkı geçerli olur mu?](#)

- Tarhiyat öncesi uzlaşmanın sağlanamaması üzerine vergi dairesince düzenlenen ihbarnamenin tebliğini takip eden 30 gün içinde mükellef uzlaşma komisyonunun teklifini kabul ettiğini bir dilekçe ile vergi dairesine bildirirse, uzlaşma sağlanmış sayılır ve ödeme yapılabilir.

○ > [SORU 14: Tarhiyat sonrası uzlaşmanın sağlanamaması/temin edilememesi halinde dava açma hakkı var mıdır? Varsa süresi nedir?](#)

- Tarhiyat sonrası uzlaşmanın vaki olmaması/temin edilememesi halinde mükellef veya ceza muhatabı; tarh edilen vergiye veya kesilen cezaya, uzlaşmanın vaki olmadığına/ temin edilemediğine dair tutanağın kendisine tebliğinden itibaren genel hükümler dairesinde ve yetkili vergi mahkemesi nezdinde dava açabilir. Bu takdirde, dava açma müddeti bitmiş veya 15 günden az kalmış ise bu müddet tutanağın tebliği tarihinden itibaren 15 gün olarak uzar.

○ > [SORU 15: Cezada indirimin şartları nelerdir?](#)

- - Mükellef veya vergi sorumlusu tarafından ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde talepte bulunulması,
  - İkmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi veya vergi farkının ve indirimlerden arta kalan vergi ziyayı, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının vadesinde ya da 6183 sayılı Kanunda belirtilen türden teminat gösterilmek

suretiyle vadenin bitmesinden itibaren üç ay içinde ödenmesi ve

- Dava açılmaması.

---

o > [SORU 16: Vergi cezaları hangi oranda indirilmektedir?](#)

- - Vergi zıya cezasında birinci defada yarısı, müteakiben kesilenlerde üçte biri,
- Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının yarısı indirilmektedir.

• [VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ](#)

o > [SORU 1: Hangi olaylar veraset ve intikal vergisine tabidir?](#)

- Bir kişinin ölümü üzerine, sahibi bulunduğu menkul ve gayrimenkul mallarla bütün hak ve alacaklarının mirasçılara intikali veraset ve intikal vergisine tabidir. Öte yandan, malların herhangi bir suretle ivazsız (karşılıksız) bir şekilde bir şahıstan diğer şahsa intikali halinde de veraset ve intikal vergisi ödenmesi gerekmektedir.

---

o > [SORU 2: Veraset ve intikal vergisi beyannamesi nereye verilir?](#)

- Veraset ve intikal vergisi beyannamesi;
  - Veraset yoluyla intikallerde ölen kimsenin, ivazsız intikallerde tasarrufu yapan kişinin ikametgâhının, tüzel kişilerde ve diğer teşekküllerde bunların merkezlerinin bulunduğu yerdeki vergi dairesine,
  - Muris veya tasarrufu yapan kişinin ikametgâhı yabancı bir ülkede ise bunların Türkiye'deki son ikametgâhının bulunduğu yer vergi dairesine,
  - Mükellefin yabancı memlekette bulunması halinde beyanname, mükellefin bulunduğu yerdeki Türkiye Konsoloslughuna, verilir. Ancak, muris veya tasarrufu yapan şahsın Türkiye'de hiç ikamet etmediği veya son ikametgâhının tespit olunmadığı takdirde veraset ve intikal vergisi beyannamelerinin, veraset yoluyla veya sair surette ivazsız tarzda intikal eden malın bulunduğu veya mükelleflerin ikametgâhlarının bağlı bulunduğu yer vergi dairesine verilebilir.Beyannameler ilgili vergi dairelerine bizzat elden verilebileceği gibi taahhütlü olarak posta ile de gönderilebilir.

---

o > [SORU 3: Veraset ve intikal vergisi beyannamesine eklenecek belgeler nelerdir?](#)

- Kendilerine veraset yoluyla veya ivazsız surette intikal eden mallar dolayısıyla veraset ve intikal vergisi beyannamesi düzenleyenler, beyannameyi ilgili vergi dairesine verirken intikal eden malların çeşidine göre aşağıdaki belgeleri beyannameye ekleyeceklerdir.
  - Veraset ilamı (mirasçılık belgesi)(*),**
  - Vasiyetname, miras mukavelenamesi,**
  - Borç ve masraflara ait belgeler,**
  - Ticari bilanço ve gelir tablosu,**
  - Gayrimenkuller için, tapunun fotokopisi ve emlak vergisi değerini gösteren ilgili belediyeden alınmış bir belge,**

- **Ölüm ve Mirasçılık Bildirimi;** Bu bildirim formu, veraset ve intikal vergisini tarha yetkili vergi dairelerinden alınıp doldurulduktan sonra, ölenin son ikametgâhının bağlı olduğu muhtarlığa tasdik ettirilmesi zorunludur. (Mürisin Türkiye'deki son ikametgâhı bilinmiyor ise söz konusu belge aranılmayacaktır.),
* Mirasçıları ve miras paylarını gösteren ve veraset ve intikal vergisi beyannamesine eklenmesi gereken mirasçılık belgesi, 01.10.2011 tarihine kadar yalnızca sulh hukuk mahkemesinden alınırken, 6217 sayılı İdari Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 1512 sayılı Noterlik Kanununda yapılan değişiklik sonucunda, 01.10.2011 tarihinden itibaren mirasçılarca sulh hukuk mahkemesinin yanı sıra noterlerden de alınabilmektedir.

-
- o > [SORU 4: Veraset yoluyla veya diğer suretle meydana gelen intikallerde intikal eden malların değerleri toplamı istisna haddi altında kalırsa beyanname verilir mi?](#)
- Veraset yolu ile meydana gelen intikallerde intikal eden malların değerleri toplamı istisna haddi altında kalsa dahi beyanname verilmesi zorunludur. Diğer suretle meydana gelen ve değerleri toplamı istisna hadlerinin altında kalan ivazsız intikaller için beyanname verilmez.

-
- o > [SORU 5: Veraset ve intikal vergisinde istisna tutarları nelerdir? \(2019 için\)](#)
- Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinde yer alan istisnalar aşağıda belirtilmiştir.
    - Veraset yoluyla intikal eden ev eşyası ile murise ait kişisel eşyalar ve aile hatırası olarak korunan tablo, kılıç, madalya gibi eşyalar,
    - Veraset yoluyla intikal eden malların, evlatlıklar da dahil olmak üzere çocuklar ve eşten her birine düşen miras paylarının (2019 yılı için) 250.125 TL'si, eşin yalnız başına mirasçı olması halinde ise kendisine isabet eden miras payının (2019 yılı için) 500.557 TL'si,
    - Örf ve adete göre verilmesi gelenek olmuş hediye, cihaz, yüzgörümlüğü ve drahomalar (gayrimenkuller hariç),
    - Bütün sadakalar,
    - İvazsız suretle vaki intikallerin (2019 yılı için) 5.760 TL'si,
    - Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerin (2019 yılı için) 5.760 TL'si,vergiden istisnadır.
Yukarıda belirtilen istisna tutarları, 2019 yılı için geçerli tutarlar olup, bu tutarlar her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle dikkate alınmaktadır.

-
- o > [SORU 6: Veraset ve intikal vergisi beyannamesi ne zaman verilir?](#)
- Veraset yoluyla meydana gelen intikallere ilişkin veraset ve intikal vergisi beyannamesi;
    - Ölüm Türkiye'de meydana gelmiş ise ölüm tarihinden itibaren, mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde dört, yabancı bir ülkede bulunmaları halinde altı ay içinde,
    - Ölüm yabancı bir memlekette meydana gelmiş ise mükelleflerin Türkiye'de bulunmaları halinde altı, ölen kişinin bulunduğu ülkede bulunmaları halinde dört, mürisin bulunduğu ülke dışında yabancı bir ülkede bulunmaları halinde sekiz ay içinde,
    - Gaiplik halinde, gaiplik kararının ölüm siciline kaydolunduğu tarihi izleyen bir ay içinde,

-İvazsız intikallere ilişkin veraset ve intikal vergisi beyannamesi; malların hukuken iktisap edildiği tarihi izleyen bir ay içinde,
-Gerçek veya tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunlarında, yarışma ve çekiliş ile müsabakaların yapıldığı günü takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilir.

○ [> SORU 7: Veraset ve intikal vergisi ne zaman ödenir?](#)

- - Veraset ve intikal vergisi, tahakkukundan itibaren üç yılda her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere toplam altı eşit taksitte ödenir.
- Gerçek veya tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunlarında, yarışma ve çekiliş ile müsabakaların yapıldığı günü takip eden ayın 20 nci günü akşam

- ma kadar ödenir.

○ [> SORU 8: Veraset ve intikal vergisi nasıl hesaplanır?](#)

- Veraset ve intikal vergisinin oranı, 7338 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinde belirlenmiştir. Vergi tarifesi aşağıdaki gibidir. (2019 yılı için)

Matrah	Verginin Oranı (%)	
	Veraset Yoluyla İntikallerde	İvazsız İntikallerde
İlk 290.000 TL için	1	10
Sonra gelen 700.000 TL için	3	15
Sonra gelen 1.500.000 TL için	5	20
Sonra gelen 2.700.000 TL için	7	25
Matrahın 5.190.000 TL'yi aşan bölümü için	10	30

Bir şahsa, ana, baba, eş ve çocuklarından (evlatlıktan evlat edinenlere yapılan ivazsız intikaller hariç) ivazsız mal intikali halinde vergi, ivazsız intikallere ilişkin tarifede yer alan oranların yarısı uygulanarak hesaplanır.

○ [> SORU 9: Veraset ve intikal vergisinden tenzil olunabilecek borçlar ve masraflar nelerdir?](#)

- Veraset ve intikal vergisinin matrahının tespitinde aşağıda yazılı borç ve masrafların indirilmesi mümkündür.
  1. Veraset yoluyla meydana gelen intikallerde, murisin geçerli belgelere dayanan borçları ile vergi borçları,
  2. Diğer suretle iktisaplarda (ivazsız intikallerde) malın aynına (kendisine) ait borçlarla vergi borçları (Hibe edilen mala isabet eden borçları hibe eden üstlenmiş ise bu borçlar indirilmez),
  3. Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallardan yabancı memleketlerde bulunanlara isabet eden borçlar ile yabancı memleketlerde bu mallar dolayısıyla ödenen veraset ve intikal vergileri (Ancak, söz konusu borçlar

ve vergiler beyan edilen malların değerini geçemez),

4. Cenazenin donanımı ve gömülmesi için yapılan giderler.

Bu borç ve masrafların matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için, mükelleflerin bunları beyannamenin ilgili bölümünde göstermeleri ve bunlara ilişkin geçerli belgeleri beyannameye eklemeleri zorunludur.

Dil Türkçe